

Tilinpäätös 2018

Kunnanhallitus 25.3.2019 § 110
Valtuusto

Sisälllys

1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	4
1.1 KUNNANJOHTAJAN KATSAUS VUOTEEN 2018.....	4
1.2 KUNNAN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET	6
1.3 YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS.....	8
1.4 OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	12
1.5 KUNNAN HENKILÖSTÖ	14
1.6 YMPÄRISTÖ- JA MUUT TOIMINTAKERTOMUKSEN ASIAT	15
1.7 ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ	15
1.8 ARVIO RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN LIITTYVISTÄ SEIKOISTA.....	17
1.9 HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN	18
2 SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ.....	20
3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS.....	21
3.1 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN	21
3.2 TOIMINNAN RAHOITUS.....	22
3.3 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	24
3.4 KOKONAISTULOT JA -MENOT.....	26
4 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	27
4.1 YHDISTELMÄ KUNTAKONSERNIIN KUULUVISTA YHTEISÖISTÄ	27
4.2 KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS	27
4.3 OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT	28
4.4 ARVIO KONSERNIN TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ	29
4.5 SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	30
4.6 KONSERNITILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT.....	30
5 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	35
5.1 ASIAA KOSKEVA SÄÄNTELY	35
5.2 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	35
6 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	36
6.1 SEURANTAA KOSKEVA SÄÄNTELY	36
6.2 KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN PROSESSEITTAIN.....	40
6.2.1 HALLINTOPALVELUT.....	43
6.2.2 PERUSPALVELUT	53
6.2.3 TEKNISET PALVELUT	68
6.3 TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN	75
6.4 INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN	82
6.4.1 MAA- JA VESIALUEET	85
6.4.2 RAKENNUKSET	85
6.4.3 MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	90
6.4.4 KUNNALLISTEKNIikka.....	90
6.4.5 TIETOKONEOHJELMISTOT.....	92
6.4.6 KONEET JA KALUSTO.....	93
6.4.7 OSAKKEET JA OSUUDET	95
6.5 RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN	96

6.6 YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA	99
7 KEMPELEEN KONSERNIN TYTÄRYHTIÖT	100
7.1 KEMPELEEN VESIHUOLTO OY.....	100
7.2 KIIINTEISTÖ OY KEMPELEENKARTANO.....	104
8 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	108
9 LIITETIEDOT.....	116
10 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	132
11 LUETTELOT JA SELVITYKSET	133

1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1 KUNNANJOHTAJAN KATSAUS VUOTEEN 2018

Talous kasvoi

Suomen talous kasvoi vahvasti läpi vuoden 2018. Tämä kaikki heijastui yksittäisiin kuntiin ja kuntalaisiin positiivisesti. Usko tulevaisuuteen säilyi vahvana, vaikka loppuvuoden talousennusteet kertoivatkin jo kasvunäkymien lievistä hiipumisesta.

Maakuntauudistus ei edennyt maaliin vuoden 2018 aikana. Lokakuulle kaavailtuja maakuntavaaleja ei järjestetty, eikä eduskunta saanut lakipakettia käsiteltäväksi koko vuoden aikana. Uuden tavoiteaikataulun mukaan maakunnat aloittavat toimintansa 1.1.2021, jolloin myös palvelujen järjestäminen siirtyy niiden vastuulle. Pohjois-Pohjanmaalla valmistelutyö jatkuu hallituksen ilmoittaman uuden nuotituksen mukaan. Työtä koordinoi maakunnan väliaikaishallinto, johon kuuluu 13 jäsentä maakunnan eri viranomaistahoista. Kuntakentän edustajia ryhmässä on 6, joista yksi Kempeleen kunnanjohtaja.

Elinvoimaa ja kasvua

Kempeleen kunnan vuosi sujui toiminnallisesti ja taloudellisesti pääosin arvioidusti. Valtuusto työsti alkuvuoden yhdessä kuntalaisten, kunnan henkilöstön, sidosryhmien ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa uutta Kempele -sopimusta (kuntastrategia). Se hyväksyttiin yksimielisesti valtuustossa syyskuun alussa. Kevään aikana järjestettiin myös neuvoa-antava kuntalaisäänestys Kempeleen kunta -nimikkeen muuttamisesta kaupungiksi. Äänioikeutettuja vaalissa olivat kaikki 16 vuotta täyttäneet kempeleläiset. Äänioikeutta käytti lähes 7 000 kempeleläistä. Heistä 64,2 % oli kunta -nimikkeen kannalla. Valtuusto sinetöi asian syyskuun kokouksessaan: Kempele on kunta jatkossakin.

Kunnan vetovoima säilyi vahvana. Tonttimyynti oli kauttaaltaan vilkasta, vaikkakin elokuussa myyntiin tulneiden Kuovitien tonttien ensikysyntä jäi laimeaksi. Kaupaksi kävivät niin asuin- kuin rivitalotontitkin. Myös yritystontteja myytiin ja vuokrattiin tasaiseen tahtiin. Uusia yrityksiä perustettiin ennätysmäärä (116). Väestökehitys oli voimakasta, selkeästi nopeinta Oulun seudulla ja suhteellisesti maan toiseksi nopeinta. Ennakkotiedon mukaan joulukuun lopussa kunnassa asui 17 921 ihmistä (+386 asukasta vuodetakaaiseen nähden). Myös Kempeleen työllisyystilanne kohentui. Työttömien osuus työvoimasta oli joulukuun lopulla 8,6 % (704 työtöntä), mikä oli selkeästi vähemmän kuin Oulun seudulla (11,4 %) tai maakunnassa (10,8 %). Vuoden takaiseen nähden Kempeleen työttömien määrä väheni 140:llä.

Taloustilanne vakaa ja investoinnit etenevät

Kunnan talous pysyi vakaalla pohjalla, vaikka joitain riskejäkin on nähtävissä (velkaantuminen, yksittäiset käyttötalouden ylitykset erityisesti ikähoivassa ja sosiaalipalveluissa). Menokehitys vastasi kuitenkin oleellisilta osin talousarviota. Verotulot ja toimintatuotot kehittyivät suotuisasti. Investoinneissa edettiin suunnitelman mukaisesti. Suurinvestoinneista NCC:n urakoima Linnakankaan koululaajennus valmistui elokuussa. Ylikylän päiväkotikoulu -hanke käynnistyi puolestaan kesällä. Hankkeen urakoi Sikla, ja valmista tulee elokuuhun 2019 mennessä. Rakennusprojekti on korvausinvestointi ja se luo valmistuessaan noin 300

lapselle nykyaikaisen kasvu- ja oppimisympäristön. Zatelliitin uuden eritasoliittymän rakennustyöt valmistuivat syyskuun viimeisellä viikolla. Urakasta vastasi Lemminkäinen.

Hyvä kasvaa Kempeleessä

Kempele on valio kunta. Sen kuntakuva on vahva ja dynaaminen. Viime vuosien positiivinen kehitys velvoittaa meitä kaikkia työskentelemään entistä ututterammin, jotta hyvä kasvaisi Kempeleessä jatkossakin. Positiivinen pohinä ei ole itsestäänselvyys. Se vaatii meiltä jokaiselta asennetta, ammattitaitoa, ahkeruutta ja intohimoa.

Tutkimukset osoittavat yksiselitteisesti, että menestyvä organisaatio elää ajassa, kykenee muutoksiin ja uskaltaa muuttua. Soolosuoritusten sijaan me onnistumme yhdessä. Menestyvälle kunnalle tyypillistä keskinäinen luottamus, kyky yhteistyöhön ja usko tulevaan. Ja näiden vaaliminen on meidän jokaisen vastuulla. Kaikissa tehtävissä. Joka päivä.

Tuomas Lohi

Kunnanjohtaja

1.2 KUNNAN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET

Luottamushenkilöorganisaatio

Valtuuston puheenjohtajana vuonna 2018 toimi Jarmo Haapaniemi. Valtuutettuja on yhteensä 39 ja paikkajakauma kuntavaalien 9.4.2017 tulosten perusteella on seuraava: Suomen Keskusta 18, Suomen Sosialidemokraattinen puolue 8, Kansallinen Kokoomus 5, Perussuomalaiset 3, Vasemmistoliitto 3, Vihreä liitto 1 ja Suomen Kristillisdemokraatit 1.

Kunnanhallituksen puheenjohtajana on vuonna 2018 toiminut Antti Ollikainen. Kunnanhallituksessa on yhdeksän jäsentä.

Kempeleen kunnan muut toimielimet ja valiokunnat:

Toimielin	Puheenjohtaja
Keskusvaalilautakunta	Lievetmursu Helena
Tarkastuslautakunta	Rauma Tuula
Viranomaislautakunta	Määttä Pauli
Kunnanhallituksen jaosto	Juvani Kaisu

Valiokunta	Puheenjohtaja
Elinvoimavaliokunta	Pakarinen Henriikka
Yhteisöllisyysvaliokunta	Sankilampi Pertti
Palveluvaliokunta	Hettula Ilpo
Resurssivaliokunta	Tahkola Ahti

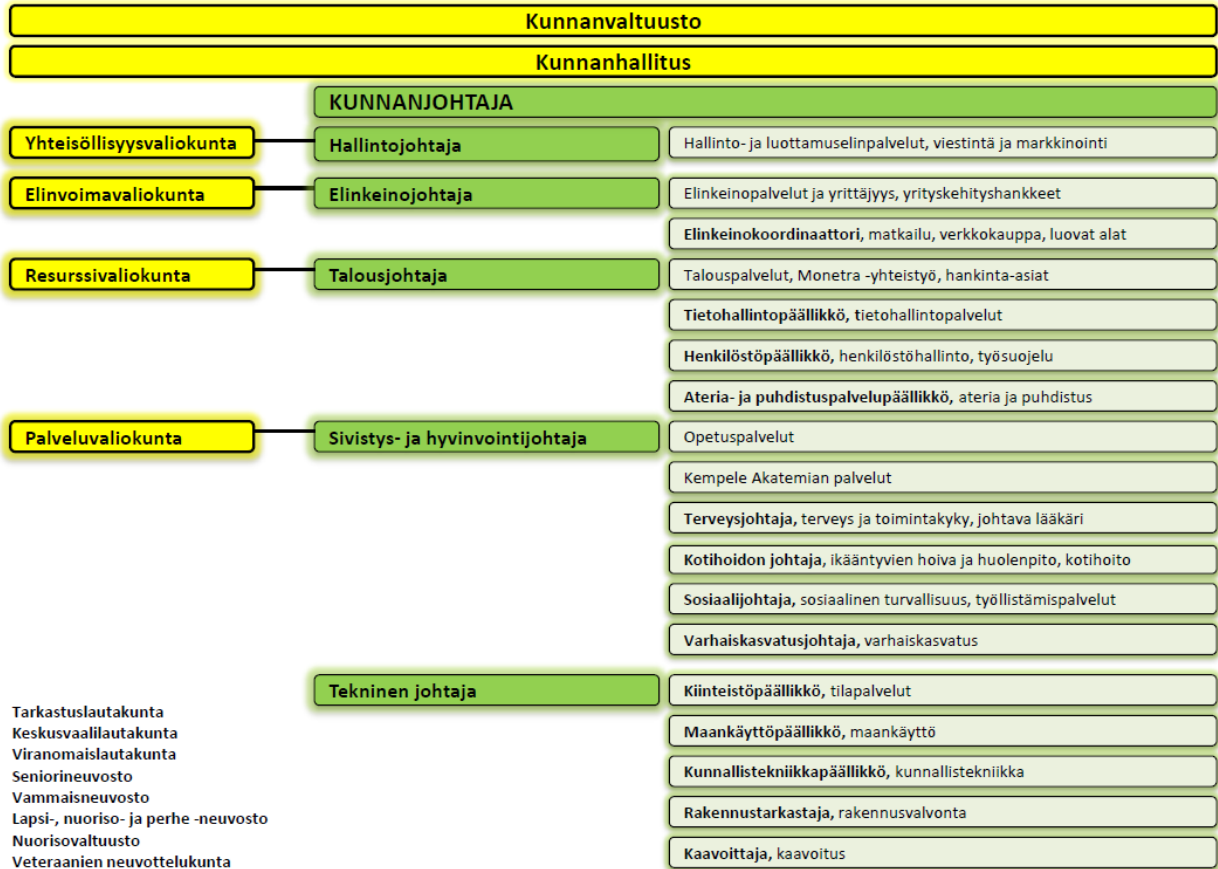
Lisäksi kunnanhallitus on nimennyt vammaisneuvoston, seniorineuvoston, veteraanien neuvottelukunnan, lapsi-, nuoriso- ja perheneuvoston sekä nuorisovaltuuston, jotka kaikki ovat kuntalain tarkoittamia vaikutustoimielimiä. Pikkuparlamentti toimii lasten vaikuttamistoimielimenä.

Virkamiesorganisaatio

Kunnan tilivelvolliset ovat toimintasäännön 36 §:n mukaan valtuutettuja lukuun ottamatta kunnan muiden toimielinten jäsenet, toimielinten esittelijät sekä kunnan johtavat viranhaltijat, palvelualueiden ja -yksiköiden vastaavat.

Kunnan johtoryhmään kuuluvat kunnanjohtaja Tuomas Lohi, hallintojohtaja Virva Maskonen, talousjohtaja Juho Leppänen, sivistys- ja hyvinvointijohtaja Marja-Leena Meriläinen, tekninen johtaja Risto Sarkkinen ja elinkeinojohtaja Miia Marjanen. Henkilöstön edustajana johtoryhmässä on työsuojeluvaltuutettu Erkki Eilola.

Kempeleen kunnan johdon organisaatio 1.1.2019-

Tarkastuslautakunta
Keskusvaalilautakunta
Viranomaislautakunta
Seniorineuvosto
Vammaisneuvosto
Lapsi-, nuoriso- ja perhe -neuvosto
Nuorisovaltuusto
Veteraanien neuvottelukunta

1.3 YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS

Tilastokeskuksen tiedotteen mukaan bruttokansantuote kasvoi viime vuonna 2,2 prosenttia. Suomen kansantalous kasvoi tasaisesti läpi vuoden 2018, sillä bruttokansantuote kasvoi jokaisella vuosineljänneksellä vähintään kaksi prosenttia vuodentakaisesta. Kasvu ei kuitenkaan ollut yhtä voimakasta kuin vuosina 2016 ja 2017, jolloin kasvuluvut lähentelivät kolmea prosenttia. Vuonna 2018 talouskasvu jakautui tasaisesti teollisuuden, rakentamisen ja palveluiden toimialoille. Työllisyystilanne oli vuonna 2018 edellisvuotta parempi sekä työllisyysasteen että työttömyysasteen valossa tarkasteltuna.

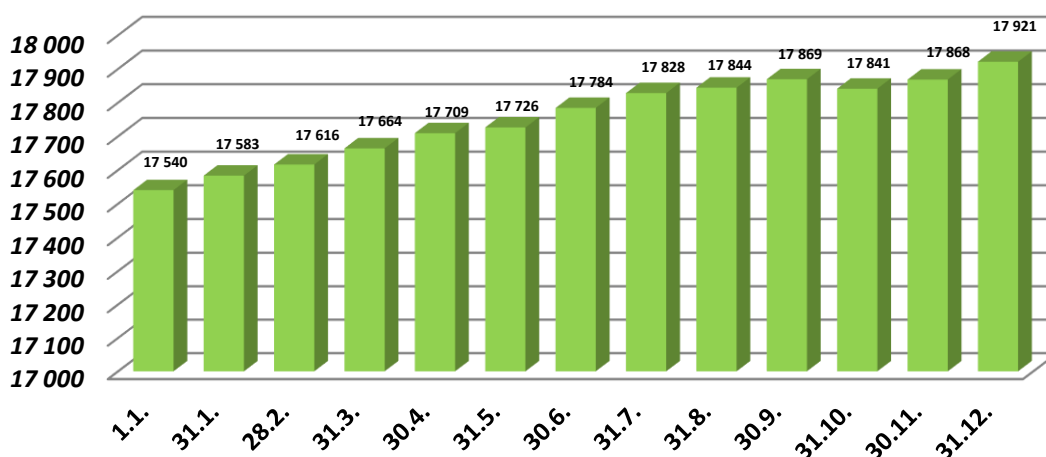
Kuntatalous

Kuntaliiton tiedotteen mukaan kuntatalous näyttää vuoden 2018 tilinpäätösarvioiden valossa hälyttävän synkältä. Tulos painui vuonna 2018 negatiiviseksi 196:ssa eli peräti noin kahdessa kolmasosassa kunnista, kun vuotta aiemmin miinusmerkkisiä tuloksia oli 55 kunnassa. Tilinpäätösarviot kertovat, että verotulot ja valtionosuudet tippuivat vuonna 2018. Samaan aikaan kuntien ja kuntayhtymien menot kasvoivat yli 3 prosenttia. Valtaosa menojen kasvusta tulee materiaalien ja palvelujen ostoista. Henkilöstömenot kasvoivat varsin maltillisesti. Kuntien ja kuntayhtymien velka kasvoi viime vuonna miljardilla eurolla. Kuntien velkataakka kasvoi reilut kolme prosenttia, mutta kuntayhtymien velka kiri lukuisten sairaalahankkeiden vuoksi yli 11 prosenttia. Yhteensä kuntatalouden velka on asettumassa noin 19,4 miljardiin euroon, mikä pitää velkaantumisen ennallaan suhteessa bruttokansantuotteeseen. Syömävelkaan jouduttiin turvautumaan jopa 38 kunnassa, kun vuotta aiemmin vuosikate oli pakkasella vain neljässä kunnassa.

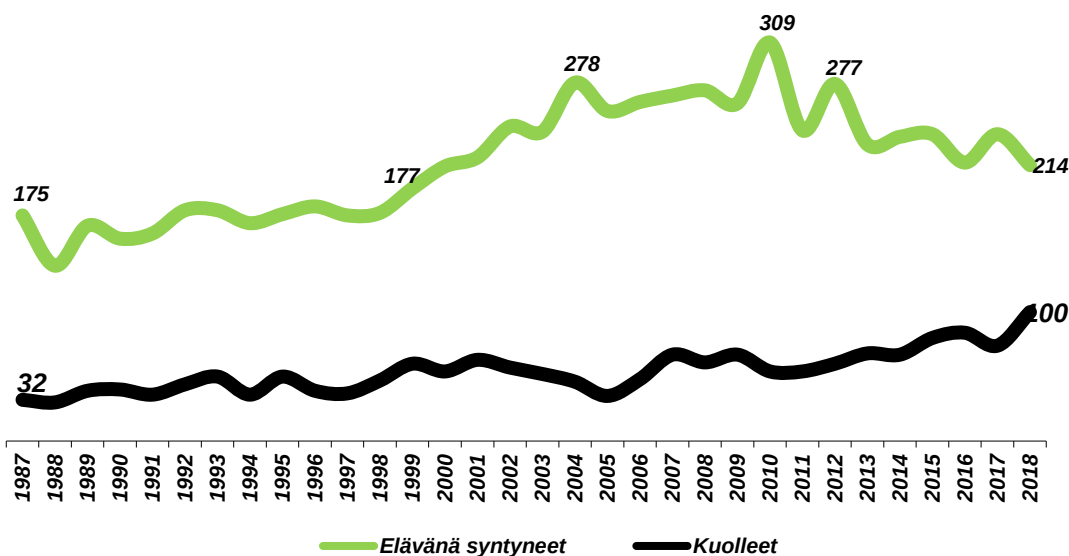
Väestömuutokset

Kempeleen väestökehitys oli voimakasta, selkeästi nopeinta Oulun seudulla ja suhteellisesti maan toiseksi nopeinta. Ennakkotiedon mukaan joulukuun lopussa kunnassa asui 17 921 ihmistä. Kasvua vuoden takaiseen oli +386 asukasta eli n. 2,2 prosenttia. Syntyvyys laski (214) ja kunnan väestön ikääntyminen näkyy kuolleisuuden selvänä nousemisena (100) aikaisempiin vuosiin nähden. Muuttoliike oli vahvaa. Kempeleeseen muutti vuoden 2018 aikana 1 436 ihmistä ja Kempeleestä muutti pois 1 172 ihmistä. Nettokasvua siis muuttoliikkeestä +264.

Kempeleen väkiluvun kehitys 2018

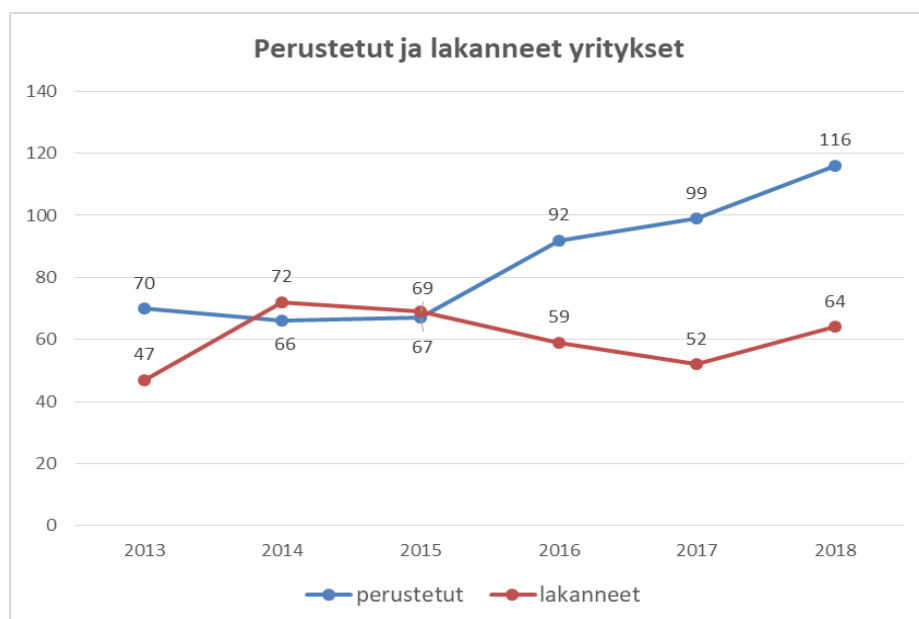
Kempeleessä syntyneet ja kuolleet 1987-

Elinkeinoitoiminta

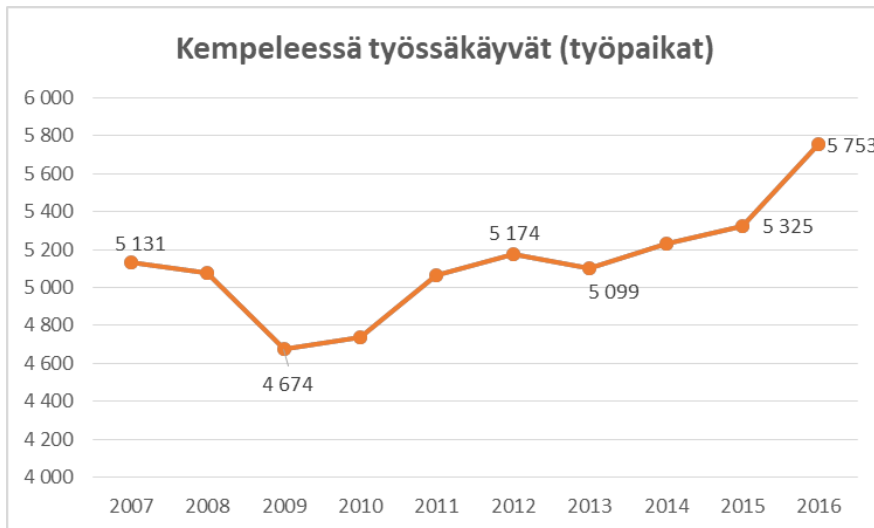
Oulun seudun yritysten kasvu jatkui vuonna 2018. Oulun seudulla kasvu on ollut koko maata vahvempaa ja erityisesti teollisuuden liiketoiminta kääntyi viennin vetämänä kasvuun. Seudun talouden kannalta keskeisellä informaatio- ja viestintäalalla liiketoiminnan kehitys oli myös vahvaa. Loppuvuodesta 2018 yrittäjien tulevaisuuden odotukset hiipuivat ja arviot investointien lähiajan kehityksestä laskivat negatiivisiksi.

Yritysten perustanta jatkui vuonna 2018 vahvana – Kempeleeseen perustettiin ennätysmäärä uusia yrityksiä. Yrittäjien lukumäärä on ollut trendinomaisesti kasvussa vuodesta 2002 lähtien. Kempeleessä on yhteensä 556 yrittäjää (2016), joista 31 % on naisia.

Työpaikkakehitys

Kempeleen alueella olevien työpaikkojen määrä on kasvanut merkittävästi. Tuorein tilastotieto on vuodelta 2016, jolloin työpaikkojen määrä saavutti uuden ennätyksensä kasvaen 8% edellisvuoteen verrattuna. Uusia työpaikkoja on syntynyt erityisesti rakentamiseen (+120) ja teollisuuteen (+63). Kunnan työpaikkaomavaraisuus kipusi yli 80 prosentin, millä tasolla se on ollut viimeksi 2000-luvun alussa.

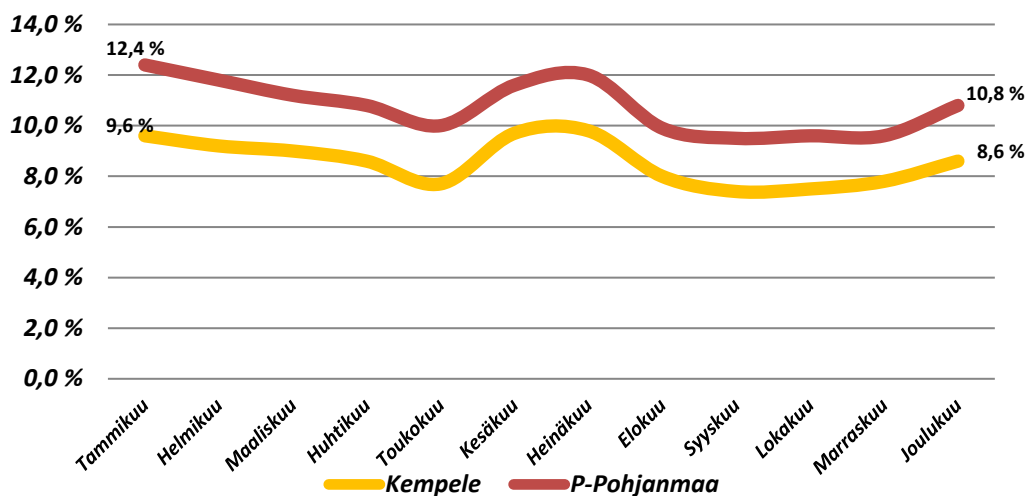
Elinkeinoelämän vahva kasvu näkyy myös toimipaikkojen määrän ja liikevaihdon kehityksessä, josta uusin tilasto on vuodelta 2017. Toimipaikkojen määrän 5 prosentin kasvu ennakoi hyvää työpaikkakehitystä myös vuodelle 2017.

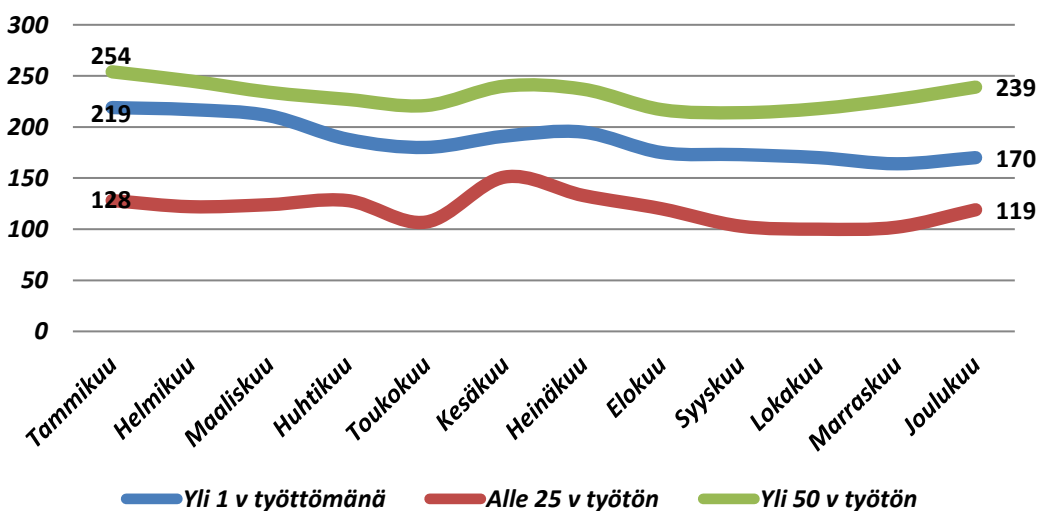
Työttömyys

Kempeleen työllisyystilanne kohentui vuoden 2018 aikana. Työttömien osuus työvoimasta oli joulukuun lopulla 8,6 % (704 työtöntä), mikä oli selkeästi vähemmän kuin Oulun seudulla (11,4 %) tai maakunnassa (10,8 %). Vuoden takaiseen nähden Kempeleen työttömien määrä väheni 140:llä.

Työttömyysaste 2018

Työttömyyden jakautuminen Kempeleessä 2018

1.4 OLENNAISET MUUTOKSET KUNNAN TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Kunnan positiivinen vire jatkui vuonna 2018 sen toiminnassa ja taloudessa. Asukasluvun kasvun myötä kunnan verotulot jatkoivat kasvuaan. Verotulojen kasvu asettui vuoden aikana 2,1 prosenttiin. Valtionosuudet sen sijaan säilyivät ennallaan. Talouden kehitystä varjostavat kuitenkin toimintakulujen voimakas kasvu ja korkeat investoinnit, joiden seurauksena kunnan lainakanta on noussut merkittävästi. Tulevaisuudessa toimintakulujen kasvua ja investointeja on pyrittävä hillitsemään, jotta kunnan talous säilyy myös jatkossa tasapainoisena.

Kunnan toimintakulut kasvoivat n. 3,8 prosenttia eli n. 3,6 milj. euroa edellisestä tilinpäätöksestä. Kunnan kasvaessa toimintakulujen kasvu on odotettavaa, mutta kulujen kasvua tulisi kyetä hillitsemään. Toimintakulujen kasvua arvioitaessa tulee huomioida, että Kempeleen erikoissairaanhoidon kulut laskivat n. -5 %:a eli n. 1,0 milj. euroa. Tämä kuvastaa hyvin erikoissairaanhoidon kustannusten vaihtelua, sillä edellisessä tilinpäätöksessä erikoissairaanhoidon kulut kasvoivat 9,8 % (n. 1,8 milj. euroa). Ilman erikoissairaanhoidon kulujen kasvua kunnan omat toimintakulut kasvoivat 6,1 % (n. 4,6 milj. euroa). Toimintakulut kasvoivat kaikilta osin. Euromääräisesti merkittävimmät kasvut olivat henkilöstökuluissa, jotka kasvoivat 3,9 % (1,7 milj. euroa). Henkilöstökulujen kasvua selittää mm. uusien virkojen ja työsuhteiden perustamiset ja virka- ja työehtosopimusneuvotteluissa sovitut palkankorotukset vuodelle 2018.

Kunnan maanmyynneillä oli suuri vaikutus vuoden 2018 tulokseen, sillä maanmyynti jatkui vilkkaana vuonna 2018. Maanmyynneissä kasvua oli n. 34 %:a eli n. 1,2 milj. euroa. Kuitenkin maanmyyntien osalta on huomioitava, että myynteihin sisältyy poikkeuksellinen Ollilan alueelle toteutettu n. 875 000 euron arvoinen kerrostalotonttikauppa. Vuoden 2018 talousarviossa oli arvioitu, että Zateelliitin kauppantontista saataisiin tuloja, mutta kauppantontin rakentuminen on viivästynyt arvioidusta. Tämän seurauksena talousarviota 2018 muutettiin valtuuston päätöksellä 12.11.2018 § 67 maanmyyntien osalta siten, että maanmyyntituloja alennettiin 2,1 milj. eurolla (6,5 milj. eurosta 4,4 milj. euroon). Vastaavaa talousarviomuutosta ei ole kirjattu käyttötalouden puolelle maanmyyntivoittoja vähentäen.

Vuoden 2018 tilikauden tulokseen sisältyy kunnantalon arvonalentumiskirjaus n. 806 000 euroa kunnanhallituksen päätöksen 25.2.2019 § 78 mukaisesti. Sisäilmaongelmien vuoksi kunnantalon tilojen käytöstä luovutaan kevään 2019 aikana ja se puretaan kesällä 2019. Arvonalentumiskirjauksen jälkeen kunnantalolle ei jää tasearvoa kunnan taseeseen. Lisäksi arvonalentumiskirjauksiin sisältyy Kirkkotien päiväkodin kiinteistön alaskirjaus n. 37 000 euroa.

Kempeleen historiallisen korkeat investoinnit jatkuivat myös vuonna 2018, sillä investointeja oli yhteensä n. 19 milj. euroa. Suurin investointi oli Linnakangastalon laajennus II:n valmistuminen, josta vuodelle 2018 kirjautui yhteensä n. 5,2 milj. euroa. Kaiken kaikkiaan Linnakangastalon laajennuksen kustannukset olivat n. 11,2 milj. euroa. Lisäksi Linnakangastalon laajennuksen ensikertaiseen kalustamiseen kului yhteensä 1,75 milj. euroa. Zateelliitin eritasoliittymän valmistui vuonna 2018 ja tästä vuodelle 2018 kirjaantui n. 3,5 milj. euroa. Eritasoliittymän kokonaiskustannus oli 8,6 milj. euroa. Ylikylän päiväkotikoulu -investointi käynnistyi ja tästä vuodelle 2018 kohdistui n. 1,8 milj. euroa.

Viime vuosien korkeat investoinnit ovat kasvattaneet kunnan lainakantaa merkittävästi. Vuoden 2018 tilinpäätöksessä lainakanta oli 56,5 milj. euroa. Lainakanta kasvoi vuonna 2018 n. 26 %:a, mikä tarkoittaa n. 11,6 milj. euron lisäystä. Lainamäärä per asukas kasvoi 2564 eurosta 3156 euroon per asukas. Kunnan lainakanta on tällä hetkellä lähellä kuntien keskimääräistä lainakantaa/asukas (tilinpäätöksessä 2017 n. 2941 euroa/asukas), mutta huolestuttavaa on lainakannan nopea kasvaminen. Jotta kunnan rahoituksellinen tilanne säilyisi hyvänä, tulisi investointien kasvua pystyä hillitsemään.

1.5 KUNNAN HENKILÖSTÖ

Vuoden 2018 lopussa Kempeleen kunnan palveluksessa oli 1037 henkilöä. Henkilöstömäärä on kasvanut vuoteen 2017 verrattuna yhteensä 25 henkilöllä. Henkilöstön määrän kehityksessä on huomioitavaa, että osa-aikaisten määrä on edelleen lisääntynyt. Etenkin osasairauspäivärahalla olevien määrä on kasvanut.

	2014	2015	2016	2017	2018	muutos 2017-2018
Kokoaikaiset	852	915	910	891	897	6
Osa-aikaiset	111	66	76	121	140	19
Yhteensä	963	981	986	1012	1037	25

Sairauspoissaoloja oli vuonna 2018 yhteensä n. 16,8 kalenteripäivää/henkilö. Sairauspoissaolot ovat vähentyneet henkilöä kohden edelliseen vuoteen verrattuna 0,9 kalenteripäivää. Kunta-alalla vuonna 2017 keskimäärin sairauspoissaoloja oli 16,7 kalenteripäivää / henkilö.

Sairauspoissaolopäivien määrä on vähentynyt edelliseen vuoteen verrattuna 579 kalenteripäivää. Suurimmat sairauspoissaolon syyt olivat tuki- ja liikuntaelinsairaudet (28,3 %), mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt (27,3 %) ja hengityselinsairaudet (11,1 %). Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt ovat nousseet selkeästi, sillä niistä johtuvat sairauspoissaolot ovat nousseet 1 572 kalenteripäivää vuoteen 2017 verrattuna. Vastaavasti tuki- ja liikuntaelinten sairaudet ovat laskeneet 1 598 kalenteripäivää.

Kunnassa laaditaan erillinen henkilöstöraportti vuosittain. Henkilöstöraportti käsitellään erikseen kunnanhallituksessa ja siinä kuvataan laajasti henkilöstöön liittyviä asioita.

1.6 YMPÄRISTÖ- JA MUUT TOIMINTAKERTOMUKSEN ASIAT

Kempeleen kunnan ympäristöviranomaisena toimii Oulun seudun ympäristötoimi liikelaitos. Sen toimialueeseen kuuluvat Oulun kaupunki ja kuusi ympäristökuntaa: Kempele, Hailuoto, Liminka, Lumijoki, Muhos ja Tyrnävä. Oulun seudun ympäristötoimi liikelaitoksen toiminta jakaantuu kolmeen osa-alueeseen: ympäristönsuojeluun, ympäristöterveydenhuoltoon ja eläinlääkintähuoltoon. Ympäristötoimen tavoitteena on turvata Oulun seudun asukkaille viihtyisä ja terveellinen elinympäristö sekä säilyttää alueen luonnon toimintakyky ja monimuotoisuus. Vuonna 2018 Kempeleen kunnan ympäristötekijöissä ei ole tapahtunut poikkeavaa. Kempeleen kunta ei ole tehnyt erillistä ympäristöraporttia vuonna 2018.

Kempeleen kunta kunnioittaa toiminnassaan ihmisoikeuksia. Kunnassa on mm. laadittu tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat, joita noudatetaan kaikessa toiminnassa. Suunnitelmiin on kirjattu toimintatavat, joilla varmistetaan koko henkilöstön tasapuolinen kohtelu. Ihmisoikeuksien kunnioittamista seurataan jatkuvasti joka päiväisessä työskentelyssä ja mahdollisiin poikkeamiin puututaan. Vuoden 2018 aikana ei ole noussut esiin ihmisoikeuksia loukkaavia asioita. Korruption ja lahjonnan torjunta on osa käytännön toimintaa ja niihin puututaan välittömästi niiden esiintyessä. Vuoden 2018 aikana ei ole ilmennyt mitään korruption tai lahjontaa viittaavaa.

1.7 ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Kunnan talous on ollut vakaalla pohjalla, mutta tulevien vuosien näkymät ovat tiukentuneet huomattavasti. Toimintakulujen kasvu ja korkeat investoinnit asettavat talouden tasapainolle paineita. Toisaalta kunnan tulojen arvioidaan kehittyvän positiivisesti. Erityisesti verotulojen kasvu pitää yllä kunnan hyvää talouden virettä.

Kuntaliiton veroennusteen mukaan verotulojen arvioidaan kasvavan huomattavasti vuonna 2019. Pääasiassa kasvu johtuu heikosta vertailuvuodesta 2018, joka oli seurausta pääosin luonnollisten henkilöiden poikkeuksellisen suurista ennakonpalautuksista. Osan vuoden 2019 kasvusta selittää myös. jäännösverot, sillä verovuoden 2018 jäännösverot tilittyvät kunnille verotuksen joustavan valmistumisen myötä pääosin kalenterivuoden 2019 aikana. Työntekijöiden työttömyysvakuutusmaksun alentuminen nostaa omalta osaltaan verotuloja vuonna 2019, kuten myös parantunut työllisyystilanne. Verotulojen kasvun arvioidaan olevan vuonna 2019 n. 5,0-6,5 prosenttia. Vuosille 2020 ja 2021 on myös ennustettu verotuloihin reipasta kasvua, mutta tähän pitää kuitenkin suhtautua varauksellisesti, sillä uuden hallitusohjelman verolinjaukset ovat vielä hämärän peitossa ja vähennysten kasvu on tästä johtuen erittäin maltillista. Tällä hetkellä verotulojen kasvun arvioidaan olevan vuosina 2020-2021 n. 3-5 prosenttia.

Maanmyyntituloilla on suuri merkitys kunnan talouden tulokseen myös tulevaisuudessa. Vuonna 2019 maanmyyntien arvioidaan toteutuvan suunnitellusti muutoin, paitsi Zatelliitin yritystonttien myyntituloon liittyy suurta epävarmuutta. Vuoden 2019 talousarvioon on arvioitu Zatelliittin alueen yritystonttien myyntituloja n. 2,0 milj. euroa. Suunnitelmavuosille 2020 ja 2021 maanmyyntien tasoksi on arvioitu n. 3,5 milj. euroa.

Toimintakulut kasvavat väistämättä kunnan kasvaessa. Toimintakulujen kasvupainetta lisäävät mm. tehdyt

palkkaratkaisut, jotka korottavat henkilöstökuluja vuodelle 2019. Lisäksi Kirkonkylän koulun alueen väistötilojen kustannukset tulevat haastamaan kunnan taloutta merkittävästi vuonna 2019 ja sitä seuraavina vuosina. Tämän hetkinen karkea arvio on, että Kirkonkylän alueen väistötilat kasvattavat vuositasolla kunnan kuluja noin yhdellä miljoonalla eurolla. Kirkonkylän koulun väistötilat joudutaan hankkimaan sisäilmaongelmien vuoksi.

Suuri merkitys kunnan tulokseen on myös sosiaali- ja terveystalouden kustannuskehityksellä. Vuonna 2018 erikoissairaanhoidon kustannukset alentuivat noin miljoonalla eurolla, kun taas samaan aikaan kunnan sosiaali- ja terveystalouden oman tuotannon kustannukset kasvoivat 7 %:lla eli vajaalla 2 milj. eurolla. Suurin paine kohdistuu ikääntyneiden palveluihin, joissa kustannukset kasvoivat n. 16 %:lla, mikä lisäsi kunnan toimintakuluja miljoonalla eurolla. Mikäli erikoissairaanhoidon kustannukset kääntyvät nousuun jälleen tulevina vuosina, sosiaali- ja terveystalouden kokonaiskustannukset haastavat todella kunnan taloutta.

Kempeleen investoinnit olivat vuonna 2017 ja 2018 poikkeuksellisen suuret. Yhteensä näinä vuosina Kempele investoi n. 38 milj. euroa. Poikkeuksellisen suuria investointeja selittää Zatiitin eritasoliittymän investointi yhteensä n. 8,6 milj. euroa ja Linnakangaskoulun laajennus II yhteensä ensikertaisen kalustamisen kanssa n. 13,0 milj. euroa. Näiden lisäksi on valmistunut terveyskeskuksen laajennus ja saneeraus n. 15 milj. euroa, joka rahoitetaan leasing-rahoituksella. Jotta kunnan lainakanta ja rahoituksellinen tilanne pysyisi hyvällä tasolla, tulevia investointeja pitäisi kyetä hillitsemään. Tämä on kuitenkin vaikeaa, sillä investointitarpeet ovat suuret. Lähivuosille on tulossa todennäköisesti mm. Kirkonkylän koulun alueen investoinnit ja Zatiitin saneeraus. Lisäksi Zatiitin matkailualueen kehittäminen vaatii investointeja ja keskusteluissa on ollut myös mm. Kempele-talon (kunnantalon alueen tilaratkaisu) rakentaminen ja Zatiitin laajentaminen.

Korkeat investoinnit ovat nostaneet merkittävästi kunnan lainakantaa ja on todennäköistä, että lainakanta jatkaa kasvua myös jatkossa. Haasteeksi muodostuu kunnan tulo-rahoituksen riittävyys lainojen korkojen ja lyhennyksien maksuun. Tätä osoittaa myös kunnan lainanhoitokate-tunnusluvun heikentyminen merkittävästi. Tilinpäätöksessä 2016 luku oli vielä 2,0 ja nyt tilinpäätöksessä 2018 luku on 1. Kun tunnusluku on alle yhden tarkoittaa se, että vieraan pääoman hoitoon joudutaan ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Nykyisellä investointitahdilla tunnusluku laskee todennäköisesti alle yhden eikä kunnan tulo-rahoitus riitä kunnan vieraan pääoman kustannuksiin. Vuonna 2017 kuntien lainanhoitokate oli keskimäärin 1,7.

Tilikauden 2019 tulokseen vaikuttaa suuresti Kirkonkylän väistötilojen kustannukset ja toimintakulujen kasvu. Lisäksi vuodelle 2019 kirjaantuu lomarahaleikkausten poistuminen vuoden 2020 aikana ja tämä ei sisälly vuoden 2019 talousarvioon. Talousarvion 2019 mukainen tulos oli vain hieman positiivinen eivätkä Kirkonkylän koulun väistötilojen kustannukset arviolta n. 630 000 euroa vuodelle 2019 ole mukana talousarvioluvuissa. Jotta vuoden 2019 tulos säilyisi positiivisena, edellyttää se, että talous toteutuu huomattavasti talousarviota paremmin ja että kunnan maanmyynti toteutuu arvioidun mukaisesti.

1.8 ARVIO RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ SEKÄ MUISTA TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN LIITTYVISTÄ SEIKOISTA

Merkittävimmät riskit liittyvät kunnan kasvun hallitsemiseen ja talouden tasapainon säilyttämiseen. Toimintakulujen kasvu on ollut viime vuosina varsin kovaa ja se on nopeinta ikääntyneiden palveluissa. Toimintakulujen kasvua kiihdyttää entisestään vuonna 2019 käyttöön otettavat Kirkonkylän koulun väistötilat. Myös vuosien 2018-2019 palkankorotukset ovat kasvattaneet merkittävästi toimintakulujen kasvua.

Viime vuosien investoinnit ovat kasvattaneet lainakantaa ja kunnan rahoituksellinen tilanne on tiukentunut. Tulevina vuosina on runsaasti eri investointitarpeita ja haasteeksi muodostuu rahoituksen riittävyys. Lisäksi kunnan talous on pitkälti riippuvainen kunnan maanmyynneistä. Maanmyyntien osalta epävarmuutta liittyy Zateeliittin alueen maanmyynteihin. Zateeliitin alueen rakentumisella on suuri merkitys kuntaan ja sen talouteen.

Kunnan organisaatiossa mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt ovat nousseet selkeästi sairauspoissaolojen syynä. Tietyissä yksiköissä on haasteita henkilöstöjohtamisessa, jotka osaltaan näkyvät kyseisten yksiköiden sairauspoissaoloissa mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöinä.

Kunnassa on suunniteltu Zeniitin virkistys- ja matkailualueutta Kempeleen pohjois-osaan lähelle Oulun rajaa. Seutu on vanha avolouhosalue, jossa kaivostoiminta on loppunut vuoden 2017 lopussa. Louhosalueen lunastustoimituksen etenemiseen ja lunastushintaan liittyy epävarmuutta, sillä lunastustoimitus on edelleen kesken.

1.9 HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN

1. Vahvistetaan yhteisöllisyyttä kulttuurin keinoin

Vuonna 2018 laajennettiin hyvinvoinnin näkökulmaa kulttuuriin. Tavoitteena oli laaja-alaisen hyvinvoinnin edistäminen kaikille ikäryhmille ja syrjäytymisen ehkäiseminen. Kulttuuripalvelujen toiminnan kehittämistä jatkettiin yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Kaikukortti - toimintamallin suunnittelu ja toteutus käynnistettiin, varsinainen korttien jakaminen aloitetaan 2/2019. Kulttuuriosuuskunta Ilmeen kanssa aloitettiin yhteistyö, tavoitteena soveltavan taiteen jalkautuminen erityisryhmiin. Kulttuuriasiantuntija -raati ja koulujen kulttuurityöryhmä aloittivat toimintansa syksyllä 2018. Myös kulttuuripassitoiminta jatkui ja sitä kehitetään edelleen.

Tapahtumia järjestettiin kaikkiaan yli 200 ja niissä osallistujia oli reilut 25 500 henkilöä. Lapsille ja lapsiperheille järjestetyt teatterit ja konsertit olivat suosittuja. Myös matalan kynnyksen tapahtumia järjestettiin kuten mm. yhteislaulutilaisuudet, Museo klubi ja Taiteiden yö. Museon kävijämäärä nousi viime vuonna 7000 kävijään. Myös perinteinen kaiken ikäisille tarkoitettu, paikallisten järjestöjen ja yritysten kanssa yhdessä toteutettu ilmaistapahtuma Hyvä Kasvaa Kempeleessä keräsi syksyllä ennätysmäärän yli 60 näytteilleasettajaa.

Kesän aikana nuorisopalveluissa järjestettiin retki- ja leiritoimintaa oman toimintana sekä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Kesän aikana oli mm. Tube -tapahtuma, Amazing Kempele, Pop up –tilaisuus Zeppelinissä ja Taiteiden yö sekä Kempele Games. Nuorisovaltuusto toimi aktiivisesti Taiteiden yön Retrodiscon toteuttamisessa, jossa kävijöitä oli n. 260. Tieto- ja neuvontatyön jatkohanke on aloittanut toimintansa kesäkuun alussa mm. mediakasvatusryhminä sekä Vertaiskoodin pienryhmänä, jotka ovat kokoontuneet syksyn kaksi kertaa viikossa tieto- ja neuvontatyön pistekirjastolla.

2. Toimiva ja turvallinen ympäristö

Yhdyskuntarakenteen kehittämisessä on vuonna 2018 huomioitu esteettömän ja turvallisen ympäristön lisäksi arkiliikunnan mahdollisuus sekä virkistys- ja liikunta-alueet. Kunta tarjoaa toimivan ja virikkeitä antavan elinympäristön, sekä huolehtii kunnan käytössä olevien tilojen toimivuudesta ja turvallisuudesta.

Seudullinen kävely- ja pyöräilyverkkosuunnitelma on valmistunut, joka ohjaa asemakaavoitusta ja liikennesuunnitteluhankkeita. Seudun pääpyöräreittien viitoitusta parannetaan kesällä 2019. Vuoden 2018 aikana kaksi leikkipuistoa on uudistettu ja Kokkokankaan alueen taajametsänhoito on ollut aktiivista. Köykkyrin uudet kuntoportaat sekä Linnakankaan lähiliikunta-alueen pulkkamäki ovat rakennettu ja otettu kovaan käyttöön.

Nuorisopalvelut ovat pitäneet liikennekasvatusta syksyn aikana 1. luokan oppilaille, sekä ensimmäisenä koulupäivänä Akatemian työntekijöitä oli turvaamassa koulutietä koulujen läheisyydessä. Liikennepuistossa kävijöitä oli viime vuonna reilut 4 600. Kempeleessä järjestettiin jo kuudetta kertaa 112 tapahtuma, jonka tavoitteena on kiinnittää huomio arjen turvallisuuteen.

3. Yhteistyö ammatillisen koulutuksen kanssa

Vuoden 2018 aikana tehtiin yhteistyötä ammatillisen oppilaitoksen kanssa monin tavoin nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi. Opiskeluhuollon palveluiden työntekijät ovat aktiivisesti yhteistyössä ammatillisen oppilaitoksen henkilökunnan kanssa kehittäneet toimintatapoja opiskelijoiden hyvinvoinnin vahvistamiseksi. Yksilökohtaisen opiskeluhoitotyön ja ryhmäytymisen tukemisen lisäksi opiskeluhoollon palveluiden työntekijät ovat järjestäneet tapahtumia oppilaitoksessa päihteiden käytön vähentämiseksi, mielen hyvinvoinnin tukemiseksi sekä oppilaitosyhteisön hyvinvoinnin ja turvallisuuden vahvistamiseksi.

Sykettä Elämään -hanke jatkui AVI:n rahoittamana vuoden 2018 loppuun saakka, vuoden aikana hanketyöntekijä jalkautui oppilaitokseen, ryhmäytyksiin ja liikuntatunneille. Lisäksi opiskelijoille järjestettiin kehon koostumusmittaukset (68 osallistujaa) sekä nuoriso- ja liikuntapalveluiden yhteistyönä hyvinvointiseminaari, johon osallistui n. 250 nuorta. Seminaarissa käytiin läpi kouluterveyskyselyssä esille nousseet elämäntapoihin liittyvät haasteet sekä kerättiin kunnalle ja oppilaitokselle toiveita haasteisiin vastaamiseen. Nuorten hyvinvointi- ja liikuntaneuvontaa kehitettiin sekä käynnistettiin nuorille suunnattu, matalan kynnyksen Höntsäliikunta yhteistyössä urheiluseurojen kanssa. Sykettä Elämään -hanke on juurtunut osaksi kunnan omaa toimintaa hankkeen päätyttyä.

Nuorisopalvelut ja työllistämisyksikkö ovat mukana Lakeuden porras-hankkeessa lukion, Osaon ja Oamk:n kanssa. Hankkeessa vastataan nuorten työelämään siirtymisen haasteisiin. Nuorisopalveluilla on myös kaksi muuta projektia, toinen liittyen nuorten tieto- ja neuvontatyöhön sekä toinen liittyen nuorten pelaamiseen, Vertaiskoodi2. Nuorisopalvelujen työpaja Zuumilta, on ohjautunut nuoria mm. opintojen piiriin ja seinättömän pajan kautta mm. työkokeiluun. Uutena pienryhmätoimintana on käynnistetty Luova -ryhmä. Elokuussa koulujen alettua nuorisopalvelut ovat olleet mukana järjestämässä ryhmäytymisiä peruskouluissa, lukiossa sekä Oulun seudun ammattiopistolla.

2 SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Kuntalain mukaan valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Kunnanvaltuusto on hyväksynyt 11.3.2019 § 18 päivitetty sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet.

Kunnanhallituksella on vastuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistamisesta ja asianmukaisesta järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta. Kunnanhallitus ohjaa ja valvoo kunnan ja kuntakonsernin toimintaa ja päätöksentekoa, jotta sisäinen valvonta ja riskienhallinta järjestetään ja toimeenpannaan hyväksyttyjen ohjeiden mukaisesti. Kunnanhallitus antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Johtavien viranhaltijoiden ja tilivelvollisten tehtävänä on toimeenpanna sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa vastuualueellaan ja raportoida niistä ohjeiden mukaisesti. Tilivelvolliset on määritelty toimintasäännössä. Kuntalain mukaan kunnanjohtaja johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa ja vastaa siten kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kokonaisuudesta. Kunnanjohtajan tehtävänä on luoda toimiva ja kattava ohjaus- ja seurantajärjestelmä. Prosessien johtajat eli kunnanjohtaja, sivistys- ja hyvinvointijohtaja ja tekninen johtaja vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä omassa prosessissaan. Prosessien johtajat vastaavat toiminnan järjestämisestä siten, että jokaiselle prosessille, hankkeelle, projektille tai yksittäiselle toiminnolle on määritelty vastuutaho/-henkilö. Prosessien johtajat viestittävät henkilöstölle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan merkityksestä ja varmistavat, että henkilöstöllä on riittävä tieto sovellettavista periaatteista ja toimintatavoista. Kempeleessä käytössä olevan valiokuntamallin vuoksi ainoa sisäisestä valvonnasta vastaava toimielin on kunnanhallitus ja toimialakohtaisesta valvonnasta ja raportoinnista vastaavat nimetyt viranhaltijat.

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa ei ole eriytetty muusta toiminnasta, vaan se on osa päivittäistä toimintaa ja johtamista. Jokainen esimies vastaa omalla vastuualueellaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja toteuttamisesta sekä toiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Sisäistä valvontaa tehdään jatkuvasti osana normaalia toimintaa ja mikäli puutteita havaitaan, niihin reagoidaan välittömästi. Samalla puutteiden vaikutus arvioidaan ja kartoitetaan toimenpiteet puutteiden korjaamiseksi ja toimenpiteet dokumentoidaan.

Riskienarvioinnin prosessin mukaisesti keskeisimmät riskit arvioidaan kerran vuodessa tilinpäätöksen laadinnan yhteydessä. Riskienarviointi toteutetaan erikseen kunkin yksikön osalta, jossa yksikön vastuuhenkilö(t) arvioi toimintaansa ja siihen liittyviä riskejä. Riskienarvioinnissa käydään läpi kaikki kunnan yksiköt ja sen tytäryhtiöt. Merkittävistä riskeistä laaditaan yhteenveto ja se käsitellään kunnanhallituksessa. Lisäksi tämä yhteenveto on pohjana laadittaessa toimintakertomukseen arviota merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä. Riskienarviointiprosessin aikana tunnistetuille riskeille on tarvittaessa laadittu toimenpidesuunnitelma niiden poistamiseksi tai ehkäisemiseksi ja toteuttamiselle on nimetty vastuuviranhaltijat. Vuoden aikana seurataan miten esiin nostetut riskit kehittyvät ja miten niiden toimenpiteet edistyvät. Tilikauden 2018 aikana ei ole havaittu olennaisia puutteita eikä virheitä kunnan sisäisen valvonnan järjestämisessä tai toteuttamisessa.

3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

Tässä osiossa on esitetty tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma toimintakaudelta. Lisäksi on esitetty edellisen tilikauden vertailu ja tunnusluvut.

3.1 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN

Ulkoinen (1 000 €)	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2017
Toimintatuotot	14 211	12 692
Valmistus omaan käyttöön	271	310
Toimintakulut	-99 835	-96 224
TOIMINTAKATE	-85 353	-83 222
Verotuotot	68 664	67 244
Valtionosuudet	24 039	24 037
Rahoitustulot ja -menot	-731	-614
Muut rahoitustuotot	45	71
Korkokulut	-704	-683
Muut rahoituskulut	-72	-2
VUOSIKATE	6 618	7 445
Poistot ja arvonalentumiset	-5 144	-5 468
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
TILIKAUDEN TULOS	1 474	1 977
Tilinpäätössiirrot	662	629
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	2 136	2 606

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2018	2017
Toimintatuotot/ Toimintakulut, %	14,3	13,2
Vuosikate / Poistot, %	128,7	136,2
Vuosikate, euroa/asukas	369	425
Asukasmäärä	17 921	17 532

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista =

$100 \times \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Tunnusluku osoittaa, kuinka paljon käyttötalouden toimintakuluista katetaan maksu- ja myyntituotoilla.

Vuosikate prosenttia poistoista =

$100 \times \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Kun tunnusluvun arvo on 100 % tai sitä suurempi, voidaan kunnan tulorahoituksen katsoa olevan riittävä tai ylijäämäinen. Kunnan talous on heikkenevä ja kunta velkaantuu, kun vuosikate on keskimääräistä poistonalaista investointitasoa alempi. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

3.2 TOIMINNAN RAHOITUS

(1 000 €)	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2017
Toiminnan rahavirta	2 283	4 078
Vuosikate	6 618	7 445
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-4 336	-3 366
Investointien rahavirta	-13 843	-15 218
Investointimenot	-18 916	-19 469
Rahoitusosuudet investointimenoihin	176	447
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden	4 897	3 805
Luovutustulot		
Toiminnan ja investointien rahavirta	-11 561	-11 139
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	-48	68
Antolainasaamisten lisäykset	-48	-51
Antolainasaamisten vähennykset	0	120
Lainakannan muutokset	11 605	7 472
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	18 000	13 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 395	-5 528
Lyhytaikaisten lainojen muutos		
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	969	501
Rahoituksen rahavirta	12 526	8 041
Rahavarojen muutos	965	-3 098
Rahavarat 31.12.	9 351	8 387
Rahavarat 1.1.	8 387	11 485

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2018	2017
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä	-23 430	-16 527
Investointien tulorahoitus, %	35,3	39,1
Lainanhoitokate	1,0	1,3
Kassan riittävyys, pv	27	25
Asukasmäärä	17 921	17 532

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä =

Rahoituslaskelman toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen 5 vuoden kertymä.

Toiminnan ja rahavirtojen kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, % =

$100 \times \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella.

Lainanhoitokate =

$(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Jos tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Kassan riittävyys (pv) =

$365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat varainhoitovuoden lopussa} / \text{Kassasta maksut varainhoitovuonna.}$

Kassan riittävyys kertoo monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla.

3.3 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

TASE (1 000 €)	2018	2017
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	119 752	106 669
Aineettomat hyödykkeet	10 414	1 641
Tietokoneohjelmistot	546	609
Muut pitkävaikutteiset menot	9 868	1 032
Aineelliset hyödykkeet	98 150	93 551
Maa- ja vesialueet	32 504	31 833
Rakennukset	43 313	34 697
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15 492	12 766
Koneet ja kalusto	4 575	2 744
Muut aineelliset hyödykkeet	25	25
Ennakko maksut ja keskener. hankinnat	2 242	11 486
Sijoitukset	11 188	11 477
Osakkeet ja osuudet	11 001	11 338
Muut saamiset	187	139
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	0	0
Toimeksiantojen varat	0	0
Valtion toimeksiannot	0	0
VAIHTUVAT VASTAAVAT	13 072	12 590
Saamiset	3 720	4 203
Pitkäaikaiset saamiset	13	266
Ennakkomaksut	0	36
Lainasaamiset	13	13
Muut saamiset	0	217
Lyhytaikaiset saamiset	3 707	3 937
Myyntisaamiset	1 671	1 482
Lainasaamiset	0	0
Muut saamiset	796	769
Siirtosaamiset	1 240	1 686
Rahat ja pankkisaamiset	9 351	8 387
VASTAAVAA	132 824	119 259

TASE (1 000 €)	2018	2017
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA	48 954	46 819
Peruspääoma	35 921	35 921
Edell tilikauden yli-/alijäämä	10 897	8 291
Tilikauden yli-/alijäämä	2 136	2 606
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET		
VARAUKSET	13 942	14 604
Poistoero	13 942	11 604
Vapaaehtoiset varaukset	0	3 000
PAKOLLISET VARAUKSET	0	0
Muut pakolliset varaukset	0	0
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	151	89
Valtion toimeksiannot	147	87
Muut toimeksiantojen pääomat	3	2
VIERAS PÄÄOMA	69 777	57 747
Pitkäaikainen	50 378	38 603
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	50 317	38 563
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Saadut ennakot	60	40
Lyhytaikainen	19 399	19 144
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	6 245	5 045
Lainat julkisyhteisöiltä	0	1 350
Saadut ennakot	274	283
Ostovelat	5 913	6 606
Muut velat/liittymismaksut	981	725
Siirtovelat	5 986	5 135
VASTATTAVAA	132 824	119 259

TASEEN TUNNUSLUVUT:		
Omavaraisuusaste, %	47,5	51,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	65,0	55,2
Velat ja vastuut käyttötuloista, %	79,1	70,9
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	13 033	10 897
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	727	622
Lainakanta 31.12., 1 000 €	56 563	44 958
Lainakanta 31.12., €/asukas	3 156	2 564
Lainasaamiset, 1 000 €	260	188
Asukasmäärä	17 921	17 532

Taseen tunnusluvut**Omavaraisuusaste, % =**

$100 * (Oma\ pääoma + Poistoero\ ja\ vapaaehtoiset\ varaukset) / (Koko\ pääoma - Saadut\ ennakot)$

Omavaraisuuden hyvänä tasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, % =

$100 * (Vieras\ pääoma - Saadut\ ennakot) / Käyttötulot$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluku on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista=

$100 * (Vieras\ pääoma - Saadut\ ennakot + Vuokravastuut) / Käyttötulot$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoina. Lisäksi osoittajaan merkitään liite-tieto-ohjeen mukaisesti liitetiedoissa esitetyt vuokravastuut ja leasingvastuut.

Kertynyt yli-/alijäämä =

$Edellisten\ tilikausien\ ylijäämä\ (alijäämä) + Tilikauden\ ylijäämä\ (alijäämä)$

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas =

$[Edellisten\ tilikausien\ ylijäämä\ (alijäämä) + Tilikauden\ ylijäämä\ (alijäämä)] / Asukasmäärä$

Lainakanta 31.12. =

$Vieras\ pääoma - (Saadut\ ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut\ velat)$

Lainasaamiset =

Sijoituksiin merkityt jvk - lainasaamiset ja muut lainasaamiset

3.4 KOKONAISTULOT JA -MENOT

TULOT (1 000 €)	TP 2018	MENOT (1 000 €)	TP 2018
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	14 211	Toimintakulut	99 835
Verotulot	68 664	- Valmistus omaan käyttöön	-271
Valtionosuudet	24 039	Korkokulut	704
Korkotuotot		Muut rahoituskulut	72
Muut rahoitustuotot	45	Satunnaiset kulut	
Satunnaiset tuotot		Tulorahoituksen korjauserät	
Tulorahoituksen korjauserät		Pakollisten varausten muutos	
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden		- Pakollisten varausten muutos (-/+)	0
luovutusvoitot	-4 336	- Pysyvien vastaavien	
		hyödykkeiden luovutustappiot	
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	176	Investointimenot	18 915
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	4 895		
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	0	Antolainasaamisten lisäykset	48
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	18 000	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	6 395
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		Lyhytaikaisten lainojen vähennys	
Oman pääoman lisäykset		Oman pääoman vähennys	
Kokonaistulot yhteensä	125 694	Kokonaismenot yhteensä	125 698

4 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

Toimintakertomuksessa esitetään yhdistelmä kunnan tytär-, osakkuus- ja muista omistusyhteisyyhteisöistä sekä kuntayhtymistä, joissa kunta on jäsenenä.

4.1 YHDISTELMÄ KUNTAKONSERNIIN KUULUVISTA YHTEISÖISTÄ

	Kunnan omistusosuus	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
		Yhdistely (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
TYTÄRYHTEISÖT			
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt			
Kiinteistö Oy Kempeleenkartano	100,00 %	1	
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt			
Kempeleen Vesihuolto Oy	87,52 %	1	
KUNTAYHTYMÄT			
Pohjois - Pohjanmaan sairaanhoitopiiri	2,41 %	1	
Oulun seudun koulutuskuntayhtymä	6,69 %	1	
Pohjois -Pohjanmaan liitto	3,10 %	1	
OSAKKUUSYHTEISÖT			
Kiinteistö Oy Tiilitori	44,69 %	1	
Limingan Vesihuolto Oy	22,50 %	1	

4.2 KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS

Konserniohjeella luodaan puitteet Kempeleen kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle. Valtuusto on hyväksynyt konserniohjeen 12.12.2016 / § 96. Valtuusto päättää vuosittain talousarvion hyväksymisen yhteydessä konserniin kuuluvien tytäryhteisöjen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Tytäryhteisöt raportoivat tavoitteiden toteutumisesta kunnanhallitukselle osavuositarkastuksen ja toimintakertomuksen yhteydessä.

	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018	Tilinpäätös 2018
Konsernijohtolalle asetetut tavoitteet			
Konsernijohtoon raportoitava valtuustolle krt/v	2	2	2
Konsernin toimintatuotot toimintakuluista, %	29	35	30
Konsernin vuosikate poistoista, %	122	115	120
Konsernin omavaraisuusaste, %	44	44	41
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus, %	64	65	70
Konsernin korolliset lainat/asukas, euroa	3 485	4 199	3 967
Kunnan edustajille asetetut tavoitteet			
Edustajien raportoitava tytäryhteisöistä kunnanhallitukselle/valiokunnille, krt/v	2	2	2

Kempeleen Vesihuolto Oy

Valtuuston Kempeleen Vesihuolto Oy:lle asettamat tavoitteet ovat toteutuneet seuraavasti:

- Investointien toteutuma oli 104 %. Toteutuma oli 724 000 euroa ja talousarvio oli 699 000 euroa. Uutta verkostoa rakennettiin Linnakankaalle, Hakamaahan ja Niittyrannan alueelle: vesijohtoa 3,3 km ja viemäriverkostoa 3,9 km. Verkoston saneerauksia suoritettiin kunnan katusaneerausohjelman yhteydessä.
- Laitoksia perusparannettiin suunnitelmallisesti. Vesitorniin asennettiin lähtevään veteen UV-desinfiointilaitte.
- Uuden asiakas- ja laskutusjärjestelmä käyttöönotto siirtyy joko vuoden 2019 loppupuolelle tai vuoden 2020 alkupuolelle. Syynä on toimittajan resurssipula, sillä moni vesihuoltolaitos Suomessa haluaa siirtyä samaan järjestelmään.
- Siirtyminen Monetran taloushallintojärjestelmään selvitettiin. Kempeleen Vesihuolto Oy:n siirtymistä Monetran asiakkaaksi ei nähty ainakaan tällä hetkellä perustelluksi.

Kiinteistö Oy Kempeleenkartano

Valtuuston Kiinteistö Oy Kempeleenkartanolle asettamat tavoitteet vuodelle 2018 ovat toteutuneet seuraavasti:

- Pitkän tähtäimen suunnitelmien mukaisia remontteja on tehty 0,6 milj. eurolla mm. lämmitysjärjestelmäremontteja 2 taloyhtiöön, julkisivumaalauksia 4 taloyhtiöön, huoneistoremontteja, joihin sisältyi myös pesuhuone/saunaremontit 30 huoneistoon, kattojen puhdistuksia/pinnoituksia 2 taloyhtiöön, lisäksi ilmanvaihtojärjestelmät puhdistettiin 4 taloyhtiössä, ulko-ovet vaihdettiin 3 taloyhtiöön, sadevesijärjestelmät uusittiin 4 taloyhtiöön ja remontoitiin parvekkeet 2 taloyhtiössä
- Vuokratalossa Hovintie 7 rakennettiin C-taloon parvekkeet ja terassit, A-talon parveke/ terassiurakka toteutuu kesällä 2019
- asuntoja remontoidaan jatkuvasti tarpeen mukaan, jotta kilpailukyky säilyy
- käyttöaste laski hieman ollen 95,1 % (95,8 % v. 2018), tämä johtuu pääasiassa huoneistoremonttien aikaisista tyhjänä oloista
- vuokrat nousivat 1.3.18 alkaen keskimäärin 20 snt/m² (n. 2 %)
- Hovintie 12/vanhusten ja vammaisten palvelutalon tulevaisuudesta on sovittu, että odotetaan sote-muutoksen vaikutuksia
- talous- ja palkkahallinnon palveluiden hankinta Monetra Oy:ltä. Asiaa on selvitetty ja todettu, että palveluita ei lähdetä hankkimaan Monetralta.

4.3 OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT

Kempeleen Vesihuolto Oy

Kempeleen kunnan omistusosuus on noussut 87,52 %. Suunnitelmien mukaisesti uutta verkostoa rakennettiin Linnakankaalle, Hakamaahan ja Niittyrannan alueelle. Verkoston saneerauksia suoritettiin kunnan katusaneerausohjelman yhteydessä.

Jätevedet käsitellään Lakeuden Keskuspuhdistamo Oy biologis-kemiallisella puhdistamolla. Puhdistamo on toiminut hyvin. Puhdistustulokset ovat hyvät ja täyttäneet lupaehdot, paitsi kesäajan typenpoiston osalta lupaehdoja ei ole täytetty. Yhtiö antamaan typenpoiston selvitykseen ja muutoshakemukseen odotetaan AVI-viraston kantaa. Puhdistamolietteet viedään biokaasutukseen.

Vuoden 2018 investoinnit olivat 0,724 milj. euroa. Liittymismaksuja saatiin 0,534 milj. euroa. Vesijohto- ja jätevesiviemärintiin liittyi 108 kiinteistöä. Lisäksi 5 kiinteistöä liittyi jätevesiviemärintiin. Yhtiön liikevaihto oli 2,6 milj. euroa ja tulos oli 4 994 euroa.

Kiinteistö Oy Kempeleenkartano

Kiinteistö Oy Kempeleenkartanon osalta on ollut vilkas toimintavuosi. Yhtiö on jatkanut pitkän tähtäimen suunnitelmien toteuttamista suunnitelmien mukaisesti. Vuokratalon Hovintie 12 (vanhusten ja vammaisten palvelutalo) tulevaisuuden suunnitelmiin odotetaan sote-uudistuksen vaikutuksia palveluasumisen osalta. Vuokrataloon Hovintie 7 on tehty suunnitelmat terasseista/parvekkeista ja remontit on suunniteltu tehtäväksi 1 talo/vuosi. Talon C rakennusurakka toteutui kesällä 2018. A-talon urakka toteutetaan kesällä 2019.

Asuntojen käyttöaste oli 95,1 % (edellisvuonna 95,8 %). Käyttöastetta pyritään edelleen parantamaan huoneistoja remontoimalla, mutta samalla remonttien aikaiset tyhjänä olot vaikuttavat heikentävästi käyttöasteeseen.

4.4 ARVIO KONSERNIN TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Kempeleen Vesihuolto Oy liiketoiminnan arvioidaan jatkuvan ennallaan. Vesihuoltolaitoksen toiminta kasvaa Kempeleen kunnan kehityksen mukaisesti.

Kiinteistö Oy Kempeleenkartano jatkaa pitkän tähtäimen suunnitelmien toteuttamista. Remonttilainan tarve vuodelle 2019 on 0,4 milj. euroa.

Kokonaisuutena kuntakonsernin tilanne on vakaa. Konsernin tulevaa kehitystä ohjaa merkittävästi kunnan talouden ja toiminnan kehitys. Konsernin yhtenäisyyttä on vahvistettu yhä enemmän mm. sillä, että tytäryhtiöiden toimitusjohtajat osallistuvat säännöllisesti kunnan esimies-infoihin ja seminaareihin. Lisäksi toimintaa pyritään yhdenmukaistamaan koko konsernissa mm. noudattamalla yhteisiä henkilöstöhallinnon periaatteita ja hankintaohjeistusta. Konserniraportointia kehitetään edelleen koko konsernin osalta yhtenäisemmäksi.

Konsernin hallintoa yhdenmukaistetaan yhteisen tietosuojavastaavan tehtävän perustamisella. Tietosuojavastaavan tehtävään sisältyy tietosuojavastaavan tehtävän lisäksi myös koko konsernin sähköisten palveluiden kehittäminen. Tämän myötä sähköisiä palveluita pyritään lisäämään koko kuntakonsernissa.

4.5 SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Konsernin johtamisen keskeisenä työvälineenä on valtuuston hyväksymä konserniohje. Konserniohjeen mukaan konsernivalvonnasta vastaa konsernijohto, johon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja, talousjohtaja ja muut toimintasäännössä määritellyt viranomaiset. Tytäryhteisöjen yhtenä tilintarkastajana toimii kunnan valitseman tilintarkastusyhteisön tilintarkastaja. Kunnanhallitus valitsee edustajat tytär- ja osakkuusyhteisöjen yhtiökokouksiin ja antaa edustajille ohjeita kunnan kannasta käsiteltäviin asioihin.

Tytäryhteisöjen tulee huolehtia siitä, että yhteisöjen toimintaan liittyvät riskit tunnistetaan ja niitä seurataan. Tilinpäätöksen valmistelun yhteydessä myös molemmissa tytäryhtiöissä on käyty läpi vuotuinen riskienarviointi. Riskienarvioinnissa ei noussut esiin koko kuntakonsernin kannalta olennaisia riskejä.

4.6 KONSERNITILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

(1 000 €)	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2017
Toimintatuotot	37 141	34 309
Toimintakulut	-124 080	-119 124
Osuus osakkuusyhteisöjen tappiosta (voitosta)	-32	-1
TOIMINTAKATE	-86 971	-84 816
Verotulot	68 585	67 244
Valtionosuudet	28 668	28 301
Rahoitustuotot ja -kulut	-797	-751
Korkotuotot	14	21
Muut rahoitustuotot	81	86
Korkokulut	-810	-856
Muut rahoituskulut	-83	-2
VUOSIKATE	9 485	9 978
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 901	-8 222
Omistuksen eliminointierot	4	
Arvonalentumiset		
Satunnaiset erät	453	
TILIKAUDEN TULOS	2 041	1 755
Tilinpäätössiirot	-109	76
Tilikauden verot	-2	-3
Laskennalliset verot	-31	22
Vähemmistöosuudet	-15	-3
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 884	1 848

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot / Toimintakulut, %	29,9	28,8
Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset, %	120,0	121,3
Vuosikate, euroa / asukas	529	569
Asukasmäärä	17 921	17 532

Toimintatulot prosenttia toimintamenoista =
 $100 \times \text{Toimintatulot} / (\text{Toimintamenot} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Tunnusluku osoittaa, kuinka paljon käyttötalouden toimintamenoista katetaan maksu- ja myyntituloilla.

Vuosikate prosenttia poistoista =
 $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Kun tunnusluvun arvo on 100 % tai sitä suurempi, voidaan konsernin tulorahoituksen katsoa olevan riittävä tai ylijäämäinen. Konsernin on heikkenevä ja kunta velkaantuu, kun vuosikate on keskimääräistä poistonalaista investointitasoa alempi. Jos vuosikate on negatiivinen, on konsernin tulorahoitus heikko.

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

(1 000 €)	Tilinpäätös 2018	Tilinpäätös 2017
Toiminnan rahavirta	5 194	6 671
Vuosikate	9 485	9 978
Satunnaiset erät	453	0
Tilikauden verot	-2	-3
Tulorahoituksen korjauserät	-4 742	-3 303
Investointien rahavirta	-15 538	-17 590
Investointimenot	-21 604	-22 148
Rahoitusosuudet investointimenoihin	281	528
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	5 785	4 030
Toiminnan ja investointien rahavirta	-10 344	-10 919
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	-34	132
Antolainasaamisten lisäykset	-48	-7
Antolainasaamisten vähennykset	14	139
Lainakannan muutokset	10 037	7 068
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	18 673	13 770
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 558	-6 702
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-78	0
Oman pääoman muutokset	12	-164
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 437	1 157
Toimeksiantojen var. ja pääomien muutokset	62	-14
Vaihto-omaisuus muutos	58	-69
Saamisten muutos	56	-1 145
Korottomien velkojen muutos	1 261	2 386
Rahoituksen rahavirta	11 452	8 193
Rahavarojen muutos	1 108	-2 725
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	15 040	13 933
Rahavarat 1.1	13 933	16 659
	1 107	-2 726

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran

kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	-17 391	-13 467
Investointien tulorahoitus, %	44,5	46,1
Lainanhoitokate	1,1	1,4
Kassan riittävyys	35	34

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä =*Rahoituslaskelman toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen 5 vuoden kertymä.*

Toiminnan ja rahavirtojen kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, % =*100*Vuosikate / Investointien omahankintameno*

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella.

Lainanhoitokate =*(Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + lainanlyhennykset)*

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Jos tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Kassan riittävyys (pv) =*365 pv x Rahavarat varainhoitovuoden lopussa/ Kassasta maksut varainhoitovuonna.*

Kassan riittävyys kertoo, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla.

Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA (1 000 €)	2018	2017	VASTATTAVAA (1 000 €)	2018	2017
PYSYVÄT VASTAAVAT	140 857	128 500	OMA PÄÄOMA	66 748	64 743
Aineettomat hyödykkeet	10 801	1 870	Peruspääoma	35 921	35 921
Aineettomat oikeudet	650	725	Säätiöiden ja yhd. Peruspääoma	4	4
Muut pitkävaikutteiset menot	10 042	1 066	Muut omat rahastot	7 062	6 941
Ennakkomaksut	109	79	Edellisten tilikausien alijäämä (yliäämä)	21 877	20 029
Aineelliset hyödykkeet	126 355	122 585	Tilikauden yli-/alijäämä	1 884	1 848
Maa- ja vesialueet	33 558	32 794	VÄHEMMISTÖOSUUS	1 083	1 076
Rakennukset	59 471	52 006	PAKOLLISET VARAUKSET	877	856
Kiinteät rakenteet ja laitteet	17 345	14 278	Muut pakolliset varaukset	877	856
Koneet ja kalusto	6 148	4 291	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	577	510
Muut aineelliset hyödykkeet	6 771	6 721	VIERAS PÄÄOMA	95 060	83 805
Ennakkomaksut ja keskener.hank.	3 063	12 494	Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	63 512	53 597
Sijoitukset	3 702	4 046	Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	5 782	5 223
Osakkuusyhteisöosakkeet	1 630	1 663	Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	7 580	7 509
Osakkeet ja osuudet	1 515	1 860	Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	18 187	17 476
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0			
Muut lainasaamiset	4	6			
Muut saamiset	554	517			
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	425	419			
VAIHTUVAT VASTAAVAT	23 063	22 070			
Vaihto-omaisuus	549	608			
Saamiset	7 473	7 529			
Pitkäaikaiset saamiset	237	373			
Lyhytaikaiset saamiset	7 236	7 156			
Rahoitusarvopaperit	173	151			
Rahat ja pankkisaamiset	14 867	13 782			
VASTAAVAA	164 345	150 990			
				164 345	150 990

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	41,4	43,7
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	70,3	64,1
Velat ja vastuut käyttötuloista, %	82,8	77,6
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000€	23 761	21 877
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), € / asukas	1 326	1 248
Konsernin lainat, € / asukas	3 967	3 485
Konsernin lainakanta 31.12., 1000€	71 092	61 107
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000€	1 050	725
Kunnan asukasmäärä	17 921	17 532

Omavaraisuusaste, % =

$100 * (Oma\ pääoma + Vähemmistöosuus + Poistoero\ ja\ vapaaehtoiset\ varaukset) / (Koko\ pääoma - Saadut\ ennakot)$

Omavaraisuuden hyvänä tasona voidaan pitää keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, % =

$100 * (Vieras\ pääoma - Saadut\ ennakot) / Käyttötulot)$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluku on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista=

$100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoina. Lisäksi osoittajaan merkitään liitetieto-ohjeen mukaisesti liitetiedoissa esitetyt vuokravastuut ja leasingvastuut.

Kertynyt yli-/alijäämä =

$\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas =

$[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$

Lainakanta 31.12. =

$\text{Vieraspääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Lainasaamiset =

$\text{Sijoituksiin merkityt jvk} - \text{lainasaamiset ja muut lainasaamiset}$

5 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

5.1 ASIAA KOSKEVA SÄÄNTELY

Kuntalain mukaan kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

5.2 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Kempeleen kunnan tilikauden tulos on 1 473 875,37 euroa. Kunnanhallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:

1. Tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaan 661 671,56 euroa.
2. Siirretään tilikauden ylijäämä 2 135 546,93 euroa omaan pääomaan tilikauden ylijäämätilille.

6 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

6.1 SEURANTAA KOSKEVA SÄÄNTELY

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Toteutumisvertailussa seurattavia asioita ovat toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen. Toteutumisvertailusta on lisäksi käytävä ilmi onko menot, tulojen lisäksi, muutoin rahoitettu talousarviossa määrättyllä tavalla. Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Talousarvion sitovuus

Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Tavoitteet ovat osa talousarviota, jota kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava. Toiminnan ja talouden yhteen kytkennän korostamisesta seuraa, että määrärahojen tai tuloarvioiden muutosten vaikutukset toiminnallisiin tavoitteisiin selvitetään. Jos tavoitteet eivät ole saavutettavissa talouden perusteissa tapahtuneista muutoksista johtuen, on valtuuston hyväksyttävä myös tavoitteita koskevat muutokset.

Talousarvion yleiset lähtökohdat ovat informaatiota, joita eivät ole sitovia eriä. Prosesseihin on lisätty suoritetaulukkoja, jotka eivät ole valtuustoon nähden sitovia. Talousarvioasiakirjaan kirjatut keskeiset tavoitteet ovat valtuustoon nähden sitovia.

Rahamääräisten erien sitovuus

Kuntalain mukaan talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat. Määräraha on valtuuston toimitelmelle antama euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu varojen käyttämiseen. Talousarviossa osoitettua sitovaa määrärahaa ei saa ylittää. Jos määräraha osoittautuu riittämättömäksi, on talousarviota muutettava. Muutoksen yhteydessä on osoitettava, miten rahoitustarve katetaan. Toisaalta velvollisuutta käyttää määrärahaa kokonaisuudessaan ei ole jos asetetut tavoitteet on saavutettu.

KÄYTTÖTALOUSOSA

Käyttötalousosassa asetetaan kunnan varsinaiselle toiminnalle tavoitteet sekä tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Valtuusto päättää käyttötalousosan kokonaisuuksista, joille tavoitteita, määrärahoja ja tuloarvioita asetetaan.

Kempeleen kunnan käyttötalousosan rakenne on seuraava (raportointitaso):

- 1. Hallintopalvelut**
 - Kunnanjohto
 - Yleispalvelut
- 2. Peruspalvelut**
 - Sosiaali- ja terveystaloudet
 - Sosiaali- ja terveystaloudien hallinto
 - Terveystaloudet
 - Sosiaalipalvelut
 - Ikääntyneiden palvelut

Sivistys- ja vapaa-aikapalvelut

- Sivistys- ja vapaa-aikapalveluiden hallinto
- Opetus
- Varhaiskasvatus
- Kempele Akatemia

3. Tekniset palvelut

- Teknisten palveluiden hallinto
- Kunnallistekniikka
- Tilapalvelut
- Maa ja mittaus
- Kaavoitus
- Rakennusvalvonta

Valtuustoon nähden sitovia eriä ovat seuraavat:

1. Hallintopalvelut
2. Sosiaali- ja terveyspalvelut
3. Sivistys- ja vapaa-aikapalvelut
4. Tekniset palvelut

Hallintopalveluita, sosiaali- ja terveyspalveluita, sivistys- ja vapaa-aikapalveluita sekä teknisiä palveluita sitovat sekä ulkoiset että sisäiset tuotot ja kulut bruttoperiaatteen mukaisesti.

Kunnanhallitusta sitoo bruttoperiaatteen mukaisesti koko kunnan käyttötalousosan toimintatuotot ja toimintakulut omina erinään. Lisäksi kunnanhallituksen tulee vastata, että valtuustoon nähden asetetut toiminnalliset tavoitteet sekä tilikauden tulostavoite toteutuu.

Kunnanjohtajaa sitoo hallintopalveluiden ulkoiset ja sisäiset toimintatuotot ja toimintakulut omanaan bruttoperiaatteen mukaan. Sivistys- ja hyvinvointijohtajaa sitoo ulkoiset ja sisäiset sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä sivistys- ja vapaa-aikapalveluiden toimintatuotot ja toimintakulut omanaan bruttoperiaatteen mukaisesti. Teknistä johtajaa sitoo teknisten palveluiden ulkoiset ja sisäiset toimintatuotot ja toimintakulut omanaan bruttoperiaatteen mukaisesti.

Kunnanjohtaja päättää talousarviomuutoksista hallintopalveluiden sisällä. Sivistys- ja hyvinvointijohtaja päättää talousarviomuutoksista sosiaali- ja terveyspalveluiden ja sivistys- ja vapaa-aikapalveluiden sisällä. Tekninen johtaja päättää talousarviomuutoksista teknisten palveluiden sisällä. Talousarviomuutoksia ei voida tehdä prosessien sisällä, jos muutokselle ei ole esittää samassa yhteydessä täysi kate prosessin sisältä. Prosessien talousarviomuutoksilla ei saa olla minkäänlaista vaikutusta koko kunnan vuosikatteeseen.

Projektit ja hankkeet, jotka ylittävät talousarviovuoden on vietävä valtuuston päätettäväksi. Rahoittajan hyväksymän rahoituspäätöksen jälkeen hanke voidaan käynnistää ja hankkeelle voi syntyä kustannuksia. Vyörytykset eivät ole valtuustoon nähden sitovia eriä.

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosaan kootaan yhteen käyttötalousosan määrärahat ja tuloarviot sekä esitetään määrärahat ja tuloarviot koko kunnan tasolla budjetoitaville erille. Valtuustoon nähden sitovia eriä ovat myös verotuotot, valtionosuudet, korkotuotot, muut rahoitustuotot, korkokulut, muut rahoituskulut, suunnitelman mukaiset poistot sekä satunnaiset erät.

Rahoitusosa

Rahoitusosassa esitetään varsinaisen toiminnan ja investointien sekä rahoitustoiminnan vaikutus kunnan maksuvalmiuteen. Sitovia eriä ovat antolainasaamisten lisäykset ja vähennykset sekä pitkäaikaisten lainojen lisäykset ja vähennykset.

Investointiosa

Investointiosassa varataan määrärahat ja esitetään tuloarviot investointihankkeille tai hankeryhmille, joiden kulut kirjanpidossa aktivoidaan tasetileille. Investoinnit ovat valtuustoon nähden sitovia maa- ja vesialueiden, rakennusten, muiden pitkävaikutteisten menojen, kunnallistekniikan, tietokoneohjelmistojen, koneiden ja kaluston sekä osakkeiden ja osuuksien osalta hankekohtaisesti siten kuin ne ovat esitetty investointiosassa. Hankekohtaisesti toteutetaan sitovuus bruttoperiaatetta noudattaen.

Investointikohteittain valtuustoon nähden sitovaa on myös hankkeen koko kustannusarvio, talousarviovuodelle varattava määräraha sekä hankkeelle asetetut tavoitteet.

Taloussuunnitelman sitovuus

Talousarvion sitovuus on oikeudellisesti vahvempi kuin taloussuunnitelma. Taloussuunnitelma on velvoittava asiakirja. Siitä saa poiketa vain perustellusta syystä.

Taloudellisen ja toiminnallisen tuloksen seuranta

Talousarvion toteumasta raportoidaan kuukausittain kunnanhallitukselle ja vastaava tieto saatetaan valtuustolle tiedoksi kokousaikataulun mukaisesti. Osavuosikatsaus laaditaan 30.4. ja 31.8. kirjanpidon tilanteen mukaan. Konsernitaloudesta raportoidaan osavuosikatsausten yhteydessä.

Valtuutus lainanottoon vuodelle 2018

Valtuusto myöntää toimintasäännön mukaan talousjohtajalle valtuuden ottaa tilapäislainaa. Vuonna 2018 valtuuston myöntämä tilapäislainanottovaltuus oli 20,0 milj. euroa. Pitkäaikaisen lainan (talousarviolainan) lainanottovaltuutusta myönnettiin talousarviossa 22 020 000 euroa. Valtuusto on muuttanut lainanottovaltuutusta päätöksillä 12.11.2018 § 67 ja 10.12.2018 § 79, joiden seurauksena lainanottovaltuutus on pienentynyt yhteensä 717 000 eurolla. Lainanottovaltuutus vuodelle 2018 on ollut 21 303 000 euroa. Pitkäaikaisesta lainannostosta päättää toimintasäännön mukaan kunnanjohtaja.

Kempele sopimus

6.2 KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMINEN PROSESSEITTAIN

Ulkoiset ja sisäiset (1 000 €)	Tilinpäätös 2017	Alkuperäinen talousarvio 2018	Talousarvio- muutokset 2018	Talousarvio +muutos 2018	Tilinpäätös 2018	Poikkeama %
HALLINTOPALVELUT						
Kunnanjohto						
Tuotot	108	86		86	64	74,8
Kulut	-2 506	-2 612	-70	-2 682	-2 414	90,0
Netto	-2 398	-2 526	-70	-2 596	-2 350	90,5
Yleispalvelut						
Tuotot	6 454	7 081		7 081	7 038	99,4
Kulut	-8 048	-8 693	540	-8 153	-8 182	100,4
Netto	-1 594	-1 612	540	-1 072	-1 144	106,7
KUNNANJOHTO						
Tuotot yhteensä	6 562	7 167	0	7 167	7 103	99,1
Kulut yhteensä	-10 554	-11 305	470	-10 835	-10 596	97,8
Netto yhteensä	-3 992	-4 138	470	-3 668	-3 494	95,2

Ulkoiset ja sisäiset (1 000 €)	Tilinpäätös 2017	Alkuperäinen talousarvio 2018	Talousarvio- muutokset 2018	Talousarvio +muutos 2018	Tilinpäätös 2018	Poikkeama %
PERUSPALVELUT						
Sosiaali- ja terv.palv.hallinto						
Tuotot	0	3	0	3	0	0,0
Kulut	-218	-324	162	-162	-189	116,7
Netto	-218	-321	162	-159	-189	118,9
Terveyspalvelut						
Tuotot	2 302	1 820	230	2 050	2 401	117,1
Kulut	-32 105	-30 790	-505	-31 295	-32 014	102,3
Netto	-29 803	-28 970	-275	-29 245	-29 614	101,3
Sosiaalipalvelut						
Tuotot	1 253	1 221	0	1 221	1 267	103,7
Kulut	-11 104	-10 224	-512	-10 736	-11 064	103,1
Netto	-9 851	-9 003	-512	-9 515	-9 797	103,0
Ikäntyneiden palvelut						
Tuotot	1 147	1 165	0	1 165	1 334	114,5
Kulut	-6 106	-5 316	-1 291	-6 607	-7 102	107,5
Netto	-4 959	-4 151	-1 291	-5 442	-5 768	106,0
Sosiaali- ja terveyspalvelut yhteensä						
Tuotot	4 702	4 209	230	4 439	5 001	112,7
Kulut	-49 533	-46 654	-2 146	-48 800	-50 370	103,2
Netto	-44 831	-42 445	-1 916	-44 361	-45 369	102,3
Sivistys- ja vapaa-aikapalv.hallinto						
Tuotot	0	0	0	0	0	0,0
Kulut	0	0	-162	-162	-185	114,3
Netto	0	0	-162	-162	-185	114,3
Varhaiskasvatus						
Tuotot	1 527	1 551	0	1 551	1 333	85,9
Kulut	-13 508	-14 111	-153	-14 264	-14 302	100,3
Netto	-11 981	-12 560	-153	-12 713	-12 969	102,0
Opetus						
Tuotot	592	528	0	528	753	142,6
Kulut	-22 145	-23 570	-26	-23 596	-23 396	99,2
Netto	-21 553	-23 042	-26	-23 068	-22 643	98,2
Kempele Akatemia						
Tuotot	804	902	0	902	858	95,1
Kulut	-2 869	-2 744	-9	-2 753	-3 075	111,7
Netto	-2 065	-1 842	-9	-1 851	-2 217	119,8
Sivistys- ja vapaa-aikapalv. yhteensä						
Tuotot	2 923	2 981	0	2 981	2 944	98,7
Kulut	-38 522	-40 425	-350	-40 775	-40 958	100,4
Netto	-35 599	-37 444	-350	-37 794	-38 014	100,6
PERUSPALVELUT						
Tuotot yhteensä	7 625	7 190	230	7 420	7 945	107,1
Kulut yhteensä	-88 055	-87 079	-2 496	-89 575	-91 327	102,0
Netto yhteensä	-80 430	-79 889	-2 266	-82 155	-83 383	101,5

Ulkoiset ja sisäiset (1 000 €)	Tilinpäätös 2017	Alkuperäinen talousarvio 2018	Talousarvio- muutokset 2018	Talousarvio +muutos 2018	Tilinpäätös 2018	Poikkeama %
TEKNISET PALVELUT						
Teknisten palveluiden hallinto						
Tuotot	0	0	0	0	0	0,0
Kulut	-1 454	-1 528	-46	-1 574	-1 550	98,5
Netto	-1 454	-1 528	-46	-1 574	-1 550	98,5
Kunnallistekniikka						
Tuotot	241	80	0	80	248	310,0
Valmistus omaan käyttöön	310	367	0	367	271	74,0
Kulut	-2 783	-2 973	-8	-2 981	-2 750	92,2
Netto	-2 232	-2 526	-8	-2 534	-2 231	88,0
Tilapalvelut						
Tuotot	6 536	7 122	0	7 122	6 020	84,5
Kulut	-4 863	-5 853	61	-5 792	-4 934	85,2
Netto	1 673	1 269	61	1 331	1 086	81,6
Kaavoitus						
Tuotot	25	40	0	40	33	81,3
Kulut	-352	-397	-6	-403	-346	86,0
Netto	-327	-357	-6	-363	-314	86,5
Maa ja mittaus						
Tuotot	3 765	5 599	0	5 599	4 860	86,8
Kulut	-249	-337	-5	-342	-344	100,6
Netto	3 516	5 262	-5	5 257	4 516	85,9
Rakennusvalvonta						
Tuotot	349	200	0	200	399	199,6
Kulut	-321	-335	-12	-347	-382	110,0
Netto	28	-135	-12	-147	17	-11,4
TEKNISET PALVELUT						
Tuotot yhteensä	10 916	13 042	0	13 042	11 560	88,6
Valmistus omaan käyttöön	310	367	0	367	271	74,0
Kulut yhteensä	-10 022	-11 423	-17	-11 440	-10 308	90,1
Netto yhteensä	1 204	1 986	-17	1 968	1 524	77,4
KÄYTTÖTALOUSOSA YHTEENSÄ						
Tuotot	25 103	27 399	230	27 629	26 607	96,3
Valmistus omaan käyttöön	310	367	0	367	271	74,0
Kulut	-108 631	-109 807	-2 043	-111 850	-112 231	100,3
Netto	-83 218	-82 041	-1 813	-83 855	-85 353	101,8

6.2.1 HALLINTOPALVELUT

Tuloslaskelma 1000 € / ulkoiset ja sisäiset	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018	Talousarvio- muutos	Talousarvio + muutos	Tilinpäätös 2018	Käyttö-%
Toimintatuotot	6 562	7 167	0	7 167	7 103	99,1
Myyntituotot	6 229	6 894	0	6 894	6 744	97,8
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	321	262	0	262	272	103,8
Muut toimintatuotot	12	11	0	11	87	0,0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0
Toimintakulut	-10 554	-11 305	470	-10 835	-10 596	97,8
Henkilöstökulut	-5 241	-5 360	540	-4 820	-4 781	99,2
Palvelujen ostot	-3 205	-3 824	-70	-3 894	-3 645	93,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 144	-1 200	0	-1 200	-1 245	103,8
Avustukset	-65	-73	0	-73	-94	128,7
Muut toimintakulut	-899	-848	0	-848	-831	98,0
Toimintakate	-3 992	-4 138	470	-3 668	-3 494	95,2
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	4	0,0
Vuosikate	-3 992	-4 138	470	-3 668	-3 490	95,1
Suunnitelman mukaiset poistot	-442	-584	0	-584	-545	93,3
Tilikauden tulos	-4 434	-4 722	470	-4 252	-4 035	94,9
Vyörytyskulut	-2 066	-2 019	0	-2 019	-2 378	117,8
Vyörytystuotot	4 199	4 377	0	4 377	4 783	109,3
Tilikauden alijäämä	-2 302	-2 364	470	-1 894	-1 630	86,1

Kunnanjohto

Tuloslaskelma 1000 € / ulkoiset ja sisäiset	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018	Talousarvio- muutos	Talousarvio + muutos	Tilinpäätös 2018	Käyttö-%
Toimintatuotot	108	86	0	86	64	74,8
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0
Toimintakulut	-2 506	-2 612	-70	-2 682	-2 414	90,0
Toimintakate	-2 398	-2 526	-70	-2 596	-2 350	90,5
Rahoitustuotot- ja kulut	0	0	0	0	0	0,0
Vuosikate	-2 398	-2 526	-70	-2 596	-2 350	90,5
Suunnitelman mukaiset poistot	-18	-18	0	-18	-18	101,0
Tilikauden tulos	-2 416	-2 544	-70	-2 614	-2 368	90,6
Vyörytyskulut	-134	-105	0	-105	-41	38,9
Vyörytystuotot	691	840	0	840	905	0,0
Tilikauden alijäämä	-1 859	-1 809	-70	-1 879	-1 504	80,0

Arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Kunnanjohtoon perustehtävä on vastata yhteistyössä valtuuston ja kunnanhallituksen kanssa kunnan palvelujen järjestämisestä, hallinnosta, taloudesta, sopimuksista ja toiminnan kehittämisestä.

Kunnanjohtoon tavoitteet toteutuivat pääosin suunnitellusti. Kunnanjohtoon toimintakulut ja -tuotot alittuivat selvästi.

Kempele -sopimus

Kempele -sopimukseksi nimetty kuntastrategia on valmisteltu valtuutettujen ja henkilöstön yhteistyöllä sekä kuntalaisia ja eri sidosryhmiltä ajatuksia ja ideoita keräten. Tavoitteena on ollut tehdä Kempele-sopimuksesta koko kuntayhteisön strategia. Talven ja kevään aikana järjestettiin useita työpajoja, joissa asiantuntijapuheenvuorojen lisäksi työstettiin konkreettisesti tulevaisuuden Kempeleen visio, arvot, päämäärät, tavoitteet ja niiden mittarit. Vuosittain talousarviossa määritellään mittareille talousarviovuoden tavoitetasot.

Päätöksenteko

Vuonna 2018 valtuusto piti kokouksia 7 ja käsitteli niissä 83 asiaa. Osaseminaareja ennen varsinaista valtuuston kokousta järjestettiin 5 kpl, joissa aiheina oli mm. maankäytön toteuttamisohjelma ja maapolitiikan keinovalikoima, Hyvän kasvun ohjelma 2020, varautumispilottiprojekti Case Kempele, Oulun seudun liikennejärjestelmä 2030 ja katuomaisuuden kuntotutkimus ja Kirkonkylän koulualueen nykytila ja kehittäminen. Valtuusto kokoontui kokopäiväseminaareihin neljä kertaa, jolloin paneuduttiin Kempele-sopimuksen valmisteluun, vuoden 2019 talousarvioon ja Zeniitin alueen kehittämiseen. Valtuuston seminaarimatka tehtiin Kokkolaan.

Tarkastuslautakunnan kokouksia vuonna 2018 oli 13 ja asioita käsiteltiin 165. Valiokunnat kokoontuivat toimintavuoden aikana seuraavasti: elinvoimavaliokunta 12 kertaa, palveluvaiokunta 22 kertaa, resurssivaiokunta 11 kertaa ja yhteisöllisyysvaliokunta 15 kertaa.

Kunnanhallitus kokoontui vuonna 2018 kaikkiaan 22 kertaa ja käsitteli 412 asiaa. Kunnanhallituksen jaosta kokoontui 6 kertaa, Viranomaislautakunta ei kokoontunut vuonna 2018 lainkaan.

Strategiset tavoitteet (valtuustoon nähden sitovat)

Hallittu ja riittävä väestönkasvu		
Tavoite vuoteen 2018	Mittari/arviointikriteeri	Tilanne 31.12.2018
17 949 asukasta vuoden 2018 lopussa	Asukasluku	17921
Lisäys +326 asukasta, +1,8%	Asukasluvun muutos	+ 386

Edellytykset vahvalle yritystoiminnalle		
Tavoite vuoteen 2018	Mittari/arviointikriteeri	Tilanne 31.12.2018
Työpaikkojen kasvu vähintään 150 / vuosi	Työpaikkojen muutos/vuosi (takautuvasti 1½ v. viiveellä)	Muutos + 428 työpaikkaa 2015 -> 2016. Vuonna 2018 työpaikkojen kasvun arvioidaan jatkuneen saman suuruisena.
Yrityskannan kasvu vähintään 10 yritystä / vuosi	Toimipaikkojen määrä ja liikevaihto	Toimipaikkojen nettolisäys 50 kpl (2016 -> 2017). Liikevaihdon kasvu 13% (2016 -> 2017)
Yritysten liikevaihdon kasvu vähintään 10 % /vuosi.	Perustettujen uusien yritysten määrä	Uusia yrityksiä on perustettu 116 kpl (2018).

Keskeiset toimenpiteet 2018

- Yhteistyö Uusyrityskeskuksen kanssa on toteutunut suunnitellulla tavalla.
- Yritysalueita on myyty ja markkinoitu, myös toteutuneita yrityscaseja hyödyntäen.
- Kempeleläisille yrityksille on tuotettu palveluita näiden tarpeiden mukaan.
- Kunta on osallistunut yrityksiä hyödyntäviin hankkeisiin (ReStartup, palveluseteli).
- Matkailualan kehittämiseksi on palkattu elinkeinokoordinaattori
- Leader ry:n rahoitusta on hyödynnetty yritysten rahoituksessa.
- Kunta on liittynyt Sekes ry:n jäseneksi.
- Kauppatonttia on kehitetty yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa, mutta rakentamista ei ole saatu vielä liikkeelle.

Kunnan vetovoimaisuuden lisääminen		
Tavoite vuoteen 2018	Mittari/arviointikriteeri	Tilanne 31.12.2018
Tiedottaminen on aktiivista	Toimenpiteet tiedottamisessa ja markkinoinnissa	Some:a ja asiakaspalaute-prosessia kehitetty. Elixir -markkinointiyhteistyö. Matkailuviestintää ja -markkinointia kehitetty.
	FB-tykkääjien määrä, lkm	Facebookissa 3187 tykkääjää.
	Ajankohtaisten uutisten julkaisut, lkm	Facebookissa ajankohtaisia julkaisuja 574 kpl. Nettisivuilla uutisia keskimäärin 3,7 kpl/kk/prosessi.
	Lähetetyt yritys uutiskirjeet, lkm	Uutiskirjeitä lähetetty 11 kpl.
Kempele on Pohjois-Suomen vetovoimaisin kunta	Kuntalaiskyselyn tulokset (7.11.-9.12.2018)	94 % kyselyyn vastanneista piti kuntakuvaa myönteisenä.
	Muuttotase, hlöä	+ 264
	Luovutetut asunto- ja yritystontit, lkm	omakotitontit 49 kpl paritalotontit 2 kpl rivitalotontit 17 (joista 2 lunastettua vuokratonttia) kerrostalotontit 1 kpl yritystontit 14 kpl
	Suomen yrittäjien elinkeinopolitiikan mittariston tulokset	Yleisarvosana nousi 7,3 -> 7,4

Keskeiset toimenpiteet 2018

- Kunta vai kaupunki -äänestys ja tiedotuskampanja toteutettu keväällä 2018.
- Uuden Kempele-sopimuksen ilme toteutettu ja strategian tiedotustapoja koordinoitu.
- Osallistuttu Zeppelinin yhteismarkkinointiin ja Rakentajamessuille.
- Matkailuviestinnän ja -markkinoinnin kehittäminen aloitettu (mm. oman verkkosivuston ja graafisen ilmeen suunnittelu).
- Yritystonttien markkinointikampanja toteutettu.

Joustava päätöksenteko ja yhteen hiileen puhaltaminen		
Tavoite vuoteen 2018	Mittari/arviointikriteeri	Tilanne 31.12.2018
Valtuutettujen kokemus vaikutusmahdollisuuksistaan pysyy hyvänä tai erittäin hyvänä	Itsearviointit josta toinen vuosi (kevällä 2019)	Itsearviointi toteutetaan keväällä 2019.
Muutoksenhakujen määrä alle 10	Muutoksenhakujen määrä	Muutoksenhakuja 14 (jaosto), päätöksiä muutettu 2 ja itseoikaisuja tehty 2
Lisälista asioita 0	Lisälistojen määrä	Lisälistoja 2
Aloitteisiin vastausaika viranhaltijavalmistelussa 2 vk, valiokuntavalmistelussa 3 kk	Aloitteiden lkm ja läpimenoaika	Kuntalaisaloitteita 18 kpl, joista kesken 11, valmiita 7 kpl, joista 5 käsitelty 2 kk sisällä, valtuustoaloitteita 22 kpl, valmiita 13 kpl. Valtuustoaloitteiden keskimääräinen läpimenoaika on n. 6 kuukautta.

Keskeiset toimenpiteet 2018

- Kempele -sopimus valtuuston hyväksymiskäsittelyssä syksyllä.
- Presidentinvaalit toimitettu.
- Palvelu- ja resurssivaliokunta, kunnanhallitus ja valtuusto toteuttivat kahden päivän seminaarimatkan

Aktiivisen osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen		
Tavoite vuoteen 2018	Mittari/arviointikriteeri	Tilanne 31.12.2018
Kuntayhteisön vapaaehtoisverkostot ovat aktiivisia ja tapahtumakalenterin käyttö tehostuu	Tapahtumien lkm tapahtumakalenterissa	Tapahtumien määrä 246 kpl
Kuntalaisilla on voimakas Kempelehenki ja muutto- ja suosittehalukkuus pysyy korkeana	Kuntalaiskyselyn tulokset muuttohalukkuudesta ja suosittehalukkuudesta	Yli 90 % (89 %, 2016) vastanneista piti poismuuttoa epätodennäköisenä, yli 94 % (94 %, 20169) suosittelee kuntaa muille

Keskeiset toimenpiteet 2018

- Toteutettiin asukastytyväisyyskysely loppuvuodesta.
- Julkaistiin järjestöliite kuntatiedotteessa kesäkuussa.
- Yhteisöjen ja urheiluseurojen avustukset 2018 käsiteltiin.

Palveluiden tehostaminen teknologisilla ja sähköisillä menetelmillä		
Tavoite vuoteen 2018	Mittari/arviointikriteeri	Tilanne 31.12.2018
Sähköisten palveluiden osalta eri toimialojen yhteistyötä tehostetaan ja tietohallinnon roolia sähköisten palveluiden kehittäjänä vahvistetaan.	Sähköisten palveluiden käyttöönottojen määrä ja palveluiden toimivuus	Kuntalaisten sähköisiä palveluita otettiin käyttöön mm. Lupapisteen verkkokauppa, terveyskeskuksen itseilmoittautumispalvelu ja viranhaltijapäätösten julkaisu internetiin. Palvelut ovat toimineet keskimääräisesti hyvin.

Keskeiset toimenpiteet 2018

- Asiahallintasovellukseen tehtiin päivitys, joka mahdollistaa viranhaltijapäätösten julkaisemisen jatkossa yleisessä tietoverkossa.
- Selvitystä sähköisen arkistoinnin mahdollisuudesta jatketaan.

Yleispalvelut

Tuloslaskelma 1000 € / ulkoiset ja sisäiset	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018	Talousarvio- muutos	Talousarvio + muutos	Tilinpäätös 2018	Käyttö-%
Toimintatuotot	6 454	7 081	0	7 081	7 038	99,4
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0
Toimintakulut	-8 048	-8 693	540	-8 153	-8 182	100,4
Toimintakate	-1 594	-1 612	540	-1 072	-1 144	106,7
Rahoitustuotot- ja kulut	0	0	0	0	4	0,0
Vuosikate	-1 594	-1 612	540	-1 072	-1 140	106,3
Suunnitelman mukaiset poistot	-423	-566	0	-566	-527	93,1
Tilikauden tulos	-2 017	-2 178	540	-1 638	-1 667	101,8
Vyörytyskulut	-1 933	-1 913	0	-1 913	-2 337	122,1
Vyörytystuotot	3508	3537	0	3 537	3878	0,0
Tilikauden alijäämä	-442	-555	540	-15	-126	868,8

Arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Yleispalveluiden sekä toiminnalliset että taloudelliset saavutettiin. Talous toteutui kokonaisuutena talousarvion mukaisesti. Kaiken kaikkiaan yleispalveluiden toimintakulut kasvoivat 1,7 % (130 000 euroa).

Toiminnallisesti vuosi 2018 oli muutosten vuosi yleispalveluissa. Suurimpana muutoksena oli talous- ja palkkahallinnon ulkoistus Monetralle, mikä työllisti merkittävästi yleispalveluiden hallintoa kuluvan vuoden aikana. Ateria- ja puhdistuspalveluiden päällikkö siirtyi määräaikaista valmistelevaan sote- ja maakuntauudistusta ja hänen tilalleen palkattiin sijainen. Lisäksi ateria- ja puhdistuspalveluissa oli muitakin toiminnallisia muutoksia henkilöstön työvuorojärjestelyissä ja Jamix-tuotannonohjausjärjestelmän käyttöä laajennettiin. Tietohallinnossa aloitti perustetussa uudessa virassa tietohallintopäällikkö, mikä on lisännyt huomattavasti tietohallinnon pitkäjänteistä suunnitelmallisuutta ja parantanut asiakastytytyä.

Edellä mainittujen muutosten seurauksena yleispalveluiden toimintaprosessit ovat muuttuneet merkittävästi ja osittain ne hakevat vielä muotoaan. Toimintaprosessien hiominen jatkuu vuonna 2019.

Talous- ja henkilöstöhallinto

Talous- ja henkilöstöhallinnon toimintakulut ylittivät hieman talousarvion toteumaprosentin ollessa 105,3 %. Ylitys oli noin 100 000 euroa. Tätä selittää pääasiassa se, että Monetran käyttöönoton yhteydessä on päätetty muuttaa kirjauskäytäntöä luottotappioiden osalta. Aiemmin luottotappiot kirjattiin yksiköiden kuluiksi, mutta jatkossa luottotappiot kirjataan talouspalveluiden kustannuspaikalle. Tällöin niiden seurattavuus paranee ja muutos vähentää hallinnollista työtä. Monetran käyttöönoton yhteydessä kirjattiin luottotappioiksi n. 200 000 euron edestä vanhoja saatavia.

Talous- ja henkilöstöhallinnon kustannukset pienenivät n. -390 000 euroa (-15,8 %). Tätä selittää valtuuston 12.11.2018 § 68 tekemä talousarviomuutos, jonka mukaisesti Kuel-eläkemenoperusteinen maksu kirjataan jatkossa yksiköiden kustannuspaikalle tilintarkastajan ohjeistuksen myötä. Talousarviomuutos siirsi n. 690 000 euroa talous- ja henkilöstöhallinnon kustannuksia kirjanpidollisesti yksiköiden kustannuksiksi. Aiemmin vastaavat summat on vyörytetty yksiköille vyörytyskuluina.

Talous- ja henkilöstöhallinnossa tapahtui suuri muutos, kun vuoden aikana talous- ja palkkahallinto ulkoistettiin Monetralle. Henkilöt siirtyivät Monetran työntekijöiksi 1.1.2018 ja Monetran järjestelmiin siirryttiin 1.4.2018 lukien. Järjestelmä siirron yhteydessä käytiin läpi myös kunnan laskentatunniste ja kustannuspaikkarakennetta ja tehtiin sinne tarvittavat muutokset. Järjestelmien käyttöönotto vaati runsaasti resursseja talous- ja henkilöstöhallinnolta ja myös yksiköiden esimiehiltä ja muilta hallinnon henkilöiltä. Kaiken kaikkiaan järjestelmien käyttöönotto sujui kokonaisuutena hyvin. Vuoden 2018 lopulla uudet toimintamallit ovat alkaneet vakiintua, mutta toimintamalleja kehitetään myös jatkossa, jotta toiminta olisi mahdollisimman tehokasta.

Henkilöstöhallinnossa on jatkettu työtä sairauspoissaolojen vähentämiseksi. Mm. ateria- ja puhdistuspalveluissa on jatkettu työkyvyn edistämisen pilottihanketta. Kuntaan on palkattu liikuntasuunnittelija sen jälkeen, kun Voimaa työhön -hanke on päättynyt. Tavoitteena on ohjata henkilöstöä erilaisten liikuntalajien piiriin, antaa ergonomiaohejausta, kiinnittää erityinen huomio tuki- ja liikuntaelinsairauksien ennaltaehkäisyyn sekä järjestää ryhmämuotoista toimintaa. Henkilöstö on ollut aktiivisesti mukana ja henkilöstön palaute on ollut erinomaista.

Lisäksi vuoden 2018 aikana työterveyshuollossa on käyty yksikkökohtaisesti esimiesten kanssa läpi sairauspoissaolot ja sairauspoissaolojen ennaltaehkäisyä sekä kiinnitetty huomio myös esimiesten jaksamiseen. Verkostoneuvotteluita järjestettiin tarpeen mukaan henkilöstön työkyvyn tueksi. Varhaisen tuen malli on päivitetty ja käyttöä tehostettu. Esimiehille on järjestetty koulutusta varhaisen tuen mallin lisäksi palvelun muotoilusta ja viestinnästä.

Ateria- ja puhdistuspalvelut

Ateria- ja puhdistuspalveluissa toimintatuottojen toteuma oli 100,6 % ja toimintakulujen toteuma 100,7 %. Yksittäisiä ylityksiä syntyi sijaisten palkkojen, erilliskorvausten, elintarvikkeiden ja kuljetusten osalta talousarvioon verrattuna. Kokonaisuutena ateria- ja puhdistuspalvelut pysyi talousarviossa.

Ateriapalveluissa on otettu käyttöön Luomuporrasjärjestelmä (1-6) lokakuussa 2017 ja taso yksi on saavutettu. Järjestelmä perustuu vuoden 2013 Suomen hallituksen päätökseen kehittää ateriapalveluiden luomutarjontaa koko maassa. Lisäksi ateriapalveluissa vietettiin kouluruokailun 70-juhlavuotta, jolloin teemapäivinä tutustuttiin kouluruokaan eri vuosikymmeniltä.

Jamix-tuotannonohjausjärjestelmäprojektia on jatkettu seutuyhteistyönä 2018. Ateriapalveluissa on valmisteltu sähköisen ateriatilausjärjestelmän käyttöönottoa loppuvuodesta 2018. Sähköinen tilausjärjestelmä otetaan kokonaisuudessaan käyttöön kevään 2019 aikana. Lisäksi on jatkettu Voimaa ja virtaa elämään- hanketta. Hanke keskittyy tuki- ja liikuntaelinsairauksien ennaltaehkäisyyn. 2018 hankkeeseen osallistui 20 työntekijää. Hanke jatkuu vuonna 2019 yhdellä ryhmällä.

Ateria- ja puhdistuspalveluiden rekrytoinneissa on vahvistettu yhdistelmäosaamista uusien henkilöiden osalta. Toiminnan taloudellisuutta on tehostettu palkkaamalla toinen varahenkilö keväällä 2018. Terveyskeskuksen ja Linnakangastalon laajentamis- ja perusparannushankkeet ovat valmistuneet vuoden 2018 aikana, näiden myötä henkilöstöresursseja on lisätty kolmen yhdistelmätyöntekijän verran.

Vuoden 2018 aikana tehtiin seuraavat asiakastyytyväisyyskyselyt:

- koululaisten ruokapalvelukysely, (kouluarvosanoin 4-10) keskiarvo 7,62 (2017 ka 7,9).
- asiakastyytyväisyyskysely sisäisille asiakkaille (asteikko 1-5 paras) ateriapalvelut keskiarvo 3,4 (2017 ka 3,34) ja puhdistuspalvelut keskiarvo 3,7 (2017 ka 3,99.).

Tietohallintopalvelut

Tietohallinnon toimintakulut alittivat budjetin n. 109 000 euroa. Tämä selittyy pääasiassa laitteiden vuokra- ja leasing-maksujen alituksesta (n. 32 000 euroa), IT-tarvike- ja kalusto-ostojen alituksesta (n. 18 000 euroa), asiantuntija-, tietoliikenne- ja koulutuspalveluiden oston alituksesta (n. 67 000 euroa). Yhteensä tietohallinnon toimintakulut kasvoivat 1,4 % eli n. 21 000 euroa.

Tietohallinnon toiminnan uudelleenorganisointumiseen liittyen tietohallintoon valittiin tietohallintopäällikkö perustettua virkaa varten. Tärkeimpinä tavoitteina tietohallinnolle vuoden 2018 aikana oli käynnistettyjen yhteistoimintaneuvotteluiden saattaminen päätökseen ja yleisen palvelutason nostaminen. Vuoden lopussa kunnan henkilöstölle tehdyn palautekyselyn perusteella yleisarvosana tietohallinnon tuottamista palveluista oli 7,9 ja tietotekniikkaympäristöstä 7,9 asteikolla 4-10. Tietohallinto osallistui vuoden aikana useisiin erilaisiin projekteihin, mm. Monetran palveluihin siirtymiseen sekä koulujen ICT-ympäristön uusintaprojekteihin.

Strategiset tavoitteet (valtuustoon nähden sitovat)

Kempeleen kunta on arvostettu ja vetovoimainen työnantaja		
Tavoite vuoteen 2018	Mittari/arviointikriteeri	Tilanne 31.12.2018
Kaikkiin avoimiin palvelusuhteisiin on riittävästi hakijoita	Hakijamäärä suhteessa avoimiin tehtäviin	Hakijamäärät vaihtelivat tehtävästä riippuen. Hakijoita oli ka. 36 henkilöä yhtä avointa tehtävää kohden.
Henkilöstö ja luottamushenkilöt ovat motivoituneita ja haluavat tehdä tuloksekasta ja asiakaslähtöistä työtä	Innostuskyselyn tulokset vuodelta 2018	Kysely toteutetaan joka toinen vuosi. Kyselyä ei ole toteutettu vuodelta 2018, seuraava kysely on vuoden 2020 alussa (arvioidaan vuotta 2019).
Hyvät esimies- ja työyhteisötaidot	Innostuskyselyn tulokset vuodelta 2018	Kysely toteutetaan joka toinen vuosi. Kyselyä ei ole toteutettu vuodelta 2018, seuraava kysely on vuoden 2020 alussa (arvioidaan vuotta 2019).

Keskeiset toimenpiteet

- Henkilökuntaetuja on lisätty ja palkattu mm. liikuntasuunnittelija henkilöstön työhyvinvoinnin edistämiseksi.
- Henkilöstö on ollut mukana muutoksissa.
- Esimiehille on järjestetty koulutusta varhaisen tuen mallista, palvelun muotoilusta ja viestinnästä.

Kunnan talous on vahva		
Tavoite vuoteen 2018	Mittari/arviointikriteeri	Tilanne 31.12.2018
Tilikauden tulos positiivinen	Tilikauden tulos	1,47 milj. euroa
Kunnan velkaantuminen on hallittua ja velkamäärä pysyy alle valtakunnan keskiarvon	Lainamäärä/asukas -vertailu	3156 euroa /as (keskim. kunnissa vuonna 2017 n. 2941 euroa/as.)

Keskeiset toimenpiteet

- Investointeja ja lisäresursseja on priorisoitu.

Palvelurakenteiden ja tuotantotapojen uudistaminen		
Tavoite vuoteen 2018	Mittari/arviointikriteeri	Tilanne 31.12.2018
Tietohallinnon asiakastyytyväisyyden nosto. Palvelutason ylläpitäminen ateria- ja puhdistuspalveluissa ja erityisesti talous- ja henkilöstöhallinnon palveluissa Monetran palveluihin siirryttäessä	Ateria- ja puhdistuspalvelun, Monetran ja tietohallinnon asiakastyytyväisyyskyselyt	Tietohallinnon asiakastyytyväisyyskyselyn yleisarvosana tietohallinnon palveluista oli 7,9 ja tietotekniikkaympäristöstä 7,9. Ateria- ja puhdistuspalveluissa: - koululaisten ruokapalvelukysely, (kouluarvosanoin 4-10) keskiarvo 7,62 (2017 ka 7,9). - asiakastyytyväisyyskysely sisäisille asiakkaille (asteikko 1-5 paras) ateriapalvelut keskiarvo 3,4 (2017 ka 3,34) ja puhdistuspalvelut keskiarvo 3,7 (2017 ka 3,99.).

Keskeiset toimenpiteet

- Tietohallinnon toiminta ja organisaatio käyty läpi ja tehty tarvittavat muutokset.
- Tietohallinnon perusdokumentaatiota kehitetty ja strategiaa työstetty.
- Ateria- ja puhdistuspalveluissa jatkettu työkyvyn edistämisen hanketta.

Palveluiden tehostaminen teknologisilla ja sähköisillä menetelmillä		
Tavoite vuoteen 2018	Mittari/arviointikriteeri	Tilanne 31.12.2018
Sähköisten palveluiden osalta eri toimialojen yhteistyötä tehostetaan ja tietohallinnon roolia sähköisten palveluiden kehittäjänä vahvistetaan.	Sähköisten palveluiden käyttöönottojen määrä ja palveluiden toimivuus	Uusia sähköisiä järjestelmiä on otettu käyttöön. Palvelut ovat toimineet keskimääräisesti hyvin.

Keskeiset toimenpiteet

- Tietohallintopäällikkö ottanut vastuun sähköisten palveluiden kehittämisestä.
- Tietohallinnon ja yksiköiden välistä yhteistyötä on lisätty. Tietohallintopäällikkö on käynyt läpi prosessien ict-tarpeet ja toimii mm. koulujen tv-ryhmän puheenjohtajana.

6.2.2 PERUSPALVELUT

Tuloslaskelma 1000 € / ulkoiset ja sisäiset	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018	Talousarvio- muutos	Talousarvio + muutos	Tilinpäätös 2018	Käyttö- %
Toimintatuotot	7 625	7 190	230	7 420	7 945	107,1
Myyntituotot	2 047	1 929	230	2 159	2 331	108,0
Maksutuotot	4 414	4 261	0	4 261	4 227	99,2
Tuet ja avustukset	855	801	0	801	1 153	144,0
Muut toimintatuotot	309	199	0	199	233	117,0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0
Toimintakulut	-88 055	-87 079	-2 496	-89 575	-91 327	102,0
Henkilöstökulut	-36 298	-36 727	-1 115	-37 842	-38 369	101,4
Palvelujen ostot	-39 704	-37 672	-1 183	-38 855	-40 290	103,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 026	-1 829	-18	-1 847	-2 259	122,3
Avustukset	-4 773	-4 788	-180	-4 968	-5 243	105,5
Muut toimintakulut	-5 254	-6 063	0	-6 063	-5 166	85,2
Toimintakate	-80 430	-79 889	-2 266	-82 155	-83 383	101,5
Rahoitustuotot- ja kulut	0	0	0	0	-1	0,0
Vuosikate	-80 430	-79 889	-2 266	-82 155	-83 384	101,5
Suunnitelman mukaiset poistot	-229	-372	0	-372	-358	96,4
Tilikauden tulos	-80 659	-80 261	-2 266	-82 527	-83 742	101,5
Vyörytyskulut	-1862	-2050	0	-2050	-2074	101,2
Vyörytystuotot	14	9	0	9	0	0,0
Tilikauden alijäämä	-82 507	-82 302	-2 266	-84 568	-85 816	101,5

Sosiaali- ja terveystalvet

Tuloslaskelma 1000 € / ulkoiset ja sisäiset	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018	Talousarvio- muutos	Talousarvio + muutos	Tilinpäätös 2018	Käyttö- %
Toimintatuotot	4 702	4 209	230	4 439	5 001	112,7
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0
Toimintakulut	-49 533	-46 654	-2 146	-48 800	-50 370	103,2
Toimintakate	-44 831	-42 445	-1 916	-44 361	-45 369	102,3
Rahoitustuotot- ja kulut	0	0	0	0	-1	0,0
Vuosikate	-44 831	-42 445	-1 916	-44 361	-45 369	102,3
Suunnitelman mukaiset poistot	-82	-99	0	-99	-81	81,3
Tilikauden tulos	-44 913	-42 544	-1 916	-44 460	-45 449	102,2
Vyörytyskulut	-888	-999	0	-999	-983	98,4
Vyörytystuotot	14	9	0	9	0	0,0
Tilikauden alijäämä	-45 786	-43 534	-1 916	-45 450	-46 432	102,2

Sivistys- ja vapaa-aikapalvelut

Tuloslaskelma 1000 € / ulkoiset ja sisäiset	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018	Talousarvio- muutos	Talousarvio + muutos	Tilinpäätös 2018	Käyttö- %
Toimintatuotot	2 923	2 981	0	2 981	2 944	98,8
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0
Toimintakulut	-38 522	-40 425	-350	-40 775	-40 958	100,4
Toimintakate	-35 599	-37 444	-350	-37 794	-38 014	100,6
Rahoitustuotot- ja kulut	0	0	0	0	0	0,0
Vuosikate	-35 599	-37 444	-350	-37 794	-38 014	100,6
Suunnitelman mukaiset poistot	-147	-273	0	-273	-278	101,8
Tilikauden tulos	-35 747	-37 717	-350	-38 067	-38 292	100,6
Vyörytyskulut	-974	-1 050	0	-1 050	-1 091	103,8
Vyörytystuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tilikauden alijäämä	-36 721	-38 768	-350	-39 118	-39 383	100,7

Sosiaali- ja terveyspalveluiden hallinto

Tuloslaskelma 1000 € / ulkoiset ja sisäiset	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018	Talousarvio- muutos	Talousarvio + muutos	Tilinpäätös 2018	Käyttö- %
Toimintatuotot	0	3	0	3	0	0,0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0
Toimintakulut	-218	-324	162	-162	-189	116,7
Toimintakate	-218	-321	162	-159	-189	118,6
Rahoitustuotot- ja kulut	0	0	0	0	0	0,0
Vuosikate	-218	-321	162	-159	-189	118,6
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0,0
Tilikauden tulos	-218	-321	162	-159	-189	118,6
Vyörytyskulut	-12	-6	0	-6	-5	86,1
Vyörytystuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tilikauden alijäämä	-230	-328	162	-166	-195	117,4

Arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Peruspalvelut on talousarvion sitovuusnäkökulmasta jaettu kahteen osaan, sosiaali- ja terveyspalvelut (sosiaali- ja terveyspalveluiden hallinto, terveyspalvelut, sosiaalipalvelut, ikäntyneiden palvelut) sekä sivistys- ja vapaa-aikapalvelut (varhaiskasvatus, opetus ja Kempele Akatemia). Prosesseja sitoo sekä ulkoiset että sisäiset tulot ja menot.

Terveyspalveluiden alaprosessin toimintatuottoja kertyi ennakoitua enemmän ulkokuntalaisten hoidosta ja palveluiden myynnistä johtuen. Terveyspalveluiden menojen toteuma oli 102,3 %. Erikoissairaanhoidon menojen toteuma oli 101,15 %. Vuoden 2018 erikoissairaanhoidon kustannukset toteutuivat noin 1 milj. euroa pienempänä edelliseen vuoteen nähden. Terveyskeskuksen peruskorjaus ja laajennus valmistui vuoden 2018 alussa.

Sosiaalipalveluiden alaprosessissa täytettiin sosiaalijohtajan virka elokuussa 2018. Vammaispalvelut siirtyivät loppuvuodesta 2018 sivistys- ja hyvinvointijohtajan tehtävistä sosiaalijohtajan tehtäviin. Sosiaalipalveluiden toimintamalleja kehitettiin ja uudistettiin. Ostopalvelut toteutuivat vuoden 2017 talousarvioon nähden pienempinä. Kelan työmarkkinatuen kuntaosuus toteutui arvioitua pienempänä. Sosiaalipalveluiden alaprosessin vuoden 2018 toimintakate on pienempi kuin vuoden 2017 toimintakate.

Ikääntyneiden palveluiden kustannuksia nosti lisääntyneet asumispalveluiden ostot ja kotona asumista tukevien palveluiden kustannukset. Vuorohoitokodin toiminta lakkautettiin 1.5.2018 alkaen. Säännöllisen kotihoidon ja tehostetun kotihoidon ostopalvelut toteutuivat ennakoitua suurempana asiakkaiden lisääntyneistä tarpeista johtuen.

Ikääntyneiden palveluihin perustettiin työryhmä uudistamaan kotihoidon toimintamalleja. Kotihoidossa muodostettiin aluemalliin integroidut hoitoringit ja omahoitajuutta vahvistettiin. Kotihoidon asiakkaiden lääkeshoidon järjestämisen siirtämistä lääkkeiden koneelliseen annosjakeluun (ANJA) valmisteltiin. Lääkkeiden koneellisen annosjakelun (ANJA) nähdään vapauttavan hoitajaresurssia asiakastyöhön. Toimintamallien uudistamisen tavoitteena on kehittää toimintamalleja ja vaikuttaa kustannusten kasvuun. Prosessikuvausten tekoa ja päivittämistä jatkettiin. Pirilän neuvottelukunta, lapset, nuoret ja lapsiperheet – neuvosto, vammaisneuvosto ja seniorineuvosto kokoontuivat. POP-maakunta – sote-valmistelun työryhmiin osallistuttiin.

Terveyspalvelut

Tuloslaskelma 1000 € / ulkoiset ja sisäiset	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018	Talousarvio- muutos	Talousarvio + muutos	Tilinpäätös 2018	Käyttö- %
Toimintatuotot	2 302	1 820	230	2 050	2 401	117,1
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0
Toimintakulut	-32 105	-30 790	-505	-31 295	-32 014	102,3
Toimintakate	-29 803	-28 970	-275	-29 245	-29 614	101,3
Rahoitustuotot- ja kulut	0	0	0	0	-1	0,0
Vuosikate	-29 803	-28 970	-275	-29 245	-29 614	101,3
Suunnitelman mukaiset poistot	-77	-95	0	-95	-76	80,1
Tilikauden tulos	-29 881	-29 065	-275	-29 340	-29 690	101,2
Vyörytyskulut	-405	-462	0	-462	-378	81,8
Vyörytystuotot	14	9	0	9	0	0,0
Tilikauden alijäämä	-30 272	-29 518	-275	-29 793	-30 068	100,9

Arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Terveyspalveluiden alaprosessin toimintakate on 101,3 %. Terveyden- ja sairaanhoidon eli perusterveydenhuollon palveluissa toimintakate on 101 % ja erikoissairaanhoidon toimintakate on 101 %.

Toimintatuotot ovat yhteensä 117,1 %. Myyntituotot ylittävät (130,2 %) talousarvio 2018 varauksen, koska mukana on ennakoimattomia ja ulkokuntalaisille tuotettujen palveluiden myyntituottoja. Palvelujen tuottamisen kustannuksista myyntituloihin kohdistui ennakoimattomia toimintamenoja, osa näistä on ns. ”läpilaskutusta menoina ja tuloina”. Maksutuottojen (=asiakasmaksut) toteutuma oli 104,9 %.

Toimintakulujen toteuma on yhteensä 102,3 %. Erikoissairaanhoidon toimintakulut toteutuivat 101,2 %.

Laajennetun ja peruskorjatun terveyskeskuskiinteistön kokonaisuus otettiin käyttöön vuoden 2018 alussa. Samassa kiinteistössä toimivat kaikki terveyspalvelut. Lisäksi Ylikylän koulun yhteydessä toimii suun terveydenhuollon palveluita ja kaikilla kouluilla toimii kouluterveydenhuollon palveluita.

Vastaanottopalveluissa toimintatapoja on kehitetty hoitajavastaanottoa laajentamalla ja samalla lääkäriyöpanosta on suunnattu lisää hoitaja-lääkäri konsultaatioihin. Eri palveluiden toimintamalleja ja -

prosesseja on analysoitu ja kehitetty vastaamaan kasvaviin ja muuttuviin tarpeisiin. Terveyspalveluihin perustettiin 1.3.2018 lääkärivirka ja sairaanhoitajan tehtävä avo- ja kotiin annettaviin palveluihin.

Terveyskeskussairaalan potilaspaikkamäärä on 20. Tarvittaessa paikkamäärää voi lisätä 26 paikkaan. Sairaalassa ei ole pitkäaikaishoivan paikkoja. Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kanssa tehty sopimus erityispalveluista päättyi loppuvuodesta. Terveyskeskussairaalapaikkoja joudutaan ajoittain hankkimaan myös muista sairaaloista, mistä aiheutuu ennakoimattomia menoja hoitopäivä- ja potilas-kuljetuskustannuksina.

Terveydenhuoltolain mukaan kansalainen voi valita oman perusterveydenhuollon tuottajan yli kuntarajojen. Kempeleen terveyskeskuksen palveluiden piirissä on yli 600 Kempeleen terveyskeskuksen valinnutta henkilöä. Palvelujen kysyntä on aiheuttanut ajoittain ruuhkautumista terveyskeskuspalveluissa. Eniten ruuhkautumista on ilmennyt vastaanoton, suun terveydenhuollon ja mielenterveyshuollon palveluissa. Palveluiden tuottamisesta laskutetaan potilaan kotikuntaa. Radiologin palveluja on myyty lähikunnille ja työterveyshuolloille.

Perusterveydenhuollon tehtävät muuttuvat perusterveydenhuollon/erikoissairaanhoidon sekä kotiin annettavien palveluiden hoidonporrastuksen muuttuessa. Hoidonporrastuksen muutoksista aiheutuu terveyskeskuksen oman toiminnan kysynnän ja kustannusten kasvua. Aineiden ja tarvikkeiden ostot ylittyivät (toteuma 146,6 %). Ostokustannusten kasvua on hoitotarvike- ja välinejakeluissa (mm. diabetesvälineet- ja seurantalaitteet, uniapnealaitteet, haavanhoitotuotteet, inkontinenssituotteet) sekä lääkehoidossa (opiaattikorvaushoito, suonensisäiset lääkehoidot yms.).

Erikoissairaanhoidon toimintakate oli 19,22 milj. euroa (=101,0 %). Tasausrahaston kustannus oli noin 0,23 milj. euroa. Vuoden 2018 erikoissairaanhoidon kokonaiskustannukset laskivat edellisestä vuodesta yli 1 milj. euroa.

Sosiaalipalvelut

Tuloslaskelma 1000 € / ulkoiset ja sisäiset	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018	Talousarvio- muutos	Talousarvio + muutos	Tilinpäätös 2018	Käyttö- %
Toimintatuotot	1 253	1 221	0	1 221	1 267	103,7
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0
Toimintakulut	-11 103	-10 224	-512	-10 736	-11 064	103,1
Toimintakate	-9 850	-9 003	-512	-9 515	-9 797	103,0
Rahoitustuotot- ja kulut	0	0	0	0	0	0,0
Vuosikate	-9 850	-9 003	-512	-9 515	-9 798	103,0
Suunnitelman mukaiset poistot	-4	-4	0	-4	-4	0,0
Tilikauden tulos	-9 854	-9 007	-512	-9 519	-9 802	103,0
Vyörytyskulut	-287	-357	0	-357	-370	103,6
Vyörytystuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tilikauden alijäämä	-10 141	-9 364	-512	-9 876	-10 172	103,0

Arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Sosiaalipalveluiden alaprosessissa toteutettiin toimintavuonna muutoksia toimintojen ja henkilöstön osalta. Sosiaalihuoltolain mukaisen lapsiperheiden palveluntarpeen arvioinnin toimintamallia muutettiin siten, että

tehtävään rekrytoitiin määräaikaisena uusi sosiaaliohjaaja – sosiaalityöntekijä työpari. Sosiaalihoitajan virka täytettiin elokuussa 2018. Marraskuussa 2018 täytettiin kuntoutuksen työtoiminnan ohjaajan tehtävä.

Sosiaalihuoltolain uudistuksen tavoitteena on vahvistaa ennalta ehkäisevän työn osuutta. Matalankynnyksen kuraattoripalvelut järjestetään oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaisesti ja ne ovat saatavilla kaikissa perusopetusta antavissa kouluissa sekä toisen asteen oppilaitoksissa. Kuraattorit ovat järjestäneet mm. tunnetaitoihin liittyvää ryhmätoimintaa yksilötyöskentelyn rinnalle.

Kotiin annettavaa ohjauksellista tukea niin vanhemmille kuin lapsille tuotettiin sekä omana toimintana että ostopalveluna. Tukihenkilö- ja -perhetoimintaa järjestetään erityistä tukea tarvitseville lapsille. Sosiaalihuoltolain mukaisena perheoikeudellisena palveluna järjestetään lasten tuetut/valvotut vaihdot ja tapaamiset.

Lastensuojelun avohuollon palveluina perheille ja lapsille on järjestetty mm. perhetyötä, tukihenkilö- ja -perhetoimintaa. Kodin ulkopuolelle sijoitettuja lapsia on niin perhehoidossa kuin laitoshoidossa.

Työikäisten palvelukokonaisuudessa päihdepalvelujen ja asumispalvelun tarve on kasvanut. Mielenterveyskuntoutujille suunnattua työtoimintaa ja asumisen tukea on toteutettu omana toimintana päivätoimintayksikkö Zytärin toimesta. Palveluasumista ja siihen liittyvää päivä-/työtoimintaa on järjestetty ostopalveluna. Työllisyysyksikkö on ollut mukana useassa hankkeessa, joiden avulla on pyritty tukemaan työttömien työnhakijoiden valmiuksia koulutukseen ja työelämään. Työttömille suunnattujen terveystarkastusten avulla pyritään terveyden edistämiseen ja kansansairauksien ehkäisemiseen. Tavoitteena on myös eläkemahdollisuuden selvittäminen, mikäli sen arvioidaan olevan työttömän henkilön edun mukaista. Kunnan maksaman työmarkkinatuen kuntaosuus aleni edelliseen tilikauteen nähden n. 50 000 €. Toimintakeskus Zytyke järjestää kehitysvammaisille päivä- ja työtoimintaa.

Sosiaalipalveluiden alaproessin toimintakate on 101,2 % (ylitys n. 265 000 €). Toimintatuotot ylittyivät 103,7 % (n. 46 000 €). Toimintakuluista ostopalveluiden osalta toimintakate on 103,9 % (ylitys n. 220 000 €) ja aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden osalta 195,7 % (ylitys n. 45 000 €).

Sosiaalipalveluiden alaproessin vuoden 2018 toimintakate on pienempi kuin vuonna 2017.

Ikääntyneiden palvelut

Tuloslaskelma 1000 € / ulkoiset ja sisäiset	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018	Talousarvio- muutos	Talousarvio + muutos	Tilinpäätös 2018	Käyttö- %
Toimintatuotot	1 147	1 165	0	1 165	1 334	114,5
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0
Toimintakulut	-6 106	-5 316	-1 291	-6 607	-7 102	107,5
Toimintakate	-4 960	-4 151	-1 291	-5 442	-5 768	106,0
Rahoitustuotot- ja kulut	0	0	0	0	0	0,0
Vuosikate	-4 960	-4 151	-1 291	-5 442	-5 768	106,0
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0,0
Tilikauden tulos	-4 960	-4 151	-1 291	-5 442	-5 768	106,0
Vyörytyskulut	-184	-174	0	-174	-230	132,3
Vyörytystuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tilikauden alijäämä	-5 144	-4 325	-1 291	-5 616	-5 999	106,8

Arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Ikääntyneiden palveluiden alaprosessin toimintakate oli 106,0 % eli noin 326 000 euroa alijäämäinen. Kotihoidon toimintakate oli 103,0 %. Ostetun asumispalveluiden toimintakate oli 108,5 %.

Ikääntyneiden palveluiden alaprosessin toimintatuottojen toteuma oli 114,5 %. Kotihoidon tuottojen toteuma oli 111,25 %. Tehostetun asumispalveluiden tuottojen toteuma oli 123,5 %.

Ikääntyneiden palveluiden alaprosessin toimintakulujen toteuma oli 107,5 %. Kotihoidon toimintakulujen toteuma oli 104,7 %. Tehostetun asumispalveluiden toimintakulujen toteuma oli 110,9 %.

Ikääntyneiden palveluiden alaprosessissa näkyi ikääntyneiden määrän kasvu sekä ikääntyneiden yksilöllisten palvelutarpeiden lisääntyminen. Ikähoivassa kotiin vietävien aterioiden määrän kasvu sekä palvelutalon ruokapäiväjärjestelyt vaativat edelleen kolmen määräaikaisen työntekijän lisäresursoinnin vuonna 2018. Myös säännöllisen kotihoidon asiakkaiden määrä kasvoi. Asiakkaiden palvelutarve ajoittui pääosin aamu- ja iltaiikoihin. Tämä edellytti noin 1½ määräaikaisen lähihoitajaresurssin kohdentamista. Henkilöstökulut toteutuivat muutetun talousarvion mukaisesti.

Kotiin vietävien lämpimien aterioiden määrä kasvoi edellisvuodesta noin 14,9 %. Lukumääräisesti lisäystä oli 2 852 kotiin vietävää ateriaa. Vanhusten palvelukeskuksessa lounaan ja päivällisen ruokailevien määrä kasvoi 9,3 % (+1 468) edellisvuoteen nähden. Vanhusten palvelutalolla ruokailijoiden määrä lisääntyi niin aamupalan, lounaan kuin päivällisen osalta. Eniten lisäystä tapahtui päivällisen syöneiden määrässä. Loppuvuodesta 2018 nimetty työryhmä teki selvitystyötä palvelutalon ateriapäivän ja kotiin vietävien aterioiden järjestelyistä ja niiden mahdollisesta organisoitumisesta ateria- ja puhdistuspalveluiden alle. Työryhmän esitys valmistuu vuoden 2019 alussa.

Kotihoidossa tarkasteltiin toiminnallisia muutoksia mahdollistavia uusia toimintatapoja yhdessä henkilökunnan kanssa. Tehdyn kehittämistyön tuloksena muodostui aluemalliin integroidut hoitoringit ja omahoitajuuden vahvistaminen. Kotihoidon asiakkaiden lääkkehoidon järjestämisen siirtämistä lääkkeiden

koneelliseen annosjakeluun (ANJA) valmisteltiin. Lääkkeiden koneellisen annosjakelun (ANJA) nähdään vapauttavan hoitajaresurssia asiakastyöhön.

Vuoden 2018 aikana omaishoidontuen palveluissa oli kaikkiaan 90 omaishoidettavaa. Vuoden lopussa omaishoidettavien määrä oli 67 henkilöä. Vuoden lopussa kunnan yli 75-vuotiaista oli omaishoidon tuen piirissä 4,0 % (44 henkilöä). Vuoden lopussa omaishoidettavien keski-ikä oli noin 83 vuotta.

Vuoden 2018 aikana säännöllisen kotihoidon piirissä olleiden asiakkaiden määrä kasvoi noin 5,4 % edellisvuodesta. Vuoden aikana säännöllisen kotihoidon palveluissa olleita asiakkaita oli kaikkiaan 235 henkilöä. Yli 75-vuotiaiden kotihoidon asiakkaiden määrä lisääntyi noin 6,3 % (+ 14 asiakasta). Kaikkiaan säännöllisen kotihoidon asiakkaita (ml. oma toiminta ja ostopalvelut) vuoden lopussa oli 10,8 % yli 75-vuotiaista. Vuoden lopussa omana toimintana tuotetun säännöllisen kotihoidon asiakkaita oli 122 henkilöä, heistä 13 oli vammaispalvelun asiakkaita. Yli 75-vuotiaita asiakkaita oman säännöllisen kotihoidon toiminnan piirissä oli vuoden lopussa 8,6 %.

Tehostetun palveluasumisen palveluissa oli vuoden 2018 aikana ollut kaikkiaan 121 henkilöä. Vuoden lopussa tehostetussa palveluasumisessa oli 101 henkilöä, joista 81 henkilöä oli yli 75-vuotiaita. Tehostetussa palveluasumisessa olleista yli 75-vuotiaiden osuus oli vuoden aikana noin 84,3 %. Vuoden lopussa tehostetussa palveluasumisessa asui kaikista yli 75-vuotiaista kempeleläisistä 7,3 %. Tehostetun palveluasumisen paikkojen käyttötarvetta selittävät Kempeleen ikääntyvän väestön kasvu, asiakkaiden raskaamman hoidon tarpeen ja hoitoisuuden lisääntyminen. Hoitopaikkojen käytön kasvuun vaikuttivat muun muassa asiakkaan tai hänen omaishoitajansa äkillinen toimintakyvyn heikentyminen tai kotitilanteissa tapahtuneet äkilliset muutokset, jotka vaativat välitöntä hoitopaikan järjestelyä.

Kaikkiaan yksityisiltä palveluntuottajilta ostettavien pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen hoitovuorokausien määrä lisääntyi merkittävästi edellisvuodesta, noin 20,6 %. Se tarkoitti noin 9 uuden lisäpaikan käyttöä aikaisempaan verrattuna. Vuorohoitoa järjestettiin tilapäishoidon tarpeen sekä omaishoidon vapaiden järjestelyihin viime vuonna noin neljän (4) hoitopaikan verran. Asumispalvelua ostettiin useammalta tehostetun palveluasumisen tuottajalta, tarvittaessa myös oman kunnan alueen ulkopuolelta. Tehostetun palveluasumisen ostot toteutuivat 454 000 € ennakoitua suurempana. Tähän tehostetun palveluasumisen ostoihin on sisällytetty pitkäaikainen tehostettu palveluasuminen ja vuorohoito mukaan lukien omaishoidon vapaiden järjestelyt sekä muu tilapäishoito palvelukodissa.

Oman vuorohoitokodin toiminta lakkautettiin keväällä 2018 tilojen epätarkoituksenmukaisuuden vuoksi.

Kotihoidon toiminnan kehittämisen tavoitteena oli kotihoidon toimintamallien uudistaminen ja kustannusten kasvun hillitseminen. Kotihoidon koko henkilöstö osallistui toimintamallien ja niiden käytännön toteutuksen suunnitteluun. Toimintamalleja on viety asteittain käytännön toteutukseen.

Ikäihmisten päivätoimintamallikokeilu aloitettiin asteittain loppuvuodesta Hovilan Palveluyhdistys ry:n kanssa Hovilan saatua uudet toimitilat käyttöönsä.

Sivistys- ja vapaa-aikapalveluiden hallinto

Tuloslaskelma 1000 € / ulkoiset ja sisäiset	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018	Talousarvio- muutos	Talousarvio + muutos	Tilinpäätös 2018	Käyttö- %
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0
Toimintakulut	0	0	-162	-162	-185	
Toimintakate	0	0	-162	-162	-185	
Rahoitustuotot- ja kulut	0	0	0	0	0	0,0
Vuosikate	0	0	-162	-162	-185	
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0,0
Tilikauden tulos	0	0	-162	-162	-185	
Vyörytyskulut	0	0	0	0	-6	
Vyörytystuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tilikauden alijäämä	0	0	-162	-162	-191	

Arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Peruspalvelut on talousarvion sitovuusnäkökulmasta jaettu kahteen osaan, sosiaali- ja terveyspalvelut (sosiaali- ja terveyspalveluiden hallinto, terveyspalvelut, sosiaalipalvelut, ikääntyneiden palvelut) sekä sivistys- ja vapaa-aikapalvelut (varhaiskasvatus, opetus ja Kempele Akatemia). Prosesseja sitoo sekä ulkoiset että sisäiset tulot ja menot.

Varhaiskasvatuksen alaprosessi on saavuttanut tarkasteluajanjaksolla toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Varhaiskasvatuksen toimintatuotot toteutuivat arvioitua pienempänä, johtuen varhaiskasvatuslain 8 §:n muutoksesta sekä maksutonta varhaiskasvatusta viisivuotiaille lapsille -hankkeesta.

Opetuksen alaprosessi saavutti toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Ylikylän päiväkotikoulu investointihanke käynnistyi syksyllä 2018. Linnakankaan koulu aloitti 1.8.2018 1-9 –luokkaisena. Opetussuunnitelman ja uusien oppimisympäristöjen kehittämistyötä jatkettiin.

Kempele Akatemian alaprosessin toimintamallien kehittämistä jatkettiin. Virkistysuimala Zimmari oli suljettuna huoltokatkosta johtuen 1.6.–31.8.2018. Virkistysuimala Zimmarin kahvion ja palvelupisteen tehtävien uudelleenjärjestämistä valmisteltiin. Kempele Akatemian Kempele-opistossa käynnistyi musiikin yleisen oppimäärän mukainen taiteen perusopetus. Nuorten työpaja Zuumilta ohjautui nuoria mm. opintojen piiriin. Seinättömän pajan kautta nuoria pystyttiin ohjaamaan mm. työkokeiluun. Uutena pienryhmätoimintana käynnistettiin Luova –ryhmä.

Kirjastoon perustettiin uusi kirjasto- ja kulttuurityöntekijän tehtävä 1.9. alkaen. Linnakankaan koulun omatoimikirjasto otettiin käyttöön. Kulttuuripalveluissa järjestettiin edelleen museoklubitoimintaa, Vanhan ajan viikko, juhannusjuhlat ja yhteislaulutilaisuuksia.

Prosessikuvausten tekoa ja päivittämistä jatkettiin. Pirilän neuvottelukunta, lapset, nuoret ja lapsiperheet –neuvosto, vammaisneuvosto ja seniorineuvosto kokoontuivat tarkasteluajanjaksolla. POP-maakunta – sote-valmistelun työryhmiin on osallistuttu.

Varhaiskasvatus

Tuloslaskelma 1000 € / ulkoiset ja sisäiset	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018	Talousarvio- muutos	Talousarvio + muutos	Tilinpäätös 2018	Käyttö- %
Toimintatuotot	1 527	1 551	0	1 551	1 333	85,9
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0
Toimintakulut	-13 508	-14 111	-153	-14 264	-14 302	100,3
Toimintakate	-11 982	-12 560	-153	-12 713	-12 969	102,0
Rahoitustuotot- ja kulut	0	0	0	0	0	0,0
Vuosikate	-11 982	-12 560	-153	-12 713	-12 969	102,0
Suunnitelman mukaiset poistot	-44	-48	0	-48	-49	101,4
Tilikauden tulos	-12 026	-12 608	-153	-12 761	-13 018	102,0
Vyörytyskulut	-457	-480	0	-480	-399	83,1
Vyörytystuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tilikauden alijäämä	-12 483	-13 088	-153	-13 241	-13 416	101,3

Arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Varhaiskasvatuksen toimintatuotot alittuivat 240 000 €. Alitus johtuu varhaiskasvatuksen maksulain tarkistuksesta 1.8.2018 alkaen, jolloin sisarkorotus laski yhdeksästäkymmenestä prosentista viiteenkymmeneen prosenttiin. Elokuun alussa aloitettiin 5-vuotiaiden 20 tunnin maksuttoman varhaiskasvatuksen kokeilu, joka vaikuttaa tulokertymään. 90 % 5-vuotiaiden ikäluokasta on maksuttoman varhaiskasvatuksen piirissä.

Toimintakulut toteutuivat lähes talousarvion mukaisesti. Varhaiskasvatuksen sisällä palvelusetelimenot nousivat 5-vuotiaiden maksuttoman 20 tuntisen varhaiskasvatuksen vuoksi. Yksityisissä päiväkodeissa on 46 5-vuotiasta lasta maksuttomassa 20 tunnin varhaiskasvatuksessa.

Uusi varhaiskasvatuslaki (540/2018) hyväksyttiin heinäkuussa ja astui voimaan 1.9.2018. Lain merkittävimmät uudistukset liittyivät henkilöstön kelpoisuusehtoihin ja varhaiskasvatuksen valta-kunnallisen tietovarannon kehittämiseen.

Varhaiskasvatussuunnitelman kehittämistä on jatkettu. Kempele on osallisena Opetushallituksen Loisto-kehittämisyhteistyössä. Pohjois- Suomen alueverkosto kokoontuu säännöllisesti jakamaan yhteisiä käytäntöjä varhaiskasvatussuunnitelman todentamiseksi.

Opetus

Tuloslaskelma 1000 € / ulkoiset ja sisäiset	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018	Talousarvio- muutos	Talousarvio + muutos	Tilinpäätös 2018	Käyttö- %
Toimintatuotot	592	528	0	528	753	142,6
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0
Toimintakulut	-22 144	-23 570	-26	-23 596	-23 396	99,2
Toimintakate	-21 552	-23 042	-26	-23 068	-22 643	98,2
Rahoitustuotot- ja kulut	0	0	0	0	0	0,0
Vuosikate	-21 552	-23 042	-26	-23 068	-22 643	98,2
Suunnitelman mukaiset poistot	-85	-192	0	-192	-196	102,3
Tilikauden tulos	-21 637	-23 234	-26	-23 260	-22 839	98,2
Vyörytyskulut	-443	-489	0	-489	-613	125,4
Vyörytystuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tilikauden alijäämä	-22 080	-23 723	-26	-23 749	-23 452	98,8

Arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Opetuksen alaprosessi saavutti toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Ylikylän päiväkotikoulu investointihanke käynnistyi. Linnakankaan koulu aloitti 1.8.2018 1-9 –luokkaisena. Kirkonkylän alueen tilatarvetyöryhmä valmisteli Kempeleen kunnan Kirkonkylän alueen varhaiskasvatuksen ja opetuksen tilatarveselvityksen. Opetussuunnitelman ja uusien oppimisympäristöjen kehittämistyötä jatkettiin.

Kielten opiskelun varhentamiseen, kehittämiseen ja lisäämiseen saadun valtionavustukseen liittyen englannin kielen varhennettu opiskelu kattaa lukuvuoden 2018–2019 aikana sekä 1. että 2. luokan. Perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin saadun valtionosuuden perusteella aloitettiin koulusosionomi-toiminta ja sen kehittäminen. Perusopetuksen innovaatio ja kokeilutoimintaan saadun valtionavustuksen turvin käynnistettiin vuosiluokatonta alkuopetusta kehittävä hanke. Kerhotoiminnan kehittämistä ja laajentamista jatkettiin saadun valtionavustuksen perusteella.

Opetuksen tieto- ja viestintästrategian valmistelutyö käynnistettiin. Hyvän kasvun ohjelman mukaiset kyselyt oppilaille, huoltajille ja opettajille toteutettiin.

Kempele Akatemia

Tuloslaskelma 1000 € / ulkoiset ja sisäiset	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018	Talousarvio- muutos	Talousarvio + muutos	Tilinpäätös 2018	Käyttö- %
Toimintatuotot	804	902	0	902	858	95,1
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0
Toimintakulut	-2 869	-2 744	-9	-2 753	-3 075	111,7
Toimintakate	-2 066	-1 842	-9	-1 851	-2 217	119,8
Rahoitustuotot- ja kulut	0	0	0	0	0	0,0
Vuosikate	-2 066	-1 842	-9	-1 851	-2 217	119,8
Suunnitelman mukaiset poistot	-18	-33	0	-33	-33	98,7
Tilikauden tulos	-2 084	-1 875	-9	-1 884	-2 250	119,4
Vyörytyskulut	-73	-82	0	-82	-73	89,4
Vyörytystuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tilikauden alijäämä	-2 157	-1 957	-9	-1 966	-2 323	118,2

Arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Kirjastossa oli Lukudiplomi - nettiin hanke ja sen myötä paperisen lukudiplomin rinnalle saatiin myös sähköinen lukudiplomi. Yhteistyö jatkettiin Outi-kirjastojen kanssa toiminnan kehittämiseksi. Uusi kirjasto- ja kulttuurityöntekijän tehtävä on täytetty 1.9. alkaen. Linnakankaan koulun omatoimikirjasto on perustettu ja laitteet hankittu Aluehallintoviraston projektirahalla. Kirjastossa on järjestetty monipuolisesti tapahtumia eri ikäryhmille.

Museolla on Museoklubi jatkanut toimintaansa kesän aikana, samoin Vanhan ajan viikko, juhannusjuhlat, yhteislaulutilaisuudet jne. Museon kävijämäärä on noussut edelleen. Kaikkiaan museolla kävi 7000 henkeä. Taiteiden yöhän osallistui noin 2000 henkeä. Kulttuuripassitoimintaa jatkettiin koulujen kanssa. Kulttuuriasiantuntijaraati aloitti toimintansa syksyllä 2018 sekä koulujen kanssa kulttuuriryörymä. Kaikukortti - toimintamallin suunnittelu ja toteutus aloitettiin sote-toimijoiden kanssa ja varsinainen korttien jakaminen aloitetaan 02/2019. Konsertit ja teatteriesitykset ovat olleet suosittuja. Museon joulun kehittämistä jatkettiin.

Akatemian tapahtumien kävijät yhteensä: 24554 ja tapahtumia yhteensä: 211 kpl.

Nuorisopalvelujen toimintaa on toteutettu suunnitelman mukaisesti. Kesän aikana nuorisopalveluissa järjestettiin retki- ja leiritoimintaa. Tapahtumia on järjestetty myös yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa mm. Tube -tapahtuma, AmazingKempele, Pop up –tilaisuus Zeppelinissä, Taiteiden yö ja Kempele Games. Nuorisovaltuusto toimi aktiivisesti Taiteiden yön Retrodiscon toteuttamisessa. Kävijöitä discossa oli n. 260. Tieto- ja neuvontatyön jatkohanke on aloittanut toimintansa kesäkuun alussa mm. mediakasvatus ryhminä sekä Vertaiskoodin pienryhmät ovat kokoontuneet koko syksyn kaksi kertaa viikossa. Tieto- ja neuvontatyön piste toimii kirjastolla.

Liikennepuiston kävijämäärä kesällä 2018 on ollut 4632 kävijää. Liikennekasvatusta on pidetty syksyn aikana 1. luokan oppilaille. Ensimmäisenä koulupäivänä Kempele Akatemian työntekijöitä oli turvaamassa koulutietä koulujen läheisyydessä. Elokuussa koulujen alettua nuorisopalvelut ovat olleet mukana järjestämässä ryhmäytymisiä peruskouluissa, lukiossa sekä Oulun seudun ammattiopistolla.

Etsivän nuorisotyön asiakasmäärä on kasvanut tasaisesti. Nuorten työpaja Zuumilta on ohjautunut nuoria mm. opintojen piiriin. Seinättömän pajan kautta nuoria on pystytty ohjaamaan mm. työkokeiluun. Uutena pienryhmätoimintana on käynnistetty Luova –ryhmä.

Nuorisopalveluilla on kaksi omaa projektia, toinen liittyen nuorten tieto- ja neuvontatyöhön sekä toinen liittyen nuorten pelaamiseen, Vertaiskoodi2. Olemme olleet mukana myös Lakeuden porras-hankkeessa, sekä nuorten työpajalle tehdään suunnitelma opinnollistamisesta.

Virkistysuimala Zimmarissa kävi vuonna 2018, 138 664 henkilöä. Kävijöitä oli 6309 vähemmän kuin viime vuonna 2017. Asiakasmäärän laskuun vaikutti poikkeuksellisen pitkä huoltokatko. Halli oli suljettuna 1.6.–31.8. Huoltokatkosta johtuen virkistysuimala Zimmarin tulot eivät toteutuneet suunnitellusti. Henkilöstön palkkauskuluissa sijaismäärärahat ylittyivät huomattavasti. Vuosilomien lisäksi pitkät sairauspoissaolot vaikuttivat ylitykseen. Virkistysuimala Zimmarin kahvion ja palvelupisteen tehtävien uudelleen järjestämistä valmisteltiin. Virkistysuimahallissa järjestettyihin tapahtumiin: Vesidisco-, Tunneltauinti-, Vesi Sankarit - ja Maraton vesivoimistelu –tapahtumiin osallistui yhteensä 690 henkilöä.

Liikuntapalveluissa alkoi toukokuussa 2018 AVI:n rahoittama Voimaa työhön -hanke Kempeleen kunnan henkilöstön sairauspoissaolojen vähentämiseksi ennaltaehkäisevän liikunnan avulla. Hankkeen järjestämissä toiminnoissa kävi 1017 henkilöä ja sillä saatiin positiivisia vaikutuksia henkilökunnan hyvinvointiin. Erityisliikunnan ryhmiin osallistui 1400 henkilöä. Toiminta kehittyi edelleen erityisliikunnan kuntosaliryhmien, erityislasten liikunnan, varhaiskasvatuksen soveltavan liikunnan, vammaispalveluiden ja toimintakeskus Zyttykkeen yhteistyön sekä koulu yhteistyön osalta. Sykettä Elämään -hanke jatkui vuoden 2018 loppuun nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi hyvinvointineuvonnan ja liikunnan avulla. Hanke juurtui osaksi kunnan omaa toimintaa ja jatkuu kunnan omana toimintana. Liikuntapalvelujen kesätoiminnassa, joka oli suunnattu lapsille, lapsiperheille ja ikäihmisille kävi noin 500 henkilöä. Tapahtumia yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa järjestettiin mm. Soveltava Liikunta tutuksi, Kehitysvammaisten kesäkiat, AksuPomppis –perheliikuntatapahtumat, Köykkyri Herää –tapahtuma, Portaiden avajaiset, Maastopyöräily-tapahtuma. Tapahtumiin osallistui noin 2400 henkilöä. Laaja-alaista yhteistyötä kunnan eri palveluiden, järjestöjen ja yritysten kanssa jatkettiin. Liikunnan asiantuntijajärjestö on kokoontunut säännöllisesti edelleen. Liikuntasuunnitelman laatiminen aloitettiin syksyllä 2018.

Kempele-opistossa käynnistettiin lukuvuoden 2018–2019 alkaessa musiikin yleisen oppimäärän mukainen taiteen perusopetus ja opetussuunnitelmatyötä jatkettiin edelleen. Musiikin suunnittelijaopettajan osa-aikaisen viran rekrytointi suoritettiin marraskuussa. Kesä-heinäkuussa 2019 toteutuvan kesälukukauden suunnittelu käynnistettiin. Vuoden 2018 aikana Kempele-opiston kursseilla oli yhteensä 4451 osallistujaa, joista naisia 3606. Opetustunteja pidettiin kaikkiaan 8641.

Strategiset tavoitteet (valtuuston nähtävien sitovat)

Palvelurakenteiden ja tuotantotapojen uudistaminen		
Tavoitetaso	Mittari/arviointikriteeri	Tilanne 31.12.2018
Lasten, nuorten ja lapsiperheiden palveluja on uudistettu prosessikuvausten avulla	Kehittämishankkeiden eteneminen Tehdyt asiakaslähtöiset prosessikuvaukset	Lapset, nuoret ja lapsiperheet -neuvosto kokoontunut 7 kertaa, Ylikylän päiväkotikoulu -investointi, Kempeleen seurakunnan kanssa allekirjoitettu kumppanuussopimus, Linnakankaan koulun omatoimikirjaston käynnistäminen. Taiteen perusopetus käynnistettiin
Palvelut ovat vaikuttavia ja oikea-aikaisia	Prosessikuvaukset	Peruspalveluissa on kuvattu 140 prosessia.

Keskeiset toimenpiteet 2018

- Terveyspalvelut keskitetyksi remontoidussa terveyskeskuksessa 1/2018 alkaen.
- Kumppanuussopimus seurakunnan kanssa opetukseen ja varhaiskasvatukseen
- Uutta varhaiskasvatussuunnitelmaa toteutettu varhaiskasvatuksessa
- Taiteen perusopetus käynnistettiin Kempele-opistossa syksyllä 2018.
- Kempele-opiston kesä-heinäkuussa 2019 toteutuvan kesälukukauden suunnittelu käynnistettiin.

- Liikuntasuunnitelman laatiminen aloitettiin syksyllä 2018.
- Yhteistyö Mannerheimin Lastensuojeluliiton kanssa.

Ikäihmisten palveluiden rakenteen ja sisällön uudistaminen		
Tavoitetaso	Mittari/arviointikriteeri	Tilanne 31.12.2018
Ikääntyneiden palvelurakenne: 93 % asuu kotona, joista - 13 - 14 % kotihoidon piirissä - 5-6 % saa omaishoidon tukea	Kotona asuvien osuus 75-vuotta täyttäneistä Kotihoidon piirissä olevien osuus kotona asuvista 75-vuotta täyttäneistä Omaishoidon piirissä olevien osuus kotona asuvista 75-vuotta täyttäneistä	Kotona asuu 92,7 % yli 75-vuotiaista. Kotihoidon piirissä on 10,8 % yli 75-vuotiaista. Omaishoidon tuen piirissä on 4,0% yli 75-vuotiaista.
Ympäri vuorokautisessa hoidossa ja hoivassa 7 %	Ympäri vuorokautisessa hoidossa ja hoivassa olevien osuus 75-vuotta täyttäneistä	Ympäri vuorokautisessa hoidossa ja hoivassa (tehostettu palveluasuminen) on 7,3 % yli 75-vuotiaista.
Avohoidon lisääminen ja laitoshoidon purkaminen (0 %)	Laitoshoidossa olevien osuus 75-vuotta täyttäneistä	Tk:n vuodeosastolla ei ole pitkäaikaishoivaa.

Keskeiset toimenpiteet 2018

- Kotisairaalan ja kotikuntoutuksen kehittäminen.
- Veteraanien moniammatillinen kotikuntoutus.
- Ikäihmisten terveystarkastusten sisältö uudistettu (ensin 75 v ikäisille).
- Omaishoidon tuen myöntämisen kriteerit yhtenäistetty erityisryhmien kanssa.
- Kotihoidon toimintatapojen tarkastelu ja kehittäminen mm. alueellisten hoitorinkien käyttöönotto.
- Omahoitajuuden vahvistaminen kotihoidossa.
- Vanhusten päivätoiminnan kehittäminen yhteistyössä Palveluyhdistyksen kanssa alkoi.
- Kotihoidon asiakkaiden lääkkeiden annosjakelun käyttöönoton valmistelu.
- Tehostetun palveluasumisen palvelusetelin käyttöönoton valmistelu.

Palvelut järjestetään asiakaskeskeisesti ja laadukkaasti		
Tavoitetaso	Mittari/arviointikriteeri	Tilanne 31.12.2018
Kuntalaispalautetta hyödynnetään ja eri yhteisöjä kuullaan palveluiden ja ympäristön suunnittelussa	Uusien työmenetelmien käyttöönoton seuranta Kuntalaiskyselyn ja asiakastyytyväisyysmittauksien tulokset	Kouluterveyskysely, Kempele Akatemian asiakastyytyväisyyskysely, Hyvän kasvun kyselyn toteutus kouluilla ja varhaiskasvatuksessa 04/18. Asukastyytyväisyyskysely 12/2018, 94 % vastanneista suosittelisi Kempelettä

Keskeiset toimenpiteet 2018

- Neurolassa uusi tiimityöskentelymalli, sama terveydenhoitaja äitiys- ja lastenneurolassa.
- Äitiysneurolassa ryhmätoimintana ns. neurolamessut.
- Liikunnan asiantuntijaraati on kokoontunut säännöllisesti edelleen.
- Seniori-, vammaisneuvostot ja lapset, nuoret ja lapsiperheet -neuvosto kokoontuivat säännöllisesti

Hyvinvointi ja terveyserojen kaventaminen		
Tavoite vuoteen 2018	Mittari/arviointikriteeri	Tilanne 31.12.2018
Työttömien määrä vähenee	Käynnistetyt toimenpiteet, hyvinvointikertomuksen mittarit, työttömyystilasto	Käynnistettyjen toimenpiteiden vakiinnuttaminen, Kelan työmarkkinatuen kuntaosuus on pienentynyt, työttömiä 844 (12/2017), 755 (02/2018), 704 (12/2018)
Pitkäaikaistyöttömien määrä vähenee	Käynnistetyt toimenpiteet, hyvinvointikertomuksen mittarit, työttömyystilasto	Monistuspajatoimintaa jatkettiin. Pitkäaikaistyöttömiä 217 (03/2018), 195 (07/2018), 170 (12/2018)
Sairastavuusindeksi alenee	Käynnistetyt toimenpiteet, hyvinvointikertomuksen mittarit	Th:ssa ennaltaehkäisevän ja hoidollisen työn jatkaminen. Indeksien aleneminen on kaikkien pitkän ajan tavoite mutta on huomioitava, että aktiivi th työ diagnostisoi uusia hoidettavia ja indeksiin vaikuttavia sairausrhymiä.
Kulttuuritapahtumia järjestetään aktiivisesti	Kulttuuritapahtumien määrä	Akatemian tapahtumat yht. 221 kpl. Kulttuuritapahtumat yht. 54 kpl.

Keskeiset toimenpiteet 2018

- Tulppa-kuntoutus, valtimosairauksien hoito ja ennaltaehkäisy toimintamalli.
- Päiväkotien liikuntavastaavien ja liikuntapalvelupäällikön kanssa yhteistyö
- Lukudiplomi nettiin - hankkeen seurauksena sähköisen lukudiplomin käyttöönotto elokuussa.
- Työllistämisyksikön hankkeet työttömien työnhakijoiden valmiuksien tukemiseksi koulutukseen ja työelämään
- Kuntouttavaan työtoimintaan lisättiin yhden ohjaajan resurssi.

Palveluiden tehostaminen teknologisilla ja sähköisillä menetelmillä		
Tavoitetaso	Mittari/arviointikriteeri	Tilanne 31.12.2018
Kuntalaisilla on käytössään ajasta ja paikasta riippumattomia sähköisiä palveluja keskeisissä palveluprosesseissa: sähköisten palveluiden kehittämistä jatketaan laaditun suunnitelman pohjalta	Sähköisten palveluiden käyttöönottojen määrä ja palveluiden toimivuus	Uusien sähköisten palveluiden käyttöönottoa kartoitetaan yhteistyössä tietopalveluiden kanssa (esim. ikääntyneiden palveluissa ja Kempele Akatemiassa).

Keskeiset toimenpiteet 2018

- Kotihoidon lääkerobottikokeilu (6kk kestävä) alkoi 10/2018.
- Sosiaalitoimistolle hankittiin mm. ikähoivan ja muiden asiakasryhmien yhteiskäyttöön nettiyhteyksillä varustettu tietokone.
- Linnakankaan koulun omatoimikirjaston käyttöönotto.

6.2.3 TEKNISET PALVELUT

Tuloslaskelma 1000 € / ulkoiset ja sisäiset	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018	Talousarvio- muutos	Talousarvio + muutos	Tilinpäätös 2018	Käyttö-%
Toimintatuotot	10 916	13 043	0	13 043	11 560	88,6
Myyntituotot	6 404	6 917	0	6 917	1 922	27,8
Maksutuotot	423	274	0	274	479	174,8
Tuet ja avustukset	54	0	0	0	53	0,0
Muut toimintatuotot	4 035	5 852	0	5 852	9 106	155,6
Valmistus omaan käyttöön	310	367	0	367	271	74,0
Toimintakulut	-10 025	-11 423	-17	-11 440	-10 308	90,1
Henkilöstökulut	-2 411	-2 512	-97	-2 609	-2 537	97,3
Palvelujen ostot	-3 441	-4 077	80	-3 997	-3 576	89,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 139	-2 298	0	-2 298	-2 363	102,8
Muut toimintakulut	-2 034	-2 536	0	-2 536	-1 831	72,2
Toimintakate	1 201	1 987	-17	1 970	1 524	77,3
Rahoitustuotot- ja kulut	0	0	0	0	-1	0,0
Vuosikate	1 201	1 987	-17	1 970	1 523	77,3
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 798	-4 447	0	-4 447	-4 241	95,4
Tilikauden tulos	-3 597	-2 460	-17	-2 477	-2 718	109,7
Vyörytyskulut	-285	-318	0	-318	-331	104,3
Vyörytystuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tilikauden alijäämä	-3 882	-2 778	-17	-2 795	-3 049	109,1

Teknisten palveluiden hallinto

Tuloslaskelma 1000 € / ulkoiset ja sisäiset	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018	Talousarvio- muutos	Talousarvio + muutos	Tilinpäätös 2018	Käyttö-%
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0
Toimintakulut	-1 454	-1 528	-46	-1 574	-1 550	98,5
Toimintakate	-1 454	-1 528	-46	-1 574	-1 550	98,5
Rahoitustuotot- ja kulut	0	0	0	0	0	0,0
Vuosikate	-1 454	-1 528	-46	-1 574	-1 550	98,5
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0,0
Tilikauden tulos	-1 454	-1 528	-46	-1 574	-1 550	98,5
Vyörytyskulut	-76	-83	0	-83	-51	61,4
Vyörytystuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tilikauden alijäämä	-1 529	-1 611	-46	-1 657	-1 601	96,6

Tekniset palvelut huolehtivat Kempeleen kunnan fyysisen ympäristön toimivuudesta ja turvallisuudesta. Kunnallisteknisten palveluiden, tilapalveluiden ja lakisääteisten rakennusvalvonnan viranomaispalveluiden tulee toimia kuntalaisten tarpeiden mukaisesti.

Arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Teknisten palveluiden tuotot jäivät arvioitua pienemmiksi. Tilapalveluiden sisäiset terveyskeskuksen vuokratuotot eivät toteutuneet suunnitellusti. Asuntotonttien myynti oli vilkasta.

Toimintakulut jäivät selvästi suunniteltua pienemmiksi. Suurimpana toteutumattomana kulueränä on terveyskeskuksen peruskorjausosan laskuttamaton vuokra. Myös kunnallistekniikan ja kaavoituksen kulut alittuivat. Teknisten palveluiden toiminta kokonaisuudessaan oli suunniteltua.

Kunnallistekniikka

Tuloslaskelma 1000 € / ulkoiset ja sisäiset	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018	Talousarvio- muutos	Talousarvio + muutos	Tilinpäätös 2018	Käyttö-%
Toimintatuotot	241	80	0	80	248	310,0
Valmistus omaan käyttöön	310	367	0	367	271	74,0
Toimintakulut	-2 783	-2 973	-8	-2 981	-2 750	92,3
Toimintakate	-2 232	-2 526	-8	-2 534	-2 231	88,0
Rahoitustuotot- ja kulut	0	0	0	0	0	0,0
Vuosikate	-2 232	-2 526	-8	-2 534	-2 231	88,0
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 560	-2 101	0	-2 101	-1 001	0,0
Tilikauden tulos	-3 792	-4 627	-8	-4 635	-3 232	69,7
Vyörytyskulut	-83	-83	0	-83	-83	100,4
Vyörytystuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tilikauden alijäämä	-3 875	-4 710	-8	-4 718	-3 315	70,3

Arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Talousarvio on alitettu mm. joukkoliikenteen ja investointien käyttötalouskustannusten vuoksi. Muutoin talous-arvio on toteutunut suunnitellusti.

Toiminnalliset tavoitteet on pääosin saavutettu. Kehittämishankkeet (valaistuksen yleissuunnitelma, liikenneturvallisuussuunnitelma, katuomaisuuden korjausvelan laskenta) ovat edenneet. Jalankulun ja pyöräilyn käyttäjämäärät rautatien alikulkukäytävän mittauspisteessä kasvoivat niukasti noin 0,25 % edellisvuodesta. Toiminnan vuosikellot käytössä ja tarkennetaan edelleen. Suunnitteluprojektien osallistaminen on lisääntynyt ja kehittyy edelleen. Sähköiset palautekanavat ovat käytössä suunnitteluprojekteissa sekä katujen saneeraustyömailla on Whattsup-palautekanavaa pilotoitu. Kaavoituksen ja liikennesuunnittelun yhteistyö on tiivistä ja kaavoituksessa huomioidaan entistä paremmin arkiliikunta, viheralueet sekä kestävä liikkuminen. Liikuntasuunnitelmaa on työstetty yhteistyössä liikuntapalveluiden kanssa ja liikuntasuunnitelma valmistuu vuoden 2019 alussa.

Tilapalvelut

Tuloslaskelma 1000 € / ulkoiset ja sisäiset	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018	Talousarvio- muutos	Talousarvio + muutos	Tilinpäätös 2018	Käyttö-%
Toimintatuotot	6 536	7 123		7 123	6 020	84,5
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0
Toimintakulut	-4 867	-5 853	171	-5 682	-4 934	86,8
Toimintakate	1 668	1 270	171	1 442	1 086	75,3
Rahoitustuotot- ja kulut	0	0	0	0	0	0,0
Vuosikate	1 668	1 270	171	1 442	1 086	75,3
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 237	-2 339	0	-2 339	-3 236	0,0
Tilikauden tulos	-1 569	-1 069	171	-897	-2 150	239,6
Vyörytyskulut	-95	-108	0	-108	-165	153,3
Vyörytystuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tilikauden alijäämä	-1 663	-1 176	171	-1 005	-2 315	230,4

Arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Tilapalveluiden taloudellinen ja toiminnallinen tulos toteutui suunnitelmien mukaisesti.

Toimintatuotot olivat budjetoitua pienemmät. Toimintakulut alittuivat, mikä johtui pääosin terveyskeskuksen peruskorjausosan leasing vuokran laskuttamattomuudesta. Vuokraan oli varattu määräraha koko terveyskeskukselle vuodelle 2018, mutta peruskorjauksen osalta leasing vuokran maksaminen alkaa vuonna 2019. Kiinteistöjen energiakulut ovat merkittävät ja toteutuivat suunnitellusti.

Kunnantalon toiminto siirtyi lähes kokonaan Vihikariin vuoden 2018 aikana. Kunnantalon purkamisesta päätettiin syksyn 2018 aikana. Muutoista aiheutui käyttötalouden lisäkuluja. Kirkkotien päiväkoti tyhjensi sisäilmaongelmien vuoksi ja toiminta siirtyi Hovintien elementtirakennukseen. Linnakangastalon hanke valmistui kesällä 2018. Ylikylällä purettiin keväällä 2018 Puukoulu ja aloitettiin uuden päiväkoti-/koulurakennuksen rakentaminen. Kohde valmistuu syksyllä 2019. Keväällä 2018 kunta hankki omistukseensa Aurinkokuja 4 kiinteistön. Syksyllä 2018 kilpailutettiin kunnantalon toimistotilojen vuokrasopimus. Kilpailutuksen myötä kunnan hallinnon toimistotilat siirtyvät uusiin tiloihin Vihikarista vuonna 2020. Syksyn 2018 aikana Kirkonkylän yhtenäiskoulun sisäilmaongelmat laajenivat merkittävästi ja niiden seurauksena osa A-talon toiminnoista siirrettiin vuokratiloihin Pirilätaloon.

Sisäilmatyöryhmä on kokouksissaan käsitellyt kiinteistöjen sisäilmaongelmia ja näihin on pyritty reagoimaan mahdollisimman nopeasti. Sisäilmaongelmia on merkittävästi kunnan kiinteistökannassa.

Kaavoitus

Tuloslaskelma 1000 € / ulkoiset ja sisäiset	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018	Talousarvio- muutos	Talousarvio + muutos	Tilinpäätös 2018	Käyttö-%
Toimintatuotot	25	40	0	40	33	81,7
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0
Toimintakulut	-352	-397	-116	-513	-346	67,5
Toimintakate	-327	-357	-116	-473	-314	66,3
Rahoitustuotot- ja kulut	0	0	0	0	0	0,0
Vuosikate	-327	-357	-116	-473	-314	66,3
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0,0
Tilikauden tulos	-327	-357	-116	-473	-314	66,3
Vyörytyskulut	-11	-13	0	-13	-10	77,7
Vyörytystuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tilikauden alijäämä	-338	-370	-116	-486	-324	66,6

Arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Kaavoituksen vuosi oli vilkas: kolmen vakinaisen ja yhden määräaikaisen kaavasuunnittelijan voimin edistettiin 11 kaavahanketta, joista Honkasen palvelukorttelin, Vihiluodon yritysalueen, Kuovitien ympäristön pientalokortteleiden ja Hallikujan kerrostalokorttelin asemakaavat tulivat voimaan toukokuussa 2018. Uusia asemakaavahankkeita käynnistettiin Kirkonseudulla, Metsärinteellä ja Linnakankaalla. Lisäksi laajat yleiskaavat (Taajaman osayleiskaava 2040 ja Linnakankaan osayleiskaava 2030) etenivät ehdotusvaihetta kohti. Kaavoitus käsitteli 15 kpl tonttijaonmuutos-, 1 poikkeuslupa- ja 6 suunnittelutarveratkaisuhakemusta. Edelleen jatkettiin seutuyhteistyötä ja projekteja Oulun yliopiston arkkitehtiosaston (diplomityö Tähkälästä, museorakennusten mittaus) kanssa. Pitkän aikavälin suunnittelun

mahdollistamiseksi kaavoitus valmisteli osaltaan maankäytön kehityskuvaa, siitä johdettavia toteutusohjelmia ja maapoliittisen ohjelman päivitystä.

Kaavoituksen toimintakulut alittuivat kolmasosalla arvioidusta. Tästä suurin osa (73 %) koostui palvelujen ostoihin sisältyvistä toimisto- ja asiantuntijapalveluista, joita hankittiin vain 70 % budjetoituun nähden. Konsulttimäärärahoissa oli varauduttu ulkopuolelta tilattaviin keskustan kehittämishankkeisiin, jotka eivät edenneet siinä tahdissa kuin oli ennakoitu. Sen sijaan useimpia kaavahankkeita edistettiin omana työnä, myös selvityksiä teetettiin runsaasti. Monessa yhtäaikaisessa hankkeessa osallistaminen näkyi ilmoitus-, posti-, koulutuskulujen kasvussa.

Kaavoituksen toimintatuotot alittuivat viidesosalla n. 7000 € (18 %), mikä johtui suurelta osin vaikeasti arvioitavien maankäyttö- ja kehittämiskorvausten tuloksen jäämisestä puoleen (20 000 €) arvioidusta.

Maa ja mittaus

Tuloslaskelma 1000 € / ulkoiset ja sisäiset	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018	Talousarvio- muutos	Talousarvio + muutos	Tilinpäätös 2018	Käyttö-%
Toimintatuotot	3 765	5 599	0	5 599	4 860	86,8
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0
Toimintakulut	-248	-337	-5	-342	-344	100,7
Toimintakate	3 517	5 262	-5	5 257	4 516	85,9
Rahoitustuotot- ja kulut	0	0	0	0	0	0,0
Vuosikate	3 517	5 262	-5	5 257	4 516	85,9
Suunnitelman mukaiset poistot	-1	-6	0	-6	-4	0,0
Tilikauden tulos	3 516	5 256	-5	5 251	4 512	85,9
Vyörytyskulut	-12	-12	0	-12	-11	89,5
Vyörytystuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tilikauden alijäämä	3 504	5 244	-5	5 239	4 500	85,9

Arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Raakamaanhankintaa toteutettiin Linnakankaan ja kunnan eteläiseltä (Limingan raja) alueelta yhteensä n. 22 ha verran. Lisäksi Linnakankaalla toteutettiin elokuun alussa maatilojen talouskeskusten alueen maanhankinta etuosto-oikeudella. Kaupan arvo oli 187.000 €. Paiturin, Hakamaan ja Haapamaan alueella on tehty maanvaihtoja, jotka mahdollistavat alueen asemakaavoituksen toteuttamista. Lisäksi maanhankinnan investointikulut ovat kasvaneet lisääntyneiden kiinteistöjen lohkomismäärien vuoksi. Määrää kasvattaa uusien asemakaava-alueiden yritystonttien lohkomiset.

Maanmyynnin talousarviota pienennettiin johtuen Zatelliitin kauppatorin myynnin toteutumattomuudesta v.2018 aikana. Myyntitulojen vähenemistä kompensoi runsas pientalo- ja rivitalotonttien myynti sekä Ollilan alueella toteutettu 875.000 € arvoinen tonttikauppa. Rivitalotonttien myyntiä kasvatti osaltaan 2 vuokratun rivitalotontin myyminen asunto-osakeyhtiöille. Näiden kauppojen osuus rivitalotontti kaupoista oli n. 400.000 €.

Lisääntynyt yritystonttien ja noin 3 vuotta sitten aloitettu asuintonttien vuokraus on lisännyt maanvuokratuloja tasaiseen tahtiin.

Rakennusvalvonta

Tuloslaskelma 1000 € / ulkoiset ja sisäiset	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018	Talousarvio- muutos	Talousarvio + muutos	Tilinpäätös 2018	Käyttö-%
Toimintatuotot	349	200	0	200	399	199,6
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0
Toimintakulut	-321	-335	-12	-347	-382	110,2
Toimintakate	28	-135	-12	-147	17	-11,4
Rahoitustuotot- ja kulut	0	0	0	0	0	0,0
Vuosikate	28	-135	-12	-147	17	-11,4
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0,0
Tilikauden tulos	28	-135	-12	-147	17	-11,4
Vyörytyskulut	-9	-19	0	-19	-11	58,7
Vyörytystuotot	0	0	0	0	0	0,0
Tilikauden alijäämä	19	-154	-12	-166	6	-3,5

Arvio toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Rakennusvalvonnan vuosi 2018 on ollut edellisen vuoden tapaan vilkas. Rakennus-, toimenpide- ja purkamislupahakemuksia saapui vuonna 2018 yhteensä 204 kpl ja tehtyjä lupapäätöksiä oli 203kpl. Lupakäsittelyaika oli vuoden 2018 lopussa keskimäärin 2-3 viikkoon luvan jättämisestä. Työnjohtajapäätöksiä tehtiin 366 kpl. Toiminnallisesti vuosi 2018 oli rakennusvalvonnalle työntäyteinen, rakennusvalvontaa työllisti erityisesti pientalorakentaminen, joista omakotitalojen osuus oli peräti 112 kpl. Rakennusvalvonnan paperiarkiston digitointityöt aloitettiin vuoden 2018 puolella ja projekti on tarkoitus saattaa loppuun vuonna 2021.

Toimintatuotot vuonna 2018 oli rakennusvalvonnan osalta 399 000 euroa, joka ylittää puolella budjetoidun tulokertymän. Syynä lupatuloihin on vilkas pientalo- ja yritysrakentaminen. Toimintakuluja oli budjetoitu vuodelle 2018 347 000 euroa, joka ylitettiin 35 000 eurolla.

Toimintakuluja on ylitetty IT-palveluiden osalta (sähköisen arkiston ajantasaistamistyöt vuodesta 2014). Myös toimisto kalusteita on hankittu henkilöstön käyttöön menotililtä, johon ei ole varattu rahaa. Henkilöstön koulutuksiin liittyvät menot ovat myös ylittyneet henkilöstön lisäyksen myötä. Sisäisen vuokran osuus on myös merkittävä kulutekijä rakennusvalvonnan menoissa (31 509 euroa).

Strategiset tavoitteet (valtuustoon nähden sitovat)

Edellytykset vahvalle yritystoiminnalle		
Tavoitetaso	Mittari/arviointikriteeri	Tilanne 31.12.2018
Vihiluodon ja Zeppelinin asemakaavoitus lisää yritystonttitarjontaa n. 20 ha	Tonttivarannon lisäys, ha Yritystonttien lkm	Kunnan yritystonttitarjonta lisääntyi 11.5 ha / 18 yritystonttia.

Keskeiset toimenpiteet 2018

- Vihiluodon yritysalueen (lv 30.5.2018) ja Honkasen palvelukeskittymän (lv 3.5.2018) asemakaavojen voimaantulo.

Turvallinen ja aktivoiva ympäristö		
Tavoitetaso	Mittari/arviointikriteeri	Tilanne 31.12.2018
Kehittämishankkeet ovat edenneet	Kehittämishankkeiden eteneminen	Linnakankaan osayleiskaavaehdotusta ja keskustan asemakaavoja edistetty.
Ympäristö koetaan aktivoivaksi ja turvalliseksi	Kuntalaiskyselyn turvallisuuden ja viihtyisyyden tulokset, % vastaajista	Viimeisimpien (2015) THL:n tilastojen mukaan jalankulkijoiden kaatumiset jää- tai lumikeleillä on lisääntynyt 10% vuodesta 2014. Pyöräilijöiden liikennetapaturmat on vähentyneet. Jalankulkijoiden liikennetapaturmista ei ole tilastoa saatavilla, koska määrät ovat vuositasolla niin vähäisiä.
Onnettomuuksien määrä vähenee	THL:n tapaturmatilastot	

Keskeiset toimenpiteet 2018

- Kehittämishankkeita on edistetty valmistelemalla Linnakankaan osayleiskaavaehdotusta, keskustavisiota ja keskustan asemakaavoja kunnantalon ja Ollakan alueella.
- Niittyrannantien liikenneturvallisuustoimenpiteet on toteutettu.
- Valaistuksen yleissuunnitelman on valmistunut.

Palvelurakenteiden ja tuotantotapojen uudistaminen		
Tavoitetaso	Mittari/arviointikriteeri	Tilanne 31.12.2018
Palvelut ovat vaikuttavia ja oikea-aikaisia	Prosessikuvaukset	Olemassa olevia prosessikuvauksia on päivitetty.

Keskeiset toimenpiteet 2018

- Kunnallistekniikan prosesseista on laadittu vuosikellot.
- Liikenneväylien kunnossapidon tehtäväkortit on laadittu.

Palvelut järjestetään asiakaskeskeisesti ja laadukkaasti		
Tavoitetaso	Mittari/arviointikriteeri	Tilanne 31.12.2018
Kuntalaispalautetta hyödynnetään ja eri yhteisöjä kuullaan palveluiden ja ympäristön suunnittelussa	Uusien työmenetelmien käyttöönoton seuranta Kuntalaiskyselyn ja asiakastytyväisyysmittauksien tulokset	Viisi yleisötilaisuutta ja kolme kyselyä asuinalueiden kaavahankkeissa. Uutta whatsapp- tiedotuskanavaa on kokeiltu Honkasen alueen katusaneeraustyömaalla.

Keskeiset toimenpiteet 2018

- Kaavakuulemisten lisäksi vuoden aikana on järjestetty yleisö- ja osallistamistilaisuuksia sekä Harava-, tärinä- ja koululaiskyselyt asuinalueiden asemakaavahankkeissa.
- Kuntalaisia on osallistettu katu- ja puistosuunnitelmien laatimisen yhteydessä.

Hyvinvointi ja terveyserojen kaventaminen		
Tavoitetaso	Mittari/arviointikriteeri	Tilanne 31.12.2018
Arkiliikunnan ja liikunnan olosuhteita parannetaan ympäristön suunnittelussa ja toteutuksessa	Kevyen liikenteen käyttäjämäärät	Kevyen liikenteen käyttäjämäärät kasvoivat rautatien alikulun mittauspisteessä vuoteen 2017 verrattuna 0,25%. Keskimääräinen vuorokausliikenne vuonna 2018 oli 1160 (2017;1157)

Keskeiset toimenpiteet 2018

- Arkiliikunnan ja liikunnan olosuhteiden kehittämisenäkökulma kaavoituksessa ja ympäristön toteutuksessa.
- Kaavahankkeissa otetaan huomioon kaava-alueen sijainti joukkoliikennekäytävään nähden ja sujuvat kevyen liikenteen yhteydet palveluihin.

Palveluiden tehostaminen teknologisilla ja sähköisillä menetelmillä		
Tavoitetaso	Mittari/arviointikriteeri	Tilanne 31.12.2018
Kuntalaisilla on käytössään ajasta ja paikasta riippumattomia sähköisiä palveluja keskeisissä palveluprosesseissa: sähköisten palveluiden kehittämistä jatketaan laaditun suunnitelman pohjalta	Sähköisten palveluiden käyttöönottojen määrä ja palveluiden toimivuus	Kaavoituksen luvista sähköisesti haettuja 36 %.

Keskeiset toimenpiteet 2018

- Lupapisteen käyttöä on laajennettu kaavapuolella tonttijaonmuutos-, suunnittelutarve- ja poikkeamishakemuksiin.

6.3 TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

Tuloslaskelman analysointi

Tuloslaskelmassa osoitetaan, kuinka toimintatuotot ja verorahoitus riittävät palvelutoiminnan menoihin, lainojen korko- ja muihin rahoitusmenoihin sekä omaisuuden kulumista kuvaaviin suunnitelman mukaisiin poistoihin. Tuloslaskelman välituloksina esitetään seuraavat tiedot:

- Toimintakate osoittaa, kuinka paljon toimintakuluista on katettava verotuloilla ja valtionosuuksilla.
- Vuosikate kuvaa tulorahoituksen riittävyyttä. Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä.
- Tilikauden tulos kertoo tilikauden tulojen ja menojen erotuksen.

Ulkoinen (1 000 €)	Alkuperäinen talousarvio 2018	Talousarvio- muutokset 2018	Talousarvio + muutos 2018	Tilinpäätös 2018	Poikkeama
Toimintatuotot	13 682	230	13 912	14 211	-299
Myyntituotot	2 023	230	2 253	2 585	-333
Maksutuotot	4 535	0	4 535	4 707	-172
Tuet ja avustukset	1 063	0	1 063	1 478	-415
Muut toimintatuotot	6 061	0	6 061	5 441	620
Valmistus omaan käyttöön	367	0	367	271	96
Toimintakulut	-96 090	-2 044	-98 134	-99 835	1 701
Henkilöstökulut	-44 599	-703	-45 302	-45 688	386
Palvelujen ostot	-38 672	-1 084	-39 756	-40 816	1 060
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 327	-17	-5 344	-5 849	504
Avustukset	-4 861	-250	-5 111	-5 337	226
Muut toimintakulut	-2 631	10	-2 621	-2 146	-475
TOIMINTAKATE	-82 041	-1 814	-83 855	-85 353	1 498
Verotulot	67 030	1 310	68 340	68 664	-324
Valtionosuudet	23 330	570	23 900	24 039	-139
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 098	0	-1 098	-731	-367
Muut rahoitustuotot	63	0	63	45	18
Korkokulut	-1 150	0	-1 150	-704	-446
Muut rahoituskulut	-11	0	-11	-72	61
VUOSIKATE	7 221	66	7 287	6 618	669
Poistot ja arvonalentumiset	-5 404	0	-5 404	-5 144	-259
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 404	0	-5 404	-4 301	-1 103
Arvonalentumiset	0	0	0	-844	844
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	1 818	66	1 884	1 474	410
Poistoeron muutos	-2 338	0	-2 338	-2 338	0
Varausten muutos	3 000	0	3 000	3 000	0
Rahastojen muutos	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	2 480	66	2 546	2 136	410

Toimintatuotot

Toimintatuotot toteutuivat kokonaisuutena hieman budjetoitua paremmin. Toimintatuottojen toteuma oli 102,2 % ja ne ylittivät talousarvion n. 300 000 eurolla. Myynti- ja maksutuotot ylittivät talousarvion yhteensä n. 500 000 eurolla. Sosiaali- ja terveystalouden ulkoiset myynti- ja maksutuotot ylittivät talousarvion 430 000 eurolla ja teknisten palveluiden 330 000 eurolla. Varhaiskasvatuksen maksutuotot sen sijaan alittivat talousarvion 260 000 eurolla.

Toimintatuotot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna n. 12 %:a eli n. 1,5 milj. euroa. Myyntituotot ovat kasvaneet 13,9 %:lla (n. 320 000 eurolla). Maksutuotot ovat laskeneet sen sijaan -2,7 %:a eli noin 130 000 euroa. Tätä selittää se, että varhaiskasvatuksen hoitopäivämaksut ovat laskeneet n. 210 000 euroa edellisestä vuodesta. Hoitopäivämaksujen alennus johtuu siitä, että asiakasmaksulakia muutettiin 1.8.2018 alkaen siten, että pieni - ja keskituloisilta perittäviä varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja alennettiin. Lisäksi sisaruksilta perittäviä maksuja alennettiin siten, että toisesta lapsesta perittävä maksu on 50 prosenttia nuorimman lapsen laskennallisesta kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksusta. Lisäksi elokuun alussa aloitettiin 5-vuotiaiden 20 tunnin maksuttoman varhaiskasvatuksen kokeilu. Toimintatuotot ilman maanmyyntejä olivat n. 9,9 milj. euroa ja ne kasvoivat n. 5,2 %:a vuodesta 2017.

Muut toimintatuotot

Tilierittely (1000 €)	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018	Talousarvio- muutos	Talousarvio + muutos	Tilinpäätös 2018	Käyttö- %
Asuntojen vuokrat	85	87	0	87	101	115,8
Muiden rakennusten vuokrat	207	214	0	214	216	101,0
Maa- ja vesialuiden vuokrat	421	380	0	380	468	123,3
Koneiden ja laitteiden vuokrat	0	1	0	1	0	0,0
Muut vuokratuotot	88	76	0	76	86	113,4
Muut tuotot	262	119	0	119	235	197,7
Pysyvien vastaavien myyntivoitot	0	0	0	0	0	0,0
Maanmyyntivoitot	3 295	5 185	0	5 185	4 336	83,6
Yhteensä	4 357	6 061	0	6 061	5 441	89,8

Muut toimintatuotot alittivat talousarvion n. 620 000 eurolla toteumaprosentin ollessa 89,8 %. Alitusta selittää maanmyyntivoittojen talousarvion alitus n. 850 000 eurolla. Valtuusto alensi investointiansaan 12.11.2018 § 67 maanmyyntien myyntituloja 2,1 milj. eurolla. Vastaavaa muutosta ei ole tehty käyttötalouden maanmyyntivoittoihin, mikä olisi tarkoittanut n. 1,8 milj. euron maanmyyntivoittojen pienenemistä talousarvion käyttötaloudessa. Maanmyyntivoitot ovat kasvaneet edellisestä vuodesta n. 1 milj. eurolla eli n. 31,5 %:lla. Maanmyyntien toteumaa on kuvattu tarkemmin investointiosan talousarviovertailussa.

Toimintakulut

Ulkoisten toimintakulujen toteuma oli 101,7 %:a ja ylittivät talousarvion n. 1,7 milj. eurolla. Kaikki kuluerät ylittivät talousarvionsa lukuun ottamatta muita toimintakuluja, jotka alittivat talousarvion n. -470 000 eurolla.

Sosiaali- ja terveystaloudet ylittivät muutetun talousarvion 1,6 milj. eurolla ja kulujen toteumaprosentti oli 103,2 %. Kaikki sosiaali- ja terveystalouden prosessit ylittivät talousarvionsa. Suurin ylitys oli

terveyspalveluissa, jonka ulkoiset toimintakulut ylittivät talousarvion n. 1,2 miljoonalla eurolla, mutta toisaalta terveyspalveluiden toimintatuotot ylittyivät 350 000 eurolla. Tilikauden aikana sosiaali- ja terveyspalveluihin myönnettiin lisämäärärahaa 1,7 milj. euroa valtuuston päätöksellä 3.9.2018 § 52. Alkuperäisen talousarvion sosiaali- ja terveyspalvelut ylittivät 3,7 milj. eurolla. Ylitys on vastaavan suuruinen kuin edellisessä tilinpäätöksessä 2017, jolloin alkuperäisen talousarvion ylitys oli 4 milj. euroa.

Tekniset palvelut puolestaan alittivat talousarvion -1,1 milj. eurolla toteumaprosentin ollessa 90,1 %. Alitusta selittää suurelta osin tilapalveluiden kiinteistöjen leasing- ja vuokratulujen talousarvion alitus 700 000 eurolla. Hallintopalvelut ja sivistys- ja vapaa-aikapalvelut toteutuivat olennaisilta osin talousarvion mukaisesti.

Toimintakulut kasvoivat 3,8 %, mikä vastaa n. 3,6 milj. euron kasvua. Kasvu tulee suurelta osin peruspalveluista, joissa sosiaali- ja terveyspalveluiden kasvu oli 1,7 %:a (840 000 euroa) ja sivistys- ja vapaa-aikapalveluiden kasvu 6,3 %:a (2,4 milj. euroa). Kasvua arvioitaessa tulee huomioida, että erikoissairaanhoidon kustannukset laskivat -5 %:a (n. 1 milj. euroa). Kunnan omat toimintakulut ilman erikoissairaanhoidon kuluja kasvoivat 6,1 %:a (4,6 milj. euroa). Pidemmällä aikavälillä näin suuri kustannusten kasvu ei ole kestävällä tasolla, mikäli tulot eivät kasva samaa vauhtia.

Henkilöstökulut

Tilierittely (1000 €)	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018	Talousarvio- muutos	Talousarvio + muutos	Tilinpäätös 2018	Käyttö- %
Vakinaisten palkat ja palkkiot	-28 525	-30 399	75	-30 324	-28 180	92,9
Määräaikaisten palkat ja palkkiot	-1 557	-1 153	-425	-1 578	-2 043	129,5
Sijaisten palkat ja palkkiot	-1 937	-1 231	-165	-1 396	-2 000	143,3
Tunti- ja urakkapalkat	-862	-863	0	-863	-589	68,2
Tuntiopettajien palkat	0	0	0	0	-156	0,0
Lomaraha	0	0	0	0	-1 177	
Jaksotetut palkat ja palkkiot	-64	0	0	0	-271	
Erilliskorvaukset	-1 260	-1 120	-130	-1 250	-1 409	112,7
Luottamushenkilöiden palkkiot	-218	-260	0	-260	-300	0,0
Henkilökunnan kokouspalkkiot	-80	-58	0	-58	-73	125,4
Muut palkkiot ulkopuolisille	-122	-23	0	-23	-44	191,4
Työllistämistuella palkatut	-1 064	-1 101	0	-1 101	-1 037	94,2
Eläkekulut	-6 999	-7 019	-48	-7 067	-7 176	101,5
Muut henkilösivukulut	-1 753	-1 657	-10	-1 667	-1 706	102,3
Henkilöstökorvaukset	491	285	0	285	472	165,8
Yhteensä	-43 951	-44 599	-703	-45 302	-45 687	100,8

Henkilöstökulut toteutuivat kokonaisuutena lähelle talousarviota talousarvioylityksen ollessa n. 390 000 euroa. Vakinaisten palkat ovat alittuneet, mutta sijaisten ja määräaikaisten palkat ovat ylittyneet selvästi. Vakinaisten palkkojen alitusta selittää osittain lomarahan kirjaamistavan muutos, jonka mukaan lomaraha kirjataan jatkossa omalle tililleen.

Henkilöstökulut kasvoivat 3,9 %:a (1,7 milj. euroa) edellisestä tilinpäätöksestä. Henkilöstökulujen kasvua selittää muun muassa kunta-alan virka- ja työehtosopimusneuvotteluissa sovittu 1.5.2018 voimaan tullut n. 1,25 prosentin palkkojen yleiskorotus. Kempeleessä yleiskorotuksen kustannusvaikutus sivukuluineen on n.

330 000 euroa vuodelle 2019. Lisäksi henkilöstökuluja kasvattaa virka- ja työehtosopimusneuvotteluissa sovittu tuloksellisuuteen perustuva kertaerä 9,2 %:a marraskuun palkkasummasta. Tämän kustannusvaikutus sivukuluihin on arviolta n. 300 000 euroa. Lisäksi talousarviossa 2018 on päätetty perustaa yhteensä 16 uutta virkaa tai työsuhdetta, mikä nostaa henkilöstökustannuksia n. 500 000 eurolla.

Henkilöstösivukulut olivat yhteensä n. 8,9 milj. euroa ja ne kasvoivat 1,5 % (130 000 euroa). Eläkekulut kasvoivat, mutta muut henkilöstösivukulut mm. työttömyysvakuutusmaksu ja sairausvakuutusmaksu alenivat. Työttömyysvakuutusmaksun alentumisen taustalla on työmarkkinoiden keskusjärjestöjen tekemä kilpailukyky sopimus, joka on alentanut työnantajan keskimääräistä työttömyysvakuutusmaksua 0,40 prosenttiyksiköllä. Sen lisäksi työttömyysvakuutusmaksun kokonaismäärää on alennettu vielä 0,20 prosenttiyksiköllä. Muutosten seurauksena kuntatyönantajan keskimääräinen työttömyysvakuutusmaksu on laskenut vuonna 2018 3,16 prosentista 2,49 prosenttiin. Lisäksi kuntatyönantajan sairausvakuutusmaksu vuonna 2018 on ollut 0,86 prosenttia (1,08 % vuonna 2017), joten maksu on laskenut 0,22 prosenttiyksiköä. Maksuprosenttia on laskenut muun muassa työmarkkinakeskusjärjestöjen vuosille 2017-2020 sopima kilpailukyky sopimus.

Palvelujen ostot

Tilierittely (ulkoiset, 1000 €) (Erikoissairaanhoidon eriteltynä)	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018	Talousarvio- muutos	Talousarvio + muutos	Tilinpäätös 2018	Käyttö- %
Asiakaspalvel. ostot valtiolta	-80	-49	0	-49	-96	195,0
joista erikoissairaanhoidon	-7	0	0	0	-5	0,0
Asiakaspalvel. ostot kunnilta	-556	-593	10	-583	-741	127,1
joista erikoissairaanhoidon	-28	0	0	0	-23	0,0
Asiakaspalvel. ostot kuntayhtymiltä	-21 226	-20 106	-1	-20 107	-20 374	101,3
joista erikoissairaanhoidon	-20 000	-18 831	-1 000	-19 831	-18 956	95,6
Asiakaspalvel. ostot muilta	-9 509	-8 194	-1 060	-9 254	-10 212	110,4
joista erikoissairaanhoidon	-278	-211	0	-211	-273	129,2
Muut palvelujen ostot	-8 764	-9 730	-33	-9 763	-9 393	96,2
Yhteensä	-40 135	-38 672	-1 084	-39 756	-40 816	102,7

Palvelujen ostot on ylittänyt talousarvion 1,1 milj. eurolla. Merkittävimmät ylitykset palveluiden ostoissa olivat terveyspalveluissa 700 000 euroa ja ikääntyneiden palveluissa 400 000 euroa. Kaiken kaikkiaan sosiaali- ja terveyspalveluiden palveluiden ostot ylittyivät 1,3 milj. eurolla, josta erikoissairaanhoidon osuus on 220 000 euroa.

Palvelujen ostot kasvoivat edellisestä vuodesta n. 1,7 %:a (680 000 euroa). Huomioitava on, että erikoissairaanhoidon kustannukset alenivat miljoonalla eurolla. Ilman erikoissairaanhoidon kunnan omat palveluiden ostot kasvoivat 1,7 milj. eurolla eli n. 8,8 %:lla. Suurin kasvu palveluiden ostoissa on ikääntyneiden palveluissa, jossa ne kasvoivat 21,4 %:lla (770 000 euroa).

Muut toimintakuluerät

Aineet, tarvikkeet ja tavarat ylittivät talousarvion 500 000 eurolla niiden toteumaprosentin ollessa 109,4 %:a ja ne kasvoivat 10,2 %:a eli n. 540 000 euroa. Merkittävin ylitys oli terveystaloudessa (n. 370 000 euroa) toteumaprosentin ollessa 146,6 %.

Avustukset ovat ylittäneet talousarvion 230 000 eurolla toteumaprosentin ollessa 104,4 %. Avustukset ovat kasvaneet 10,3 %:a (n. 500 000 euroa). Kasvua selittää suurelta osin varhaiskasvatuksen palvelusetelimenojen kasvu 20 %:lla (n. 300 000 eurolla). Palvelusetelimenot ovat nousseet sillä yksityisten päiväkotien lapset ovat lisääntyneet n. 50 lapsella (n. 22 %:lla). Tähän on vaikuttanut mm. siirtyminen 5-vuotiaiden maksuttomaan 20 tuntiseen varhaiskasvatukseen ja työllisyystilanteen parantuminen.

Muut toimintakulut on alittanut budjetin n. 470 000 eurolla ja niiden toteumaprosentti oli 81,9 %:a. Alitusta selittää se, että tilapalveluiden kiinteistöjen leasing- ja vuokratulot ovat alittaneet talousarvion 700 000 eurolla (toteumaprosentti n. 68 %).

Verotulot

Tilierittely (1000 €)	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018	Talousarvio- muutos	Talousarvio + muutos	Tilinpäätös 2018	Käyttö- %
Kunnan tulovero	60 190	61 144	-100	61 044	61 290	100,4
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 445	2 666	1 060	3 726	3 686	98,9
Kiinteistövero	3 609	3 220	350	3 570	3 688	103,3
Yhteensä	67 244	67 030	1 310	68 340	68 664	100,5

Verotulot toteutuivat lähellä talousarviota ja ne ylittivät talousarvion 320 000 eurolla. Verotulot kasvoivat 2,1 %:a edellisestä tilinpäätöksestä, mikä vastaa n. 1,4 milj. euron kasvua. Verotulojen kasvu jatkui viime vuoden tasolla, kun edellisessä tilinpäätöksessä verotulojen kasvu oli 2,4 %. Merkittävin kasvu oli kunnan tuloveron tuotossa, joka kasvoi 1,8 % (1,1 milj. euroa). Yhteisöverot kasvoivat n. 7,0 % (240 000 euroa). Veroprosentit säilyivät vuonna 2018 ennallaan lukuun ottamatta rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroa, joka laski 4 %:sta 3 %:iin.

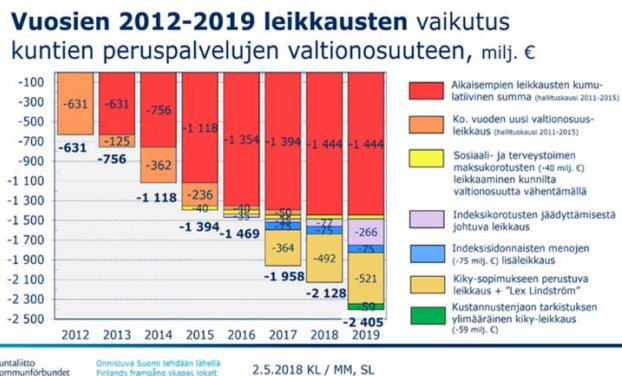
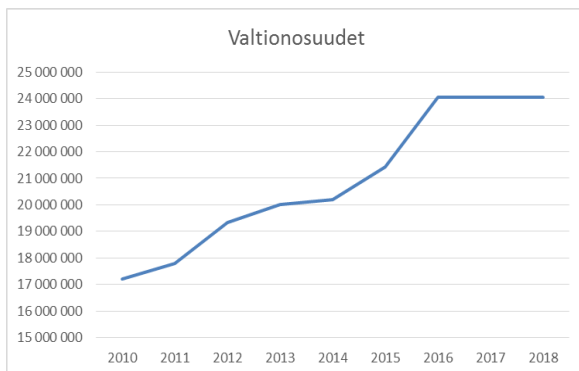
Veroprosentit	2014	2015	2016	2017	2018
Kunnallisvero	20,5	20,5	20,5	20,5	20,5
Kiinteistöverot					
Yleinen	0,95	0,95	0,95	1,1	1,1
Vakituinen asuminen	0,4	0,4	0,4	0,43	0,43
Yleishyödylliset yhteisöt	0	0	0	0	0
Rakentamaton rakennuspaikka	3	3	4	4	3

Valtionosuudet

Tilierittely (1000 €)	Tilinpäätös 2017	Talousarvio 2018	Talousarvio- muutos	Talousarvio + muutos	Tilinpäätös 2018	Käyttö- %
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	22 044	21 341	570	21 911	22 105	100,9
Verotuloihin perustava vo tasaus	2 843	3 609	0	3 609	2 619	72,6
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-850	-1 620	0	-1 620	-686	42,4
Yhteensä	24 037	23 330	570	23 900	24 039	100,6

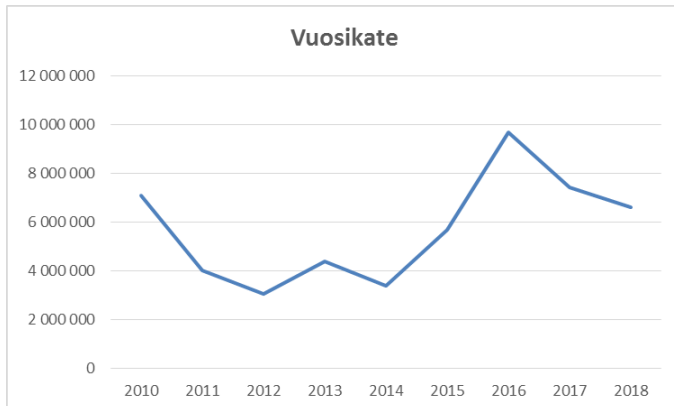
Valtionosuudet ylittivät talousarvion n. 140 000 eurolla. Valtionosuudet säilyivät edellisen vuoden tasolla.

Valtionosuuksien osalta on huomattava, että valtionosuudet ovat pysyneet samalla tasolla vuodesta 2016 saakka, millä on ollut kunnan talouden kokonaistilanteeseen merkittävä vaikutus. Tätä ennen valtionosuudet ovat kasvaneet keskimäärin n. 5,8 %:a vuodessa. Valtionosuuksien kasvun tyrehtymiseen on vaikuttanut kuntien peruspalveluiden valtionosuuteen tehdyt leikkaukset, joista yksi merkittävimmistä on kiky-sopimukseen perustuva valtionosuusleikkaus.

Vuosikate

Vuonna 2018 Kempeleen kunnan vuosikate oli n. 6,6 milj. euroa. Vuoteen 2017 verrattuna vuosikate heikkeni n. 830 000 euroa. Huomattavaa on, että vuosikate on heikentynyt kahtena vuotena peräkkäin. Vuosikatteen heikentymiseen on vaikuttanut huomattavasti edellä esitetty valtionosuuksien kasvun pysähtyminen ja kunnan toimintakulujen kasvu. Vuosikatteen määrä asukasta kohti oli 369 euroa, kun se vuonna 2016 oli 560 euroa ja vuonna 2017 425 euroa / asukas. Keskimäärin kunnissa vuosikate per asukas oli vuoden 2017 tilinpäätöksissä 596 euroa /asukas.

Poistot

Suunnitelman mukaiset poistot olivat n. 4,3 milj. euroa. Poistot säilyivät edellisvuoden tasossa. Tilinpäätökseen 2018 muutettiin poistosuunnitelmaa valtuuston päätöksellä 4.2.2019 § 5 kunnan tieomaisuuden osalta. Poistosuunnitelman muutoksella tieomaisuuden poistosuunnitelma yhdenmukaistettiin niin, että kaikkeen tieomaisuuteen sovelletaan tasapoistomenetelmää. Tämä on pienentänyt kunnan suunnitelman mukaisia poistoja kirjanpidon arvion mukaan n. 500 000 - 600 000 eurolla.

Suunnitelman mukaisten poistojen lisäksi kirjattiin arvonalennuskirjaus koko kunnantalon tasearvon osalta (n. 800 000 euroa). Kunnantalon käytöstä luovutetaan kokonaan kevään 2019 aikana ja se puretaan kesällä 2019. Tämän lisäksi Kirkkotien päiväkodin tasearvosta (n. 35 000 euroa) on tehty arvonalentumiskirjaus, koska se on purettu vuoden 2019 alussa.

Rahoitustuotot ja –kulut

Korkokulut ovat alittaneet merkittävästi (450 000 eurolla) talousarvion. Alitus johtuu pääasiassa korkotason säilymisestä arvioitua alhaisempana uusien, nostettavien lainojen osalta. Korkokulut ovat kasvaneet 3,1 % (20 000 eurolla) edellisestä vuodesta. Kunnan kaikki lainat ovat kiinteä korkoisia ja kunnan korkoriski on pieni.

Muissa rahoituskuluissa on n. 65 000 euroa terveyskeskuksen saneerausosan rakennusaikaista korkoa. Korkoa maksetaan rakennusajalta eikä leasing-vuokria ole vielä laskutettu vielä kunnalta vuoden 2018 aikana saneerauskohteen osalta.

Tilikauden tulos

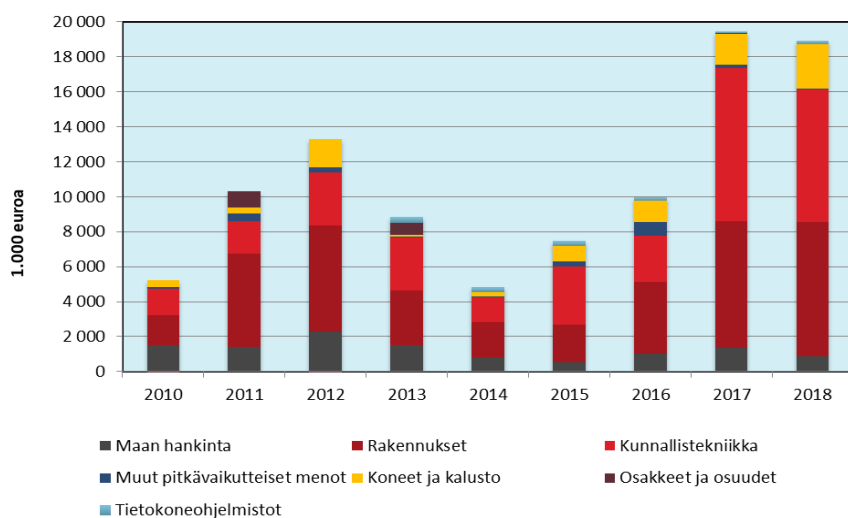
Kempeleen kunnan tilikauden 2018 tulos oli n. 1,5 milj. euroa. Tilikauden tulos on kuitenkin laskenut edellisestä vuodesta n. 0,5 milj. euroa.

6.4 INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN

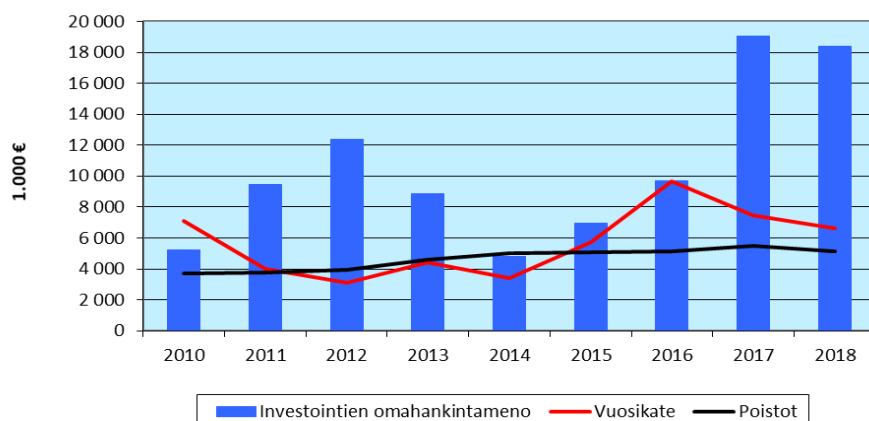
INVESTOINNIT	Talousarvio 2018	Muutos	Talousarvio +muutos	Tilinpäätös 2018	Käyttö- %
INVESTOINTITULOT					
MAA- JA VESIALUEET	6 500 000	-2 100 000	4 400 000	4 556 145	103,5
RAKENNUKSET	13 500	0	13 500	9 500	70,4
KUNNALLISTEKNIikka	235 000	0	235 000	166 220	70,7
OSAKKEET JA OSUUDET	0	0	0	340 777	
INVESTOINTIMENOT					
MAA- JA VESIALUEET	-500 000	-380 000	-880 000	-891 220	101,3
RAKENNUKSET	-11 687 500	2 522 000	-9 165 500	-7 646 081	83,4
Uudisrakentaminen					
Linnakangastalon laajennus II	-6 700 000	1 200 000	-5 500 000	-5 161 520	93,8
Linnakangastalo liikuntahalli	-1 000 000	987 000	-13 000	-14 089	108,4
Ylikylän päiväkotikoulu	-2 800 000	80 000	-2 720 000	-1 770 883	65,1
Korjausrakentaminen					
Zimmarin peruskorjaus ja laajennus suunnittel	-100 000	100 000	0	0	
Kierrätyskeskus	-13 500		-13 500	-9 736	72,1
Muut korjaukset					
Hovintien pvk pihan rakentaminen	-60 000		-60 000	-40 327	67,2
Ketolanperän koulun piha	-150 000	-70 000	-220 000	-235 794	107,2
Kirkonkylän koulun B-talon julkisivun korjaus	-150 000	100 000	-50 000	-49 306	98,6
Keittiö ja ruokailu	-85 000		-85 000	-35 287	41,5
Sähköinen lukitus	-200 000	140 000	-60 000	-38 855	0,0
Sarkkirannan huoltorakennuksen katto	-100 000		-100 000	-103 552	103,6
Zimmarin korjaukset	-61 000		-61 000	-56 263	0,0
Sisäilmakorjaukset	-50 000		-50 000	-5 442	
Pienet hankkeet	-218 000	-15 000	-233 000	-125 027	53,7
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	-500 000	450 000	-50 000	-48 601	97,2
Ketonlanperäntien liittymät	-500 000	450 000	-50 000	-48 601	97,2
KUNNALLISTEKNIikka	-8 000 000	0	-8 000 000	-7 581 776	94,8
Zatelliitin eritasoliittymä	-3 600 000		-3 600 000	-3 487 366	96,9
Liikenneväylien rakentaminen	-3 100 000		-3 100 000	-2 853 278	92,0
Liikenneväylien päällystäminen	-550 000		-550 000	-593 999	108,0
Liikenneväylien valaistus	-200 000		-200 000	-199 051	99,5
Liikenneturvallisuus	-50 000		-50 000	-75 446	150,9
Zeniitin matkailu- ja virkistysalue	-100 000		-100 000	-26 473	26,5
Urheilualueet	-300 000		-300 000	-250 046	83,3
Puistot ja leikkipaikat	-100 000		-100 000	-96 117	96,1
TIETOKONEOHJELMISTOT	-540 000	200 000	-340 000	-185 651	54,6

KONEET JA KALUSTO	-2 484 000	-40 000	-2 524 000	-2 559 013	101,4
AV-laitteet ja ICT-investoinnit	-550 000		-550 000	-594 289	108,1
Linnakangastalon laajennus II ensikertainen ka	-1 500 000		-1 500 000	-1 489 225	99,3
Linnakangastalon laajennus II teknisen työn kal	-261 000		-261 000	-261 600	100,2
Sarkkirannan yleisurheilukentän varusteet	-50 000		-50 000	-53 522	107,0
Ylikylän päiväkodin/koulun kalustaminen				-810	
Timecon ruokailupäätteet	-23 000		-23 000	-30 450	132,4
Hovintien päiväkodin kalusteet	-40 000		-40 000	-39 780	99,5
Koulujen kalusteet	-60 000		-60 000	-49 335	82,2
Terveyskeskuksen kalustaminen		-40 000	-40 000	-40 002	100,0
OSAKKEET JA OSUUDET	-80 000		-80 000	-3 750	4,7
INVESTOINTITULOT	6 500 000	-2 100 000	4 400 000	4 556 145	103,5
RAHOITUSOSUUDET	248 500	0	248 500	516 497	207,8
INVESTOINTIMENOT	-23 791 500	2 752 000	-21 039 500	-18 916 092	89,9
INVESTOINTIOSA YHTEENSÄ	-17 043 000	652 000	-16 391 000	-13 843 450	84,5

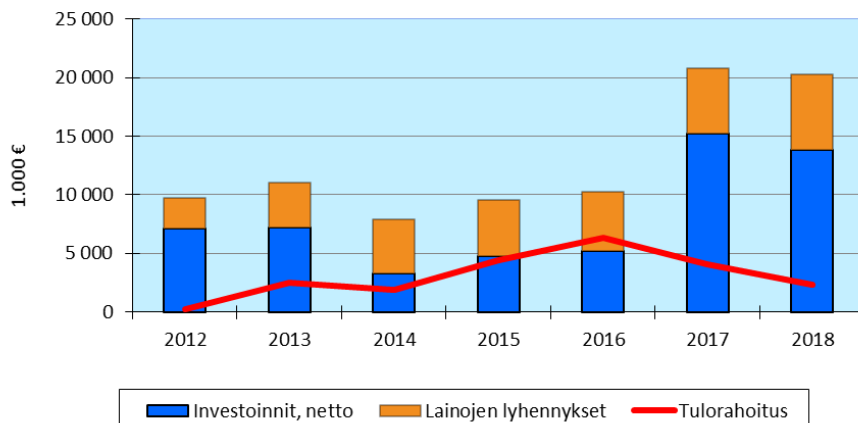
INVESTOINTIMENOT

INVESTOINNIT, VUOSIKATE JA POISTOT

TULORAHOITUKSEN RIITTÄVYYS INVESTOINTIEN JA LAINOJEN LYHENNYSTEN RAHOITTAMISESSA

6.4.1 MAA- JA VESIALUEET

	Kustannus- arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku- peräinen talousarvio	Talous- arvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty 31.12.
Tulot			6 500 000	-2 100 000	4 400 000	4 556 145	156 145	104
Menot			-500 000	-380 000	-880 000	-891 220	-11 220	101
Netto	0	0	7 000 000	-1 720 000	5 280 000	5 447 365	167 365	2

Maa-alueiden hankinta

Raakamaan hankintaa toteutettiin Linnakankaan ja kunnan eteläiseltä (Limingan raja) alueelta yhteensä n. 22 ha verran. Lisäksi Linnakankaalla toteutettiin elokuun alussa maatilojen talouskeskusten alueen maanhankinta etuosto-oikeudella. Kaupan arvo oli 187 000 euroa. Paiturin, Hakamaan ja Haapamaan alueella on tehty maanvaihtoja, jotka mahdollistavat alueen asemakaavoituksen toteuttamista. Lisäksi maanhankinnan investointikulut ovat kasvaneet lisääntyneiden kiinteistöjen lohkomismäärien vuoksi.

Maanmyyntituotot

Maanmyynnin talousarviota muutettiin syksyllä 2,1 milj. euroa pienemmäksi johtuen Zatelliitin kauppantontin myynnin toteutumattomuudesta vuoden 2018 aikana. Alkuperäisessä talousarviossa kauppantontin myyntihinnaksi oli arvioitu 3,15 milj. euroa ja muiden yritystonttien myyntihinnaksi 550 000 euroa. Muiden yritystonttien myynti ylitti tavoitteet 60 000 eurolla ja oli yhteensä n. 610 000 euroa. Yritystontteja myytiin yhteensä 8 kpl Vihikarin, Hakamaan ja Zatelliitin asemakaava-alueilta.

Asuntotonttien myyntitavoite ylittyi n. 1,15 milj. eurolla ja niiden toteuma oli yhteensä n. 3,95 milj. euroa. Myyntitavoitteen ylittymiseen vaikutti erityisesti rivitalo- ja omakotitonttien arvioitua suurempi myynti sekä niiden lisäksi Ollilan alueelle toteutettu n. 875 000 euron arvoinen kerrostalotonttikauppa. Toteumasta omakoti-/paritalotonttien osuus oli n. 1,8 milj. euroa, rivitalotonttien osuus n. 1,275 milj. euroa ja kerrostalotonttien 875 000 euroa. Rivitalotonttien myyntiä kasvatti osaltaan 2 vuokratun rivitalotontin osto asunto-osaakeyhtiöille. Näiden kauppajen osuus rivitalotontti kaupoista oli n. 400 000 euroa.

6.4.2 RAKENNUKSET

Uudisrakentaminen

Linnakangastalon laajennus II

	Kustannus- arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku- peräinen talousarvio	Talous- arvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty 31.12.
Tulot					0		0	
Menot	-11 300 000	-5 998 907	-6 700 000	1 200 000	-5 500 000	-5 161 520	338 480	99
Netto	11 300 000	5 998 907	6 700 000	-1 200 000	5 500 000	5 161 520	-338 480	-99

- TA-muutos KV 3.9.2018 § 51 ja KV 12.11.2018 § 67.
- Hanke on valmistunut suunnitellusti kesällä 2018.

- Kustannukset ovat jakautuneet kahdelle vuodelle ja niiden jakautumista on ollut vaikea ennustaa.

Linnakangastalon liikuntahalli

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku-peräinen talousarvio	Talous-arvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Kustannus-arviosta käytetty 31.12.
Tulot					0		0	
Menot	-3 000 000		-1 000 000	987 000	-13 000	-14 089	-1 089	
Netto	3 000 000	0	1 000 000	-987 000	13 000	14 089	1 089	

- TA-muutos KV 12.11.2018 § 67.
- Liikuntahalliin haettiin liikuntapaikka-avustusta, mutta sitä ei saatu. Hanke siirtyi seuraavalle vuodelle.
- Kohteelle on kirjautunut suunnittelukuluja.

Ylikylän päiväkotikoulu

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku-peräinen talousarvio	Talous-arvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Kustannus-arviosta käytetty 31.12.
Tulot					0		0	
Menot	-7 000 000		-2 800 000	80 000	-2 720 000	-1 770 883	949 117	25
Netto	7 000 000	0	2 800 000	-80 000	2 720 000	1 770 883	-949 117	-25

- TA-muutos KV 12.11.2018 § 67.
- Päiväkotikoulu -hanke aloitettiin suunnitellusti kesällä 2018. Kohde valmistuu kesällä 2019.

Korjausrakentaminen
Zimmarin peruskorjaussuunnittelu

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku-peräinen talousarvio	Talous-arvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Kustannus-arviosta käytetty 31.12.
Tulot					0		0	
Menot	-100 000		-100 000	100 000	0	0	0	
Netto	100 000	0	100 000	-100 000	0	0	0	0

- TA-muutos KV 12.11.2018 § 67.
- Peruskorjauksen suunnittelu on siirretty vuodelle 2019.

Kierrätyskeskus

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku-peräinen talousarvio	Talous-arvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Kustannus-arviosta käytetty 31.12.
Tulot					0		0	
Menot	-13 500		-13 500		-13 500	-9 736	3 764	72
Netto	13 500	0	13 500	0	13 500	9 736	-3 764	-72

- 2018 nosto-oven ja räystääsvalojen uusiminen, peltihallin aluskatteen asennus ja valaistuksen uusiminen, puidentekopaikan sähköistys ja valaistus

Muut korjaukset
Hovintien päiväkodin pihan rakentaminen

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku-peräinen talousarvio	Talous-arvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Kustannus-arviosta käytetty 31.12.
Tulot					0		0	
Menot	-60 000		-60 000		-60 000	-40 327	19 673	67
Netto	60 000	0	60 000	0	60 000	40 327	-19 673	-67

- Pihan rakentaminen valmistui suunnitellusti elokuussa 2018.

Ketolanperän koulun piha

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku-peräinen talousarvio	Talous-arvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Kustannus-arviosta käytetty 31.12.
Tulot					0		0	
Menot	-150 000		-150 000	-70 000	-220 000	-235 794	-15 794	157
Netto	150 000	0	150 000	70 000	220 000	235 794	15 794	-157

- TA-muutos KV 12.11.2018 § 67.
- Ketolanperän koulun piha valmistui lokakuussa 2018. Talousarvio ylittyi suunniteltua pitempiketoisten työvaiheiden vuoksi.

Kirkonkylän koulun B-talon julkisivu

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku-peräinen talousarvio	Talous-arvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Kustannus-arviosta käytetty 31.12.
Tulot					0		0	
Menot	-150 000		-150 000	100 000	-50 000	-49 306	694	33
Netto	150 000	0	150 000	-100 000	50 000	49 306	-694	-33

- TA-muutos KV 12.11.2018 § 67.
- Julkisivujen pellitys valmistui suunnitellusti heinäkuussa 2018.

Keittiö ja ruokailu

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku-peräinen talousarvio	Talous-arvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Kustannus-arviosta käytetty 31.12.
Tulot					0		0	
Menot			-85 000		-85 000	-35 287	49 713	42
Netto	0	0	85 000	0	85 000	35 287	-49 713	-42

- Määrärahalla on hankittu aterial- ja puhdistuspalveluihin mm. ateriankuljetusvaunuja Kirkonkylän valmistavalle keittiölle sekä Sarkkirannan päiväkotiin tarjoilulinjastoon lisäosat.

Sähköinen lukitus

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku-peräinen talousarvio	Talous-arvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Kustannus-arviosta käytetty 31.12.
Tulot					0		0	
Menot	-250 000	-25 887	-200 000	140 000	-60 000	-37 686	22 314	25
Netto	250 000	25 887	200 000	-140 000	60 000	37 686	-22 314	-25

- TA-muutos KV 12.11.2018 § 67.
- Kiinteistöjen sähköiseen lukitukseen siirtyminen aloitettiin kesällä 2018. Määrärahalla muutettiin Kirkonkylän koulualue, Ketolanperän koulu, varikko ja Linnakangastalo sähköiseen lukitukseen ulko-ovien lukituksen osalta.

Sarkkirannan huoltorakennuksen katto

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku-peräinen talousarvio	Talous-arvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Kustannus-arviosta käytetty 31.12.
Tulot					0		0	
Menot	-100 000		-100 000		-100 000	-103 552	-3 552	104
Netto	100 000	0	100 000	0	100 000	103 552	3 552	-104

- Hanke valmistui suunnitellusti elokuussa 2018.

Zimmarin korjaukset

	Kustannus- arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku- peräinen talousarvio	Talous- arvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty 31.12.
Tulot					0		0	
Menot	-61 000		-61 000		-61 000	-56 263	4 737	92
Netto	61 000	0	61 000	0	61 000	56 263	-4 737	-92

- Hanke valmistui suunnitellusti. Määrärahalla uusittiin laatoituksia, valaistusta ja lvi-tekniikkaa.

Sisäilmakorjaukset

	Kustannus- arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku- peräinen talousarvio	Talous- arvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty 31.12.
Tulot					0		0	
Menot	-50 000		-50 000		-50 000	-5 442	44 558	11
Netto	50 000	0	50 000	0	50 000	5 442	-44 558	-11

- Määrärahalla teetätettiin sisäilmatutkimuksia ja Ketolanperän koulun korjauksia.

Pienet hankkeet

	Kustannus- arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku- peräinen talousarvio	Talous- arvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty 31.12.
Tulot					0		0	
Menot	-218 000		-218 000	-15 000	-233 000	-125 027	107 973	57
Netto	218 000	0	218 000	15 000	233 000	125 027	-107 973	-57

- TA-muutos KV 11.6.2018 § 43.
- Määrärahalla tehtiin kattojen maalauksia, portaiden korjauksia, kiukaan uusiminen, julkisivumaalauksia, Kempelehallin valaistuksen uusinta jäähallin osalle, uimahallin pintaseurantamittareiden uusinta, Kempelehallin tekniikan ja kalusteiden uusintaa, kierrätyskeskuksen pihan parannusta ja koulujen atk-pistokkeita.

6.4.3 MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT

Ketolanperäntien liittymät

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku-peräinen talousarvio	Talous-arvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Kustannus-arviosta käytetty 31.12.
Tulot					0		0	
Menot	-550 000		-500 000	450 000	-50 000	-48 601	1 399	9
Netto	550 000	0	500 000	-450 000	50 000	48 601	-1 399	-9

- TA-muutos KV 12.11.2018 § 67.
- Hanke siirtynyt vuodelle 2019.

6.4.4 KUNNALLISTEKNIikka

Zatelliitin eritasoliittymä

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku-peräinen talousarvio	Talous-arvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Kustannus-arviosta käytetty 31.12.
Tulot					0		0	
Menot	-8 600 000	-5 151 219	-3 600 000		-3 600 000	-3 487 366	112 634	100
Netto	8 600 000	5 151 219	3 600 000	0	3 600 000	3 487 366	-112 634	-100

- Eritasoliittymä valmistui aikataulussa ja on otettu käyttöön.

Liikenneväylien rakentaminen

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku-peräinen talousarvio	Talous-arvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Kustannus-arviosta käytetty 31.12.
Tulot					0		0	
Menot	-3 100 000		-3 100 000		-3 100 000	-2 853 278	246 722	93
Netto	3 100 000		3 100 000	0	3 100 000	2 853 278	-246 722	-93

- Liikenneväylien rakentamis- ja perusparantamiskohteet valmistuivat suunnitellusti.

Liikenneväylien päällystäminen

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku-peräinen talousarvio	Talous-arvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Kustannus-arviosta käytetty 31.12.
Tulot					0		0	
Menot	-550 000		-550 000		-550 000	-593 999	-43 999	108
Netto	550 000		550 000	0	550 000	593 999	43 999	-108

- Päällystysohjelman mukaiset työt on tehty lukuun ottamatta Kiekkotien ja Zeppeliinintien päällysteiden uusimista. Ylitys johtui bitumihinta-indeksi noususta ja osittain virheellisestä kustannusarviosta. Toteutumattomat kohteet jätettiin tekemättä.

Liikenneväylien valaistus

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku-peräinen talousarvio	Talous-arvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Kustannus-arviosta käytetty 31.12.
Tulot					0		0	
Menot	-200 000		-200 000		-200 000	-199 051	949	100
Netto	200 000	0	200 000	0	200 000	199 051	-949	-100

- Valaistuksen yleissuunnitelma on valmistunut. Vanhojen elohopealamppujen vaihtotyö käynnistyi loppuvuonna ja hanke etenee vuonna 2019 edelleen. Kunnantalon kiertoliittymän valotaideteoksen lamppujen uusinta on valmistunut.

Liikenneturvallisuus

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku-peräinen talousarvio	Talous-arvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Kustannus-arviosta käytetty 31.12.
Tulot					0		0	
Menot	-50 000		-50 000		-50 000	-75 446	-25 446	151
Netto	50 000	0	50 000	0	50 000	75 446	25 446	-151

- Liikenneturvallisuustyö on aktiivista. Haukkakaarron linja-autopysäkit on rakennettu ja pysäkkikatokset ja pyöräpysäkit asennetaan keväällä 2019. Ylitys johtuu ennakoimattomista maarakennustöistä. Kustannuslisäyksestä aiheutuneet kulut tasataan ELY:n kanssa osana MALPE -sopimusta vuoden 2019 aikana.

Zeniitin matkailu- ja virkistysalue

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku-peräinen talousarvio	Talous-arvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Kustannus-arviosta käytetty 31.12.
Tulot					0		0	
Menot	-100 000		-100 000		-100 000	-26 473	73 527	26
Netto	100 000	0	100 000	0	100 000	26 473	-73 527	-26

- Yleis- ja rakennussuunnitelma on valmis.

Urheilualueet

	Kustannus- arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku- peräinen talousarvio	Talous- arvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty 31.12.
Tulot					0		0	
Menot	-300 000		-300 000		-300 000	-250 046	49 954	83
Netto	300 000	0	300 000	0	300 000	250 046	-49 954	-83

- Maastoliikuntareitti on lähetetty ELY-keskukseen vahvistettavaksi ja vahvistetaan keväällä 2019. Köykkyrin alueella fitness-puiston välinehankinnat on tehty ja asennetaan paikoilleen keväällä 2019. Sarkkirannan kumirouhekentän valaistustyöt valmistuivat. Juoksuratojen maalaukset on toteutettu. Linnakankaan jalkapallokenttä on suunniteltu ja hankkeelle on haettu liikuntapaikka-avustus vuodelle 2019.
- Sarkkirannan urheilukentän äänentoistojärjestelmä on hankittu. Linnakankaan lähiliikunta-alueen pulkkamäki, hiihtohalterialue ja osa poluista rakennettiin syksyllä 2018. Hanke jatkuu vuonna 2019 mm. fitness-puiston ja kuntoportaiden osalta.

Puistot ja leikkipaikat

	Kustannus- arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku- peräinen talousarvio	Talous- arvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty 31.12.
Tulot					0		0	
Menot	-100 000		-100 000		-100 000	-96 117	3 883	96
Netto	100 000	0	100 000	0	100 000	96 117	-3 883	-96

- Honkasen leikkipaikka valmistui lokakuussa. Paiturin leikkipuisto valmistui lokakuussa köysirataa lukuun ottamatta, joka asennetaan keväällä 2019.

6.4.5 TIETOKONEOHJELMISTOT

	Kustannus- arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku- peräinen talousarvio	Talous- arvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty 31.12.
Tulot					0		0	
Menot			-540 000	200 000	-340 000	-185 651	154 349	
Netto	0	0	540 000	-200 000	340 000	185 651	-154 349	0

- Talousarviomuutos 12.11.2018 § 67
- Määrärahalla on hankittu mm. Untis-lukujärjestyssovellus opetustoimeen, Facta Maanvuokraus-sovellus teknisiin palveluihin, Effica-lisenssejä terveystaloihin, Jamix-ruokatuotantosovelluksen lisäosia ateriapalveluihin sekä toteutettu Monetran käyttöönottoprojekti.

6.4.6 KONEET JA KALUSTO

AV-laitteet ja ICT-investoinnit

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku-peräinen talousarvio	Talous-arvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Kustannus-arviosta käytetty 31.12.
Tulot					0		0	
Menot			-550 000		-550 000	-594 289	-44 289	
Netto	0	0	550 000	0	550 000	594 289	44 289	0

- Määrärahalla uusittiin Ylikylän koulun tietokoneita opettajille ja oppilaille sekä oheislaitteita ja AV-kalustoa luokkiin. Tämän lisäksi hankittiin muihin kouluihin ja varhaiskasvatukseen tietokoneita, tabletteja ja muita oheislaitteita. Akatemialla uusittiin AV-kalustoa ja tietohallintoon hankittiin tietokoneita laiteusintoja varten. Myös varmistusratkaisua uusittiin ja lisäkapasiteettia hankittiin.

Linnakangastalon kalustaminen

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku-peräinen talousarvio	Talous-arvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Kustannus-arviosta käytetty 31.12.
Tulot					0		0	
Menot	-1 500 000		-1 500 000		-1 500 000	-1 489 225	10 775	99
Netto	1 500 000	0	1 500 000	0	1 500 000	1 489 225	-10 775	-99

- Määrärahalla on hankittu opetusvälineitä ja AV/ATK-laitteita uusiin opetustiloihin.

Linnakangastalon tekninen työ

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku-peräinen talousarvio	Talous-arvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Kustannus-arviosta käytetty 31.12.
Tulot					0		0	
Menot	-261 000		-261 000		-261 000	-261 600	-600	100
Netto	261 000	0	261 000	0	261 000	261 600	600	-100

- Määrärahalla on hankittu teknisen työn kiintokalusteita.

Sarkkirannan urheilukentän varasto

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku-peräinen talousarvio	Talous-arvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Kustannus-arviosta käytetty 31.12.
Tulot					0		0	
Menot	-50 000		-50 000		-50 000	-53 522	-3 522	107
Netto	50 000	0	50 000	0	50 000	53 522	3 522	-107

- Sarkkirannan huoltorakennusta laajennettiin ja rakennettiin yleisö vessat. Hanke valmistui kesäkuussa.

Timecon ruokailupäätteet

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku-peräinen talousarvio	Talous-arvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Kustannus-arviosta käytetty 31.12.
Tulot					0		0	
Menot			-23 000		-23 000	-30 450	-7 450	132
Netto	0	0	23 000	0	23 000	30 450	7 450	-132

- Määrärahalla on hankittu Timecon työaika- ja ruokailunseurantapäätteitä mm. päiväkodeille ja kouluille. Määräraha on ylittynyt hieman, koska hankittavien päätteiden määrä oli arvioitua suurempi.

Hovintien päiväkodin kalusteet

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku-peräinen talousarvio	Talous-arvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Kustannus-arviosta käytetty 31.12.
Tulot					0		0	
Menot			-40 000		-40 000	-39 780	220	99
Netto	0	0	40 000	0	40 000	39 780	-220	-99

- Määrärahalla on hankittu tarvittavia kiinteitä kalusteita Kirkkotien päiväkodin toiminnan siirryttyä Hovintie tilaelementtiin 1.8.2018.

Koulujen kalusteet

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku-peräinen talousarvio	Talous-arvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Kustannus-arviosta käytetty 31.12.
Tulot					0		0	
Menot			-60 000		-60 000	-49 975	10 025	83
Netto	0	0	60 000	0	60 000	49 975	-10 025	-83

Määrärahalla on ostettu seuraavat koulujen kalusteet:

- Ketolanperän koulu: Opettajahuoneen naulakko- ja postilokerojärjestelmän hankinta 10104 €.
- Kirkonkylän koulu: Oppimisympäristöjen kalustaminen 19503€.
- Santamäen koulu: Oppimisympäristöjen kalustaminen 9897€.
- Ylikylän kalustehankinnat 810 €.
- Lukion kalustehankinnat 9659 €.

Terveyskeskuksen kalustaminen

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku-peräinen talousarvio	Talous-arvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Kustannus-arviosta käytetty 31.12.
Tulot					0		0	
Menot			0	-40 000	-40 000	-40 002	-2	100
Netto	0	0	0	40 000	40 000	40 002	2	-100

- TA-muutos KV 11.6.2018 43 § ja 12.11.2018 339 §. Määrärahalla on tehty terveyskeskuksen laajennuksen kalustamisia.

6.4.7 OSAKKEET JA OSUUDET

	Kustannus-arvio	Ed.vuosien käyttö	Alku-peräinen talousarvio	Talous-arvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Kustannus-arviosta käytetty 31.12.
Tulot					0		0	
Menot			-80 000		-80 000	-3 750	76 250	5
Netto	0	0	80 000	0	80 000	3 750	-76 250	-5

- Määrärahalla on hankittu Kempeleen Vesihuolto Oy:n osakkeita

6.5 RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

	Alkuperäinen talousarvio	Talousrvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2018	Poikkeama
(1 000 €)					
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta	7 221	66	7 287	2 283	5 005
Vuosikate	7 221	66	7 287	6 618	669
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0	-4 336	4 336
Investointien rahavirta	-17 043	652	-16 391	-13 843	-2 548
Investointimenot	-23 792	2 752	-21 040	-18 916	-2 123
Rahoitusosuudet investointimenoihin	249		249	176	73
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	6 500	-2 100	4 400	4 897	-497
Toiminta ja investoinnit, netto	-9 822	718	-9 104	-11 561	2 457
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset	-100	0	-100	-48	-52
Antolainasaamisten lisäykset	-200	0	-200	-48	-152
Antolainasaamisten vähennykset	100	0	100	0	100
Lainakannan muutokset	15 319	-717	14 602	11 605	2 997
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	22 020	-717	21 303	18 000	3 303
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 701	0	-6 701	-6 395	-306
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	5 397	1	5 398	-4	5 402

Rahoituslaskelman analysointi

Rahoituslaskelmaan kootaan tuloslaskelma- ja investointiosan tulojen ja menojen aiheuttama rahavirta. Lisäksi rahoituslaskelmaan merkitään lainakannan muutokset.

Toiminnan rahavirta

Toiminnan rahavirta kuvaa tuloslaskelmassa esitettyjen tuottojen ja kulujen vaikutusta rahavaroihin. Tulorahoitus saadaan, kun vuosikatteesta vähennetään maanmyyntivoitot, jotka on kirjattu tuloslaskelmaosaan muihin toimintatuottoihin sekä lisätään mahdolliset satunnaiset tuotot.

Toiminnan rahavirta on 2,3 milj. euroa. Tulorahoituksen korjauserissä on maanmyyntivoittoja n. 4,3 milj. euroa.

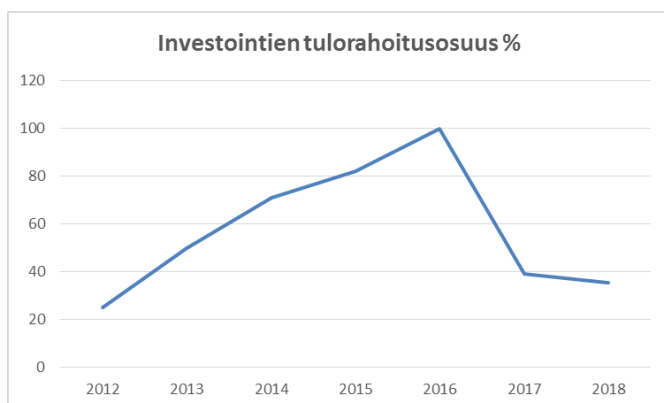
Investointien rahavirta

Investointien rahavirta saadaan, kun investointimenoista vähennetään maanmyyntitulot ja investointikohteisiin saadut valtionosuudet.

Investointien rahavirta oli -13,8 milj. euroa. Investointimenot olivat -18,9 milj. euroa ja rahoitusosuudet 176 000 euroa. Pysyvien vastaavien luovutustulot koostuvat mm. maanmyynneistä 4,6 milj. euroa ja Oulun

Ammattikorkeakoulu Oy:n osakkeiden myynnistä saadusta kauppasummasta n. 340 000 euroa. Kempeleen kunta on myynyt omistamistaan Oulun Ammattikorkeakoulu Oy:n osakkeista 50,5 %:a Oulun yliopistolle kunnanhallituksen päätöksellä 4.6.2018 § 208.

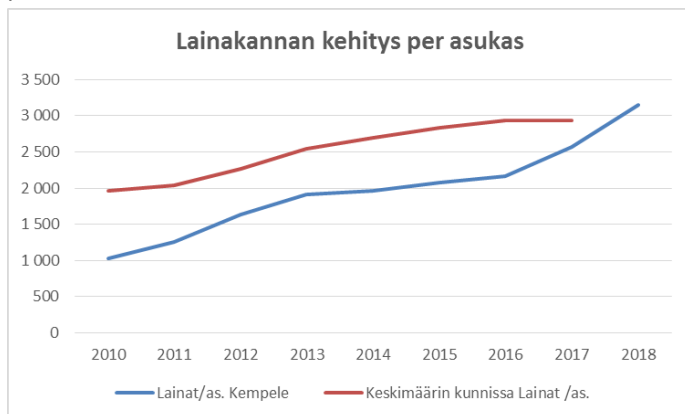
Kunnan investointien tulorahoitus % on 35,3 %. Tunnusluku kuvaa vuosikatteen riittävyyttä investointeihin. Keskimäärin kunnissa investointien tulorahoitus % on ollut vuoden 2017 tilinpäätöksessä 98 %. Kempeleen viime vuosien investoinnit suhteessa kunnan tulorahoitukseen ovat olleet varsin suuret.

Rahoitustilanne

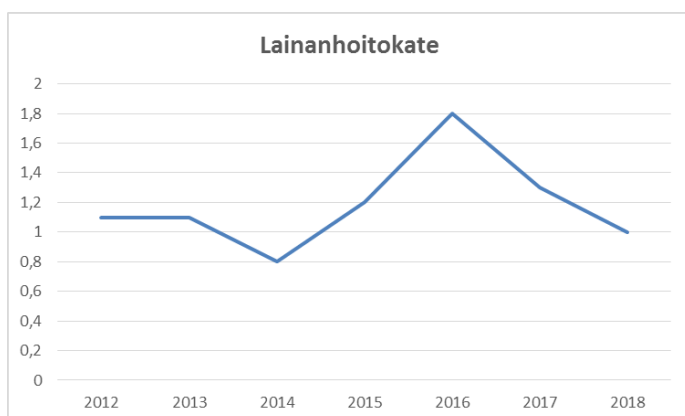
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä oli -11,5 milj. euroa. Huomioitavaa on, että toiminnan ja investointien viiden edellisen vuoden kertymä on negatiivinen -23,4 milj. euroa ja näin on ollut jo useamman vuoden ajan. Suositus on, että toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Uutta lainaa nostettiin 18,0 milj. euroa ja vanhoja lainoja lyhennettiin n. 6,4 milj. euroa. Lainakanta kasvoi siten yhteensä n. 11,6 milj. eurolla. Lainakanta on kasvanut merkittävästi vuodesta 2016. Lainakanta per asukas on nyt 3156 euroa/asukas, kun vielä tilinpäätöksessä 2016 vastaava luku oli 2168 euroa/asukas. Tuolloin kunnan lainamäärä oli vielä selkeästi alle kuntien keskiarvon, mutta nyt luku on noussut keskiarvon paikkeille.

Rahavarat kasvoivat viime vuoden tilinpäätöksestä n. 965 000 euroa. Rahavarojen kasvua selittää investointien jääminen talousarviota alhaisemmaksi n. 2,1 milj. eurolla. Kassan riittävyys on pysynyt olennaisilta osin ennallaan ja on tilinpäätöksessä 27 päivää. Keskimäärin kassan riittävyys kunnissa on 46 pv tilinpäätöksissä 2017.

Rahoituslaskelmassa on kiinnitettävä huomioita siihen, että kunnan lainanhoitokate on 1,0. Tämä kertoo sen, että kunnan tulorahoitus juuri riittää lainojen hoitoon. Mutta jos tunnusluvun arvon alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä, kun tunnusluku on 1-2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden. Vuosikatteen heikkenemisen ja korkeiden investointien seurauksena kunnan lainanhoitokyky on laskenut peräkkäin kahdessa tilinpäätöksessä. Keskimäärin kunnissa lainanhoitokate on ollut 1,7 vuoden 2017 tilinpäätöksissä.

6.6 YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA

	Määrärahat (1 000 €)						Tuloarviot (1 000 €)				
	Sito- vuus *	Talous- arvio	TA muutos	TA + muutos	Toteu- tuma	Poik- keama	Talous- arvio	TA muutos	TA + muutos	Toteu- tuma	Poik- keama
KÄYTTÖTALOUSOSA											
Hallintopalvelut	B	11 305	-470	10 835	10 596	239	7 161	0	7 167	7 103	64
Sosiaali- ja terveyspalvelut	B	46 654	2 146	48 800	50 370	-1 570	4 209	230	4 439	5 001	-562
Sivistys- ja vapaa-aikapalvelut	B	40 425	350	40 775	40 954	-179	2 981	0	2 981	2 944	37
Tekniset palvelut	B	11 423	17	11 440	10 308	1 132	13 042	0	13 042	11 560	1 482
TULOSLASKELMAOSA											
Verotuotot	B					0	67 030	1 310	68 340	68 664	-324
Valtionosuudet	B					0	23 330	570	23 900	24 039	-139
Muut rahoitustuotot	B					0	63	0	63	45	18
Korkokulut	B	1 150	0	1 150	704	446					
Muut rahoituskulut	B	11	0	11	72	-61					
Suunnitelman mukaiset poistot	B	5 404		5 404	5 145	259					
INVESTOINTIOSA											
Maa- ja vesialueet	B	500	380	880	891	-11	6 500	-2 100	4 400	4 556	-156
Linnakangastalon laajennus II	B	6 700	-1 200	5 500	5 162	338					
Linnakangastalon liikuntahalli	B	1 000	-987	13	14	-1					
Ylikylän päiväkotikoulu	B	2 800	-80	2 720	1 771	949					
Zimmarin peruskorj.suunnittelu	B	100	-100	0	0	0					
Kierrätyskeskus	B	14	0	14	10	4	14	0	14	0	14
Hovintien pvk pihan rakentaminen	B	60	0	60	40	20					
Ketolanperän koulun piha	B	150	70	220	236	-16					
Kirkonkylän koulun B-talon jul	B	150	-100	50	49	1					
Keittiö ja ruokailu	B	85	0	85	35	50					
Sähköinen lukitus	B	200	-140	60	39	21					
Sarkkirannan huoltorak.katto	B	100	0	100	104	-4					
Zimmarin korjaukset	B	61	0	61	56	5					
Sisäilmakorjaukset	B	50	0	50	5	45					
Pienet hankkeet	B	218	0	218	125	93					
Ketolanperäntien liittymät	B	500	-450	50	49	1					
Zatelliitin eritasoliittymä	B	3 600	0	3 600	3 487	113					
Liikenneväylien rakentaminen	B	3 100	0	3 100	2 853	247	235	0	235	166	69
Liikenneväylien päällystäminen	B	550	0	550	594	-44					
Liikenneväylien valaistus	B	200	0	200	199	1					
Liikenneturvallisuus	B	50	0	50	75	-25					
Zeniitin matkailu- ja virk	B	100	0	100	26	74					
Urheilualueet	B	300	0	300	250	50					
Puistot ja leikkipaikat	B	100	0	100	96	4					
AV-laitteet ja ICT-investoinni	B	550	0	550	594	-44					
Linnakangastalon kalustaminen	B	1 500	0	1 500	1 489	11					
Linnakangastalon tekninen työ	B	261	0	261	262	-1					
Sarkkirannan urheilukentän var	B	50	0	50	54	-4					
Ylikylän pvk/koulun kalustamin	B	0	0	0	1	-1					
Timecon ruokailupäätteet	B	23	0	23	30	-7					
Hovintien pvk kalusteet	B	40	0	40	40	0					
Koulujen kalusteet	B	60	0	60	49	11					
Terveyskeskuksen kalustaminen	B	0	40	40	40	0					
Osakkeet ja osuudet	B	80	0	80	4	76	0	0	0	341	-341
RAHOITUSOSA											
Muut tulorahoituksen korjauserät	B	0	0	0	4 336	-4 336					
Antolainauksen muutokset											
Antolainasaamisten lisäykset	B	200	0	200	48	152					
Antolainasaamisten vähennys	B						100		100	0	100
Lainakannan muutokset											
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B						22 020	0	22 020	18 000	4 020
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	6 701	0	6 701	-6 395	13 096					
Lyhytaikaisten lainojen muutos	N										
YHTEENSÄ		146 525	-524	146 001	134 868	11 133	146 685	10	146 701	142 418	4 282

* N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio, B = bruttomääräraha/-tuloarvio

7 KEMPELEEN KONSERNIN TYTÄRYHTIÖT

7.1 KEMPELEEN VESIHUOLTO OY

Yhtiö perustettiin 9.1.1964 ja se on ollut kunnan tytäryhtiö vuodesta 1969 lähtien. Kempeleen kunta omistaa 87,52 % osakkeista ja Limingan kunta 10,1 %. Kaikkiaan osakkaita on 18.

Yhtiöjärjestyksen mukaan Kempeleen Vesihuolto Oy:n toimialana on ylläpitää toiminta-alueellaan vesihuoltolain tarkoittamaa vesi- ja viemäröintilaitosta sekä toimia muulla kunnallisteknisellä toimialalla. Yhtiön tarkoituksena on toimia yleishyödyllisellä pohjalla voittoa jakamatta siten, että toiminta lisää alueen viihtyvyyttä ja hyvinvointia ja elvyttää sen tuotannollista toimintaa. Toiminnan perustana on vesihuoltolaki (119/2001).

Vesijohtoverkosto kattaa Kempeleen rakennetut alueet. Liittymisaste on 99,8 %, 17 880 asukasta. Vesijohtoja on 311 km. Vedenkulutus oli keskimäärin 2 315 m³/vrk. Vesi otetaan Kempeleenharjun tärkeältä pohjavesialueelta Tuohinon, Honkasalmen ja Monkkasen pohjaveden-ottamoista. Vesijohtovesi täytti talousvesiasetuksen 1352/2015 laatuvaatimukset ja -suositukset. Vedenkulutus kasvoi Kempeleessä 5 % verrattaessa viime vuotta.

Jätevesiviemäröinti kattaa asemakaava-alueet, Ketolanperän pohjoisosan sekä Tuohinon ja Monkkasen vedenottamoiden lähialueet. Lisäksi verkoston ulkopuoleltakin on liittynyt yli sata taloa rakentamalla oman viemärin talostaan yhtiön viemäriin saakka. Viemärin liittymisaste on 93,8 %, 16 815 asukasta. Viemäriverkostoa on 204 km ja jätevedenpumppaamoita 64 kpl.

Henkilöstöä on Lakeuden Keskuspuhdistamo mukaan luettuna 18 henkilöä.

Suunnitelmien mukaisesti uutta verkostoa rakennettiin Linnakankaalle, Hakamaahan ja Niittyrannan alueelle. Verkoston saneerauksia suoritettiin kunnan katusaneerausohjelman yhteydessä.

Jätevedet käsitellään Lakeuden Keskuspuhdistamo Oy biologis-kemiallisella puhdistamolla. Puhdistamo on toiminut hyvin. Puhdistustulokset ovat hyvät ja täyttäneet lupaehdot, paitsi kesäajan typenpoiston osalta lupaehdoja ei ole täytetty. Yhtiö antamaan typenpoiston selvitykseen ja muutoshakemukseen odotetaan AVI-viraston kantaa. Puhdistamolietteet viedään biokaasutukseen.

Vesijohtoa rakennettiin 3,2 kilometriä ja viemäriverkostoa 3,9 kilometriä. Vuoden 2018 investoinnit olivat 0,72 milj. euroa. Liittymismaksuja tuli 0,53 milj. euroa. Vesijohto- ja jätevesiviemäröintiin liittyi 108 kiinteistöä. Lisäksi 5 kiinteistöä liittyi jätevesiviemäröintiin.

Maksujen perusteet ovat vesihuoltolain perusteella annetun valtakunnallisen suosituksen mukaiset. Vesi maksoi 1,00 euroa/ m³ ja jätevesi 1,33 euroa/ m³, sis. alv 24 %. Normaalikokoisen omakotitalon perusmaksu vedestä on 7,32 euroa/ kk ja viemäröinnistä 5,85 euroa/ kk. Valtakunnallinen vuoden 2018 keskiarvon vertailuhinta omakotiasujalle oli Suomessa 5,81 euroa/m³ kun se meillä oli 3,72 euroa/m³.

Yhtiön liikevaihto oli 2,62 milj. euroa ja tulos oli 4 994 euroa.

Kempeleen kunnan omistusosuus on noussut 87,52 %. Suunnitelmien mukaisesti uutta verkostoa rakennettiin Linnakankaalle, Hakamaahan ja Niittyranan alueelle. Verkoston saneerauksia suoritettiin kunnan katusaneerausohjelman yhteydessä.

Jätevedet käsitellään Lakeuden Keskuspuhdistamo Oy biologis-kemiallisella puhdistamolla. Puhdistamo on toiminut hyvin. Puhdistustulokset ovat hyvät ja täyttäneet lupaehdot, paitsi kesäajan typenpoiston osalta lupaehtoja ei ole täytetty. Yhtiö antamaan typenpoiston selvitykseen ja muutoshakemukseen odotetaan AVI-viraston kantaa. Puhdistamolietteet viedään biokaasutukseen.

Vuoden 2018 investoinnit olivat 0,724 milj. euroa. Liittymismaksuja saatiin 0,534 milj. euroa. Vesijohto- ja jätevesiviemäröintiin liittyi 108 kiinteistöä. Lisäksi 5 kiinteistöä liittyi jätevesiviemäröintiin.

Yhtiön liikevaihto oli 2,6 milj. euroa ja tulos oli 4 994 euroa.

Kempeleen Vesihuolto Oy liiketoiminnan arvioidaan jatkuvan ennallaan. Vesihuoltolaitoksen toiminta kasvaa Kempeleen kunnan kehityksen mukaisesti.

TULOSLASKELMA 1000€	Tilinpäätös 2017	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio + muutos	Toteutunut 31.12.2018	Poikkeama %
Liikevaihto	2 352	2 374	0	2 374	2 598	9,44
Liiketoiminnan muut tuotot	13	13	0	13	18	38,46
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-746	-773	0	-773	-829	7,24
Varastojen lisäys/vähennys	0	0	0	0	2	
Ulkopuoliset palvelut	-167	-122	0	-122	-180	47,54
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-913	-895	0	-895	-1 008	12,63
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-366	-382	0	-382	-389	1,83
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-83	-88	0	-88	-86	-2,27
Muut henkilösivukulut	-16	-20	0	-20	-14	-30,00
Henkilöstökulut yhteensä	-465	-490	0	-490	-489	-0,20
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-769	-789	0	-789	-802	1,65
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-769	-789	0	-789	-802	1,65
Liiketoiminnan muut kulut	-232	-218	0	-218	-208	-4,59
Liikevoitto	-14	-5	0	-5	110	-2300,00
Rahoitustuotot ja -kulut						
Muut korko- ja rahoitustuotot						
Muilta	19	15	0	15	11	-26,67
Korkokulut ja muut rahoituskulut						
Muille	0	0	0	0	0	
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	19	15	0	15	11	-26,67
Voitto (tappio) ennen tilinpäätös- siirtoja ja veroja	5	10	0	10	121	1110,00
Tilinpäätössiirot						
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-2	-7	0	-7	-117	1571,43
Tilinpäätössiirot yhteensä	-2	-7	0	-7	-117	1571,43
Tilikauden voitto (tappio)	3	3	0	3	4	33,33

TASE 1000€	31.12.2018	31.12.2017		TASE 1000€	31.12.2018	31.12.2017
Vastaavaa				Vastattavaa		
Pysyvät vastaavat				Oma pääoma		
Aineettomat hyödykkeet				Osakepääoma	127	127
Aineettomat oikeudet	16	22		Vararahasto	123	123
Ennakkomaksut	20	15		Muut rahastot	7 798	7 798
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	36	37		Edellisten tilikausien voitto (tappio)	185	183
Aineelliset hyödykkeet				Tilikauden voitto (tappio)	5	2
Maa- ja vesialueet	635	617		Oma pääoma yhteensä	8 238	8 233
Rakennukset ja rakennelmat	8 953	9 028		Tilinpäätössierrojen kertymä		
Koneet ja kalusto	170	158		Poistoero	130	14
Muut aineelliset hyödykkeet	0	1		Tilinpäätössierrojen kertymä yhteensä	130	14
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	76	96		Vieras pääoma		
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	9 834	9 900		Pitkäaikainen vieras pääoma		
Sijoitukset				Velat saman konsernin yrityksille	59	59
Osuudet omistusyhteisyrityksissä	360	360		Muut velat	5 741	5 206
Muut osakkeet ja osuudet	5	5		Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	5 800	5 265
Muut saamiset	150	161		Lyhytaikainen vieras pääoma		
Sijoitukset yhteensä	515	526		Saadut ennakot	1	1
Pysyvät vastaavat yhteensä	10 385	10 463		Ostovelat	115	114
Vaihtuvat vastaavat				Velat saman konsernin yrityksille	0	0
Vaihto-omaisuus				Velat omistusyhteisyrityksille	58	57
Aineet ja tarvikkeet	118	124		Muut velat	103	78
Vaihto-omaisuus yhteensä				Siirtovelat	106	101
Pitkäaikaiset saamiset				Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	383	351
Myntisaamiset	3	10		Vieras pääoma yhteensä	6 183	5 616
Saamiset omistusyhteisyrityksiltä	120			Vastattavaa yhteensä	14 551	13 863
Siirtosaamiset	95	127				
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	218	137				
Lyhytaikaiset saamiset						
Myntisaamiset	179	138				
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	37	15				
Saamiset omistusyhteisyrityksiltä	50	19				
Muut saamiset	43	58				
Siirtosaamiset	18	20				
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	327	250				
Rahat ja pankkisaamiset	3 501	2 889				
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	4 166	3 400				
Vastaavaa yhteensä	14 551	13 863				

7.2 KIINTEISTÖ OY KEMPELEENKARTANO

Kiinteistö Oy Kempeleenkartano kuuluu Kempeleen kunnan kuntakonserniin. Yhtiö aloitti toimintansa 1.1.1993, jolloin kaikki kunnan omistamat aravavuokratalot siirtyivät yhtiön omistukseen. Kempeleen kunta omistaa yhtiön kaikki osakkeet.

Kunnanvaltuusto on 12.8.1993 tehnyt päätöksen, jonka mukaan Kiinteistö Oy Kempeleenkartano toimii Kempeleen kunnan vuokra-asuntojen tuottajana.

Yhtiöjärjestyksen mukaan Kiinteistö Oy Kempeleenkartanon toimialana on vuokra-asunto-tarpeen tyydyttäminen Kempeleessä. Tämän toteuttamiseksi yhtiö vuokraa, omistaa hallitsee ja rakennuttaa asuinkiinteistöjä sekä antaa vuokralle asuntoja ja asuinkiinteistöjä.

Yhtiön tavoitteena on

- tuottaa hyvänlaatuisia, toimivia ja haluttuja vuokra-asuntoja, joiden vuokrataso on kohtuullinen ja käyttöaste pyritään pitämään lähellä 100 %
- ylläpitää asuntojen kunto sellaisena, että niiden rakenteellinen kunto ei iän myötä huonone
- toteuttaa asuntojen uustuotanto kunnan asunto-ohjelman mukaisesti
- hoitaa yhtiön talous liiketaloudellisesti kannattavasti
- pitää yhtiön kassavaranto vähintään 1-2 kuukauden vuokratulojen suuruisena ja tilikauden tulos vuosittain noin +/- 0 €.

Yhtiöllä oli 31.12.2018 vuokratalokohteita eri puolilla Kempelettä 24 kpl, joissa oli yhteensä 437 asuntoa. Asukasmäärä oli 727 henkilöä (31.12.2018).

Aravalainoituksesta johtuen yhtiö tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa, eikä se jaa myöskään osinkoa. Asunnoista peritään omakustannusvuokraa, jolla katetaan sekä talon hoito- että pääomamenot. Vuokrat vaihtelivat v. 2018 talokohtaisesti välillä 9,75 – 11,14 €/m²/kk

Yhtiön lainojen määrä 31.12.2018 on 10,5 milj. €, josta aravalainojen osuus on 7,1 milj. €, korkotukilainaa 2,2 milj. € ja muilta rahoituslaitoksilta 1,3 milj. €.

Yhtiön vuoden 2018 tilinpäätöksessä taseen loppusumma oli 13,5 milj. €. Yhtiön liikevaihto oli 3,0 (TA 3,2) milj. €, josta tuloslaskelman mukaiset kulut veivät yhteensä 2,9 (TA 3,1) milj. €. Liikevoittoa syntyi 100 t€ (TA 114 t€). €. Rahoituskulut olivat 0,1 milj. €. Asuintalovarausta muodostettiin 22,5 t €. Tilikauden aikana yhtiön liikevaihto nousi 0,7 % edellisestä vuodesta.

Vuonna 2019 talousarvion mukaan arvioitu liikevaihto on 3,2 milj.€. Yhtiön maksuvalmius on vakaa.

Asuntohakemuksia yhtiön asuntoihin saapui 337 kpl (406 kpl v. 2017), joista asunnon sai 108 hakijaruokakuntaa.

Yhtiön henkilökuntaan kuului toimitusjohtaja, kiinteistösihteeri, toimistosihteeri, vastaava kiinteistönhoitaja ja ammattimies. Lisäksi yhtiöllä oli palkattuna kesätoissa määräaikainen apumies (18.6.-29.6. ja 30.7.-28.9.).

Yhtiö on lähtenyt toteuttamaan pitkän tähtäimen suunnitelmia päättäväisesti. Tavallisten vuosiremonttien lisäksi PTS-remontteja on tehty vuonna 2018 seuraavasti:

- lämmitysjärjestelmäremontti, Ollakantie 24 ja Suotie 5
- julkisivumaalaus, Hovintie 7, Kyntömiehentie 1-2, Punatulkuntie 19 ja Tippakuja 1
- sadevesijärjestelmien uusiminen, Hovintie 7, Hovintie 9 ja Peukaloisentie 3
- lumiesteiden uusiminen, Hovintie 7
- lukitusten uusiminen, Suopursutie 1, Hovintie 7, Peltorivi 1 ja Kitulankuja 4
- kattojen pesu ja pinnoitus, Rajalantie 6 ja Suotie 5
- rakennettu terassit/parvekkeet, Hovintie 7 C-talo
- ulko- ja/tai parvekeovien uusiminen, Hovintie 8, Kitulankuja 4 ja Suopursutie 1
- terassien/parvekkeiden korjaustöitä, Hovintie 8 ja Tippakuja 1
- kattoremontti, Peltorivi 6 A- ja B-talo
- ilmastointien puhdistuksia, Lehmikentäntie 8, Ollakantie 24, Peltorivi 1 ja Suotie 5
- pesuhuone/saunaremontteja 30 huoneistoon.

TULOSLASKELMA 1000€	Tilinpäätös 2017	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio + muutos	Toteutunut 31.12.2018	Poikkeama %
LIIVEVAIHTO	3 018	3 181	0	3 181	3 038	-4,50
Muut kiint. tuotot	0	0	0	0		
Henkilöstökulut:						
Palkat ja palkkiot	-209	-225	0	-225	-215	-4,44
Eläkevakuutusmaksut	-41	-42	0	-42	-42	0,00
Muut henkilösivukulut	-5	-6	0	-6	-6	0,00
Henkilöstökulut yhteensä:	-255	-274	0	-274	-263	-4,01
Poistot	-582	-629	0	-629	-558	-11,29
Muut kulut	-2 182	-2 163	0	-2 163	-2 117	-2,13
LIIVEVOITTO/TAPPIO	-1	114	0	114	100	-12,28
Rahoitustuotot ja -kulut:						
Korko- ja rahoitustuotot	7	0	0	0	6	
Korko- ja rahoituskulut	-151	-114	0	-114	-84	-26,32
Voitto ennen tilinp.siiroja	-145	0	0	0	22	
Asuintalovaraus	145	0	0	0	-22	
Tilikauden voitto	0	0	0	0	0	

TASE 1000€	31.12.2018	31.12.2017	TASE 1000€	31.12.2018	31.12.2017
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
Aineelliset hyödykkeet			Oma pääoma		
Liittymismaksut	525	525	Osakepääoma	2 112	2 112
Asuinrakennukset	12 128	12 515	Muut rahastot		
Rakennelmat	12	15	Yhtiöjärjestyksen mukaiset rahastot	20	20
Rakennuksen koneet ja laitteet	121	127	Rakennusrahasto	79	79
Kiinteistönhoitokoneet ja työkalut	4	4	Muut rahastot yhteensä	99	99
Toimistokoneet ja -kalusto	11	12	Tilikauden voitto	0	0
Muut koneet ja kalusto	6	8	Oma pääoma yhteensä	2 211	2 211
Asfaltointi	0	2	Tilinpäätössiirtojen kertymät		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1	4	Vapaaehtoiset varaukset	383	360
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	12 808	13 211	Vieras pääoma		
Sijoitukset			Pitkäaikainen vieras pääoma		
Muut osakkeet ja osuudet	1	1	Lainat rahoituslaitoksilta pitkäaikaiset	9 922	10 536
Muut saamiset	304	304	Lyhytaikainen vieras pääoma		
Sijoitukset yhteensä	305	305	Lainat rahoituslaitoksilta lyhytaikainen	614	629
Pysyvät vastaavat yhteensä	13 113	13 516	Saadut ennakot	191	180
Vaihto- ja rahoitusomaisuus			Ostovelat	81	131
Saamiset			Velat saman konsernin yrityksille	3	3
Lyhytaikaiset saamiset			Muut velat	1	0
Saamiset kiinteistön tuotoista	70	75	Veroihin ja sosiaaliturvaan liittyvät velat	6	7
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	0	0	Arvonlisäverovelka	5	4
Siirtosaamiset	9	35	Muut velat yhteensä	12	11
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	79	110	Siirtovelat	62	88
Rahat ja pankkisaamiset	287	523	Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	963	1 042
Vaihto- ja rahoitusomaisuus yhteensä	366	633	Vieras pääoma yhteensä	10 885	11 578
VASTAAVAA YHTEENSÄ	13 479	14 149	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	13 479	14 149

RAHOITUSLASKELMA 1000€	31.12.2018	31.12.2017
Rahanlähteet		
Hoitotuotot		
Vuokrat	3 028	3 006
Käyttökorvaukset ja muut kiinteistön tuotot	10	11
Rahoitustuotot		
Osinkotuotot	0	1
Korkotuotot	4	4
Muut rahoitustuotot	2	2
Nostetut lainat	0	0
Rahan lähteet yhteensä	3 044	3 025
Rahankäyttö		
Hoitomenot		
Kiinteistön hoitokulut	-2 380	-2 437
Liittymismaksut	0	0
Rakennukset ja rakennelmat	-115	-67
Koneet ja kalusto	-39	-64
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	-1	-4
Sijoitukset	0	0
Rahoitusmenot		
Lainojen korot	-84	-151
Lainojen lyhennykset	-629	-651
Rahankäyttö yhteensä	-3 248	-3 375
Yli/alijäämä tilikaudelta	-204	-350
Yli/alijäämä edellisiltä tilikausilta	220	570
Yli/alijäämä 31.12.	16	220

8 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

Tuloslaskelma

	2018	2017
TOIMINTATUOTOT		
Myyntituotot	2 585 280,54	2 268 867,65
Maksutuotot	4 706 526,99	4 836 809,81
Tuet ja avustukset	1 477 895,49	1 229 576,04
Muut toimintatuotot	5 441 201,04	14 210 904,06
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	271 441,24	309 975,88
TOIMINTAKULUT		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-36 805 750,29	-35 199 220,16
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-7 175 942,32	-7 012 095,21
Muut henkilösivukulut	-1 705 846,55	-1 740 214,01
Palvelujen ostot	-40 815 572,02	-40 134 841,83
Aineet ja tarvikkeet	-5 848 532,95	-5 308 709,39
Avustukset	-5 337 389,54	-4 838 956,10
Muut toimintakulut	-2 146 113,54	-99 835 147,21
TOIMINTAKATE	-85 352 801,91	-83 222 130,34
Verotulot	68 663 873,76	67 244 130,09
Valtionosuudet	24 038 502,68	24 036 543,00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
Muut rahoitustuotot	44 830,99	70 526,61
Korkokulut	-703 761,84	-682 578,93
Muut rahoituskulut	-72 368,41	-731 299,26
RAHOITUSKATE	-731 299,26	-1 753,45
RAHOITUSKATE	6 618 275,27	7 444 736,98
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 300 757,84	-4 368 130,36
Arvonalentumiset	-843 642,06	-5 144 399,90
TILIKAUDEN TULOS	1 473 875,37	1 976 606,62
Poistoeron muutos	-2 338 328,44	629 121,82
Varausten muutos	3 000 000,00	661 671,56
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	2 135 546,93	2 605 728,44

Rahoituslaskelma

	2018		2017	
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
Vuosikate	6 618 275,27		7 444 736,98	
Tulorahoituksen korjauserät	-4 335 561,23	2 282 714,04	-3 366 370,93	4 078 366,05
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Investointimenot	-18 916 092,24		-19 469 155,71	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	175 720,15		446 803,68	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	4 896 922,66	-13 843 449,43	3 804 645,46	-15 217 706,57
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-11 560 735,39		-11 139 340,52	
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET				
Antolainasaamisten lisäys	-48 053,25		-51 117,00	
Antolainasaamisten vähennys	0,00	-48 053,25	119 592,48	68 475,48
LAINAKANNAN MUUTOKSET				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	18 000 000,00		13 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 395 066,00	11 604 934,00	-5 528 400,00	7 471 600,00
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	61 677,93		-14 143,09	
Vaihto-omaisuuden muutos	36 170,26		2 866,50	
Saamisten muutos	446 571,78		-798 021,77	
Korottomien velkojen muutos	424 306,95	968 726,92	1 310 146,35	500 847,99
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	12 525 607,67		8 040 923,47	
RAHAVAROJEN MUUTOS	964 872,28		-3 098 417,05	
RAHAVARAT	31.12.	9 351 402,42	8 386 530,14	
	1.1.	8 386 530,14	964 872,28	11 484 947,19
				-3 098 417,05

Tase

VASTAAVAA	2018	2017
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	10 413 933,48	1 640 906,29
Aineettomat oikeudet	545 818,85	609 026,09
Muut pitkävaikutteiset menot	9 868 114,63	1 031 880,20
AINEELLISET HYÖDYKKEET	98 150 177,05	93 551 566,37
Maa- ja vesialueet	32 503 540,77	31 832 904,67
Rakennukset	43 312 599,43	34 697 320,81
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15 492 365,03	12 765 458,76
Koneet ja kalusto	4 574 770,54	2 744 269,35
Muut aineelliset hyödykkeet	25 228,19	25 228,19
Ennakkomaksut ja keskener. Hankinnat	2 241 673,09	11 486 384,59
SIJOTUKSET	11 187 969,80	11 476 943,66
Osakkeet ja osuudet	11 001 136,00	11 338 163,11
Muut saamiset	186 833,80	138 780,55
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	119 752 080,33	106 669 416,32
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
ENNAKKOMAKSUT	0,00	36 170,26
Ennakkomaksut	0,00	36 170,26
SAAMISET	3 720 284,98	4 166 856,76
PITKÄAIKAISET SAAMISET	13 455,04	230 598,04
Lainasaamiset	13 455,04	13 455,04
Muut saamiset	0,00	217 143,00
LYHYTAIKAISET SAAMISET	3 706 829,94	3 936 258,72
Myyntisaamiset	1 670 905,79	1 481 836,32
Muut saamiset	795 581,19	768 631,61
Siirtosaamiset	1 240 342,96	1 685 790,79
RAHAT JA PANKKISAAMISET	9 351 402,42	8 386 530,14
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	13 071 687,40	12 589 557,16
VASTAAVAA YHTEENSÄ	132 823 767,73	119 258 973,48

VASTATTAVAA	2018	2017
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	35 921 178,65	35 921 178,65
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	10 897 210,04	8 291 481,60
Tilikauden yli-/alijäämä	2 135 546,93	2 605 728,44
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	48 953 935,62	46 818 388,69
POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUKS		
Poistoero	13 942 209,19	11 603 880,75
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	3 000 000,00
POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUKS	13 942 209,19	14 603 880,75
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	147 461,61	86 720,84
Muut toimeksiantojen pääomat	3 185,90	2 248,74
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	150 647,51	88 969,58
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN	50 381 651,41	38 606 971,41
Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	50 317 468,00	38 562 534,00
Saadut ennakot	60 120,00	40 080,00
Liittymismaksut ja muut velat	4 063,41	4 357,41
LYHYTAIKAINEN	19 395 324,00	19 140 763,05
Lainat rahoitus- ja vakuutuslait.	6 245 066,00	5 045 066,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	1 350 000,00
Saadut ennakot	274 228,33	278 277,90
Lyhytaikaiset ostovelat	5 913 093,51	6 607 708,78
Muut velat	977 106,37	751 753,59
Siirtovelat	5 985 829,79	5 107 956,78
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	69 776 975,41	57 747 734,46
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	132 823 767,73	119 258 973,48

Konsernituloslaskelma

	2018	2017
TOIMINTATUOTOT		
Toimintatuotot	37 140 979,57	34 308 508,13
Toimintakulut	-124 079 855,28	-119 123 581,87
Osuus osakkuusyh.voitosta (tappiosta)	-32 497,69	-794,85
TOIMINTAKATE	-86 971 373,40	-84 815 868,59
Verotulot	68 584 937,25	67 244 130,09
Valtionosuudet	28 668 318,99	28 300 668,25
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
Korkotuotot	14 497,64	20 888,82
Muut rahoitustuotot	81 366,45	86 316,98
Korkokulut	-809 752,22	-856 450,87
Muut rahoituskulut	-83 276,75	-2 102,25
VUOSIKATE	9 484 717,96	9 977 582,43
POISTOT JA ARVONALENTUMISET		
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 901 155,81	-8 222 226,44
Omistuksen eliminointierot	4 494,76	
Satunnaiset erät	453 309,14	-7 443 351,91
TILIKAUDEN TULOS	2 041 366,05	1 755 355,99
Tilinpäätössiirrot	-109 156,76	76 262,65
Tilikauden verot	-2 271,25	-2 688,20
Laskennalliset verot	-31 297,85	22 406,70
Vähemmistöosuudet	-14 979,95	-2 873,84
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	1 883 660,24	1 848 463,30

Konsernin rahoituslaskelma

	2018		2017	
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
Vuosikate	9 484 717,95		9 977 582,43	
Satunnaiset erät	453 309,14		0,00	
Tilikauden verot	-2 271,25		-2 688,20	
Tulorahoituksen korjauserät	-4 742 048,74	5 193 707,10	-3 303 401,25	6 671 492,98
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Investointimenot	-21 604 271,84		-22 148 493,39	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	281 303,22		528 238,38	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	5 784 784,44	-15 538 184,18	4 030 226,91	-17 590 028,10
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		-10 344 477,08		-10 918 535,12
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET				
Antolainasaamisten lisäys	-48 053,25		-7 447,13	
Antolainasaamisten vähennys	13 743,55	-34 309,70	139 395,97	131 948,84
LAINAKANNAN MUUTOKSET				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	18 673 116,65		13 770 095,79	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 558 279,17		-6 702 326,28	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-78 085,06	10 036 752,42	0,00	7 067 769,51
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET		12 342,40		-164 123,06
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	61 633,86		-14 136,06	
Vaihto-omaisuuden muutos	58 455,92		-69 410,85	
Saamisten muutos	55 869,94		-1 145 052,26	
Korottomien velkojen muutos	1 261 143,34	1 437 103,06	2 385 964,83	1 157 365,66
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		11 451 888,18		8 192 960,95
RAHAVAROJEN MUUTOS		1 107 411,10		-2 725 574,17
RAHAVARAT 31.12.	15 040 381,91		13 932 970,81	
1. 1.	13 932 970,81	1 107 411,10	16 658 544,98	-2 725 574,17

Konsernitase

VASTAAVAA	2018	2017
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	10 800 809,85	1 869 534,75
Aineettomat oikeudet	650 457,18	725 075,42
Muut pitkävaikutteiset menot	10 041 663,30	1 065 699,25
Ennakkomaksut	108 689,37	78 760,08
AINEELLISET HYÖDYKKEET	126 354 583,81	122 584 851,84
Maa- ja vesialueet	33 557 901,29	32 793 935,61
Rakennukset	59 470 598,53	52 006 485,67
Kiinteät rakenteet ja laitteet	17 345 453,22	14 278 110,62
Koneet ja kalusto	6 147 521,71	4 291 179,95
Muut aineelliset hyödykkeet	6 770 514,31	6 721 049,92
Ennakkomaksut ja keskener. Hankinnat	3 062 594,75	12 494 090,07
SUOITUKSET	3 702 095,74	4 046 082,69
Osakkuusyhteisöosakkeet	1 630 119,16	1 662 616,85
Osakkeet ja osuudet	1 514 675,00	1 860 473,96
Joukkovelkakirjalainasaamiset		0,00
Muut lainasaamiset	3 504,65	5 616,20
Muut saamiset	553 796,93	517 375,68
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	140 857 489,40	128 500 469,28
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	425 064,44	419 488,83
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	549 438,01	607 893,92
Saamiset	7 473 090,16	7 529 174,55
Pitkäaikaiset saamiset	237 229,98	373 089,51
Lyhytaikaiset saamiset	7 235 860,18	7 156 085,04
Rahoitusarvopaperit	173 424,75	150 969,14
Rahat ja pankkisaamiset	14 866 957,16	13 782 001,67
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	23 062 910,08	22 070 039,28
VASTAAVAA YHTEENSÄ	164 345 463,92	150 989 997,39

VASTATTAVAA	2018	2017
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	35 921 178,65	35 921 178,65
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma	4 058,71	4 058,71
Muut omat rahastot	7 061 860,25	6 940 604,60
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	21 877 311,47	20 028 848,17
Tilikauden yli-/alijäämä	1 883 660,24	1 848 463,30
	66 748 069,32	64 743 153,43
VÄHEMMISTÖ OSUUS	1 082 706,79	1 075 971,60
PAKOLLISET VARAUKSET	877 468,22	855 638,08
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	577 288,17	510 078,71
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	63 511 981,29	53 597 374,76
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	5 781 549,82	5 222 813,66
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	7 579 723,31	7 509 393,31
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	18 186 677,00	17 475 573,84
	95 059 931,42	83 805 155,57
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	164 345 463,92	150 989 997,39

9 LIITETIEDOT

1) Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Kunnanhallituksen 14.11.2016 § 363 päätöksellä on tarkistettu poistoaikoja 1.1.2017 alkaen. Muutos on perustunut hyödykkeiden taloudellisen pitoajan uudelleen arviointiin. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaiset poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Kempeleen kunnan taseessa ei ole vaihto-omaisuutta.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Kempeleen kunnalla ei ole johdannaissopimuksia

Avustukset

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenon vähennykseksi.

2) Tuloslaskelman ja taseen esittämistavan muutoksesta

Tuloslaskelman ja taseen esittämistavassa ei ole tapahtunut muutoksia.

3) Oikaisut edellisten tilikausien tietoihin

Edellisten tilikausien tietoja ei ole muutettu.

4) Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Edelliset vuodet ovat vertailukelpoisia vuoden 2018 tietoihin.

5) Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Aikaisemmat tilikausiin kohdistuneita merkittäviä tuottoja ja kuluja tai virheen korjauksia ei ole.

Konsernitilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätöksessä kaikki tytäryhteisöt on yhdistelty kokonaisuudessaan.

Kaikki kuntayhtymät on yhdistelty suhteellisen omistuosuuden mukaan.

Osakkuusyhteisöjen yhdistelyn vaikutus omaan pääomaan oli 0,6 milj. euroa.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Keskinäiset tuotot ja kulut on eliminoitu konsernituloslaskelmasta.

Keskinäiset saamiset ja velat on eliminoitu konsernitaseesta.

Kiinteistöveroja ei ole eliminoitu.

Kiinteistö Oy Kempeleenkartanon, Kempeleen Vesihuolto Oy:n ja kunnan välinen sisäinen kate on eliminoitu.

Konserniyhtiöiden keskinäiset investointimenot ja myynnit on eliminoitu rahoituslaskelmasta.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on eroteltu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseesta.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistö Oy Kempeleenkartanon pysyvien vastaavien poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi poistoiksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Edellisten vuosien vertailtavuus

Konsernitilinpäätösohjelma on vaihtunut vuoden 2018 alussa. Ohjelman vaihtumisen yhteydessä on korjattu vuonna virheellisesti tehty kirjaus Osuus osakkuusyhteisöjen tulokseen. Tuloslaskelman vertailukelpoisuus on säilynyt, koska korjaus on tehty myös vuoden 2017 tietoihin. Tulosvaikutus vuoteen 2017 on noin 80 000 euroa.

Konserniohjelman vaihtumisen seurauksena vuoden 2017 päättävä tase eroaa vuoden 2017 avaavasta taseesta yhteensä n. 200 000 euroa. Ero johtuu pääsääntöisesti PPSHP:n tasausrahaston eliminoinnista, joka on käsitelty toisessa järjestelmässä siirtosaamisena ja toisessa siirtovelkana. Muut pienemmät erot vuodessa 2017 johtuvat ohjelmassa käytettävien omistusprosenttien tarkkuuksien muutoksista sekä ohjelmassa käytettävistä automaattikirjauksista, jotka on aiemmin tehty manuaalisesti.

Näiden muutosten myötä vertailutieto 2017 ei täsmää vuoden 2017 tilinpäätöskirjassa esitettyihin lukuihin.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6) Toimintatuotot

Toimintatuotot prosesseittain, ulkoiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Kunnanjohto	779 012,68	445 737,42	468 952,86	411 239,87
Peruspalvelut	25 266 128,70	24 082 878,56	7 867 364,02	7 561 937,91
Tekniset palvelut	11 095 838,19	9 840 771,24	5 874 587,18	4 719 030,40
Toimintatuotot yhteensä	37 140 979,57	34 369 387,22	14 210 904,06	12 692 208,18

7) Verotulot

Verotulojen erittely		
	2018	2017
Kunnan tulovero	61 289 571,99	60 189 696,74
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 688 083,43	3 609 385,11
Kiinteistövero	3 686 218,34	3 445 048,24
Muut verotulot		
Verotulot yhteensä	68 663 873,76	67 244 130,09

8) Valtionosuudet

Valtionosuuksien erittely		
	2018	2017
Kunnan peruspalveluiden valtionosuus (ilman tasauksia)	22 105 253,00	22 043 947,00
<i>Siitä:</i> Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus (+/-)	2 619 408,68	2 842 674,00
Järjestelmämuutoksen tasaus (+/-)	0,00	0,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-686 159,00	-850 078,00
Valtionosuudet yhteensä	24 038 502,68	24 036 543,00

9) Palvelujen ostot

Palvelujen ostojen erittely		
	2018	2017
Asiakaspalvelujen ostot	31 422 367,08	31 371 185,51
Muiden palvelujen ostot	9 393 204,94	8 763 656,32
Palvelujen ostot yhteensä	40 815 572,02	40 134 841,83

10) Valtuustoryhmille annetut tuet

Kempeleen kunta ei ole antanut valtuustoryhmille toimintaedellytysten tukemiseksi avustuksia tai muita tukia.

11) Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Kempeleen kunnan valtuusto on hyväksynyt pysyvien vastaavien poistosuunnitelman 8.12.2014 / 80 §.

Poistosuunnitelma on kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen mukainen:

- Kempeleen kunta noudattaa pysyvien vastaavien poistosuunnitelmassa Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjetta kunnan ja kuntayhtymän suunnitelman mukaisista poistoista (julkaistu vuonna 2011).
- Ensisijaisesti valitaan poistosuunnitelman alaraja. Mikäli kohteen taloudellinen ikä tai teknillinen ikä on pidempi kuin poiston alaraja voi kunnanhallitus poiketa pääsäännöstä toimintasäännön perusteella, kuitenkin siten että noudattaa poistosuunnitelmaa.
- Kaikissa poistoryhmissä sovelletaan tasapoistomenetelmää.
- Investointikohteet, jotka ovat valmistuneet 1.1.2014 jälkeen sovelletaan uutta poistosuunnitelmaa.
- Hyödykkeet, joille on vahvistettu poistoaika ennen vuotta 2014, noudatetaan vanhaa poisto-ohjelmaa.

Kunnanhallitus on 17.12.2018 /398§ vahvistanut hyödykekohtaiset poistoajat vuoden 2018 investointihankinnoille:

INVESTOINNIT	Talousarvio 2018	Muutos	Talousarvio +muutos	Ehdotettu poistoaika
RAKENNUKSET	-7 587 500	1 215 000	-6 372 500	
Uudisrakentaminen				
Linnakangastalon laajennus II	-6 700 000	1 200 000	-5 500 000	30 v.
Korjausrakentaminen				
Kierrätyskeskus	-13 500		-13 500	30 v.
Muut korjaukset				
Zimmarin korjaukset	-61 000		-61 000	30 v.
Hovintien pvk pihan rakentaminen	-60 000		-60 000	30 v.
Ketolanperän koulun piha	-150 000	-70 000	-220 000	30 v.
Kirkonkylän koulun B-talon julkisivun korjaus	-150 000	100 000	-50 000	30 v.
Sarkkirannan huoltorakennuksen katto	-100 000		-100 000	30 v.
Keittiö ja ruokailu	-85 000		-85 000	5 v.
Sisäilmakorjaukset	-50 000		-50 000	30 v.
Pienet hankkeet	-218 000	-15 000	-233 000	30 v.
KUNNALLISTEKNIikka	-7 900 000		-7 900 000	
Zatelliitin eritasoliittymä	-3 600 000		-3 600 000	20 v.
Liikenneväylien rakentaminen	-3 100 000		-3 100 000	20 v.
Liikenneväylien päällystäminen	-550 000		-550 000	20 v.
Liikenneväylien valaistus	-200 000		-200 000	20 v.
Liikenneturvallisuus	-50 000		-50 000	20 v.
Urheilualueet	-300 000		-300 000	20 v.
Puistot ja leikkipaikat	-100 000		-100 000	20 v.
TIETOKONEOHJELMISTOT	-540 000	200 000	-340 000	5 v.
KONEET JA KALUSTO	-2 484 000	-40 000	-2 524 000	
AV-laitteet ja ICT-investoinnit	-550 000		-550 000	5 v.
Linnakangastalon kalustaminen	-1 500 000		-1 500 000	5 v.
Linnakangastalon laajennus II teknisen työn kalusteet	-261 000		-261 000	5 v.
Sarkkirannan yleisurheilukentän varusteet	-50 000		-50 000	5 v.
Timecon ruokailupäätteet	-23 000		-23 000	5 v.
Hovintien päiväkodin kalusteet	-40 000		-40 000	5 v.
Koulujen kalusteet	-60 000		-60 000	5 v.
Terveyskeskuksen kalustaminen	0	-40 000	-40 000	5v. Kalusto, sairaalalaitteet 15v.

Valtuusto on 4.2.2019 § 5 päättänyt, että ennen vuotta 2014 hankittujen hyödykkeiden poistotavat muutetaan yhdenmukaisiksi nykyisen poistosuunnitelman kanssa. Maa- ja vesirakenteiden sekä Muiden kiinteiden rakenteiden ja laitteiden kohdalla on ollut ennen vuotta 2014 hankituissa hyödykkeissä poistotapana menojäännöspoisto, joka on 1.1.2018 alkaen muutettu tasapoistoksi. Näin ollen Kempeleen kunnan koko tieomaisuus poistetaan samaa poistomenetelmää käyttäen. Lisäksi tasapoisto vastaa paremmin tieomaisuuden luonnetta ja taloudellista pitoaikaa. Muutos alentaa poistojen määrää ja parantaa siten tilikauden 2018 ja tulevien vuosien tulosta.

12) Pakollisten varausten muutokset

Katso kohta 29.

13) Pysyvien vastaavien luovutusvoitot ja – tappiot

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	4 396 999,32	3 294 538,34	4 335 561,23	3 294 538,34
Myyntivoitot yhteensä	4 396 999,32	3 294 538,34	4 335 561,23	3 294 538,34
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot	0,00	0,00	0,00	0,00
Myyntitappiot yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00

14) Satunnaiset tuotot ja kulut

Ei satunnaisia tuottoja ja kuluja vuonna 2018.

15) Muut rahoitustuotot

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2018	2017
Osinkotuotot muista yhteisöistä	37 193,45	55 390,50

16) Poistoeron muutokset

Kempeleen kunnan poistoeron muutokseen ei sisälly verotussyistä tehtyä poistoeroa. Katso kohta 26.

Tasetta koskevat liitetiedot

17) Lainan liikkeeseen laskemisesta aiheutuneet kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoman alennukset

Kempeleen kunnalla ei ole joukkovelkakirjalainoja.

18) Arvonkorotusten periaatteet ja arvonmäärittämenetelmät

Kempeleen kunta ei ole tehnyt arvonkorotuksia vuonna 2018.

19) Pysyvät vastaavat tase-eräkohtaisesti

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	609 026,09	1 031 880,20	1 640 906,29
Lisäykset tilikauden aikana	185 650,54	3 487 366,36	3 673 016,90
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana			
Siirrot erien välillä	0,00	5 487 477,84	5 487 477,84
Tilikauden poisto	-248 857,78	-138 609,77	-387 467,55
Arvonlennukset ja niiden palautukset			
Poistamaton hankintameno 31.12.	545 818,85	9 868 114,63	10 413 933,48
Arvonkorotukset			
Kirjanpitoarvo 31.12.	545 818,85	9 868 114,63	10 413 933,48
Olenneiset lisäpoistot	0,00	0,00	0,00
Erittely olennaisista lisäpoistoista			

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakko-maksut ja kesk.er.h.	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	31 832 904,67	34 697 320,81	12 765 458,76	2 744 269,35	25 228,19	11 486 384,59	93 551 566,37
Lisäykset tilikauden aikana	891 220,42	5 848 426,16	3 520 089,31	2 571 696,21		18 021 121,67	30 852 553,77
Rahoitusosuudet tilikaudella		-9 500,00				-166 220,00	-175 720,00
Vähennykset tilikauden aikana	-220 584,32						-220 584,32
Siirrot erien välillä		5 998 906,75				-27 099 613,17	-21 100 706,42
Tilikauden poisto		-2 378 912,23	-793 183,04	-741 195,02			-3 913 290,29
Arvonlennukset ja niiden palautukset		-843 642,06					-843 642,06
Poistamaton hankintameno 31.12.	32 503 540,77	43 312 599,43	15 492 365,03	4 574 770,54	25 228,19	2 241 673,09	98 150 177,05
Arvonkorotukset							
Kirjanpitoarvo 31.12.	32 503 540,77	43 312 599,43	15 492 365,03	4 574 770,54	25 228,19	2 241 673,09	98 150 177,05

Maa- ja vesialueiden erittely	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	1 060 073,00	891 549,57	411 936,16	261 714,85
Muut maa- ja vesialueet	32 497 828,29	31 902 386,04	32 091 604,61	31 571 189,82
Yhteensä	33 557 901,29	32 793 935,61	32 503 540,77	31 832 904,67

Pysyvien vastaavien sijoitukset	Osakkeet konserni- yhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kuntayhtymä osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 320 942,18	570 231,59	6 627 424,25	1 819 565,09	11 338 163,11
Lisäykset	3 750,00				3 750,00
Vähennykset				-340 777,11	-340 777,11
Siirrot erien välillä					0,00
Hankintameno 31.12.	2 324 692,18	570 231,59	6 627 424,25	1 478 787,98	11 001 136,00
Arvonlennukset					0,00
Arvonkorotukset					0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 324 692,18	570 231,59	6 627 424,25	1 478 787,98	11 001 136,00

20 – 22) Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

Nimi	Koti- paikka	Kunnan omistus osuus	Kuntakonsernin osuus (1000€)		
			omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voit./tapp.
TYTÄRYHTEISÖT					
Kiinteistö Oy Kempeleenkartano	Kempele	100,00 %	-5 148	10 886	-6
Kempeleen Vesihuolto Oy	Kempele	87,52 %	8 239	6 182	5
KUNTAYHTYMÄT					
Pohjois - Pohjanmaan sairaanhoito	Oulu	2,41 %	4 124	5 582	270
Oulun seudun koulutuskuntayhtymä	Oulu	6,69 %	6 053	2 421	99
Pohjois -Pohjanmaan liitto	Oulu	3,10 %	49	309	7
YHTEIS- JA OMISTUSYHTEISÖT					
Kiinteistö Oy Tiilitori	Kempele	44,69 %	446	446	24
Limingan Vesihuolto Oy	Liminka	22,50 %	727	1 386	-59
Yhteensä			14 490	27 212	340

23) Saamiset

Saamisten erittely	2018		2017	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	2 818,64	0,00	2 723,60
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	82 294,75	0,00	75 486,36
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset	0,00	0,00		596,70
Saamiset yhteensä	0,00	85 113,39	0,00	78 806,66

24) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	2018	2017	2018	2017
Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
Työterveyshuollon korvaus	278 607,00	245 000,00	278 607,00	245 000,00
Kela sairauspäivärahat, vanh.päivärahat	0,00	15 980,10	0,00	15 980,10
Ey-korvaukset	84 385,21	113 632,00	84 385,21	113 632,00
Valtionosuus, opetus- ja kulttuuritoimi	131 935,00	73 003,00	131 935,00	73 003,00
ELY-keskuksen työllistämistuet	101 825,71	156 038,65	101 825,71	156 038,65
Rahoitusosuudet investointeihin	153 863,60	503 490,57	153 863,60	503 490,57
Tapaturmavakuutusmaksu jaksotus	0,00	153 629,85	0,00	153 629,85
Vuodelle 2018 kuuluva lasku	460 000,00	0,00	460 000,00	0,00
Sosiaaliturvamaksun oikaisu	0,00	369 681,22	0,00	369 681,22
Työterveyshuollon korvaus, PPSHP	32 721,39	27 494,89		
Työterveyshuollon korvaus, OSEKK	14 586,27	13 184,62		
Tasaurahastolaskutus, PPSHP	68 914,89	64 025,48		
EU-tuet ja avustukset, OSEKK	51 576,15	36 479,51		
Muut siirtosaamiset yhteensä	180 571,41	226 980,24	29 726,44	55 335,40
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	1 558 986,63	1 998 620,14	1 240 342,96	1 685 790,79

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25) Oman pääoma

	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Oma pääoma				
Peruspääoma 1.1.	35 921 178,65	35 921 178,65	35 921 178,65	35 921 178,65
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	35 921 178,65	35 921 178,65	35 921 178,65	35 921 178,65
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	4 058,71	4 058,71	0,00	0,00
Muut omat rahastot				
Rahaston pääoma 1.1.	6 940 604,60	7 006 799,07	0,00	0,00
Siirrot vahinkorahastoon				
Siirrot vahinkorahastosta				
Lisäykset tilikaudella	132 068,59	14 628,31		
Vähennykset tilikaudella	-10 812,94	-80 822,78		
Rahaston pääoma 31.12.	7 061 860,25	6 940 604,60	0,00	0,00
Edellisten tilikausien yli- / alijäämä 1.1.	21 877 311,47	20 122 527,99	10 897 210,04	8 291 481,60
Ed.tilikausien oikaisut		-93 679,82		
Edellisten tilikausien yli- / alijäämä 31.12	21 877 311,47	20 028 848,17	10 897 210,04	8 291 481,60
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	1 883 660,23	1 848 463,30	2 135 546,93	2 605 728,44
Oma pääoma yhteensä	66 748 069,31	64 743 153,43	48 953 935,62	46 818 388,69

26) Poistoerot

Erittely poistoerosta		
	2018	2017
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	13 942 209,19	11 603 880,75
Verotuspoistoihin liittyvä poistoero	0,00	0,00
Poistoerot yhteensä	13 942 209,19	11 603 880,75

27) Pitkäaikainen vieraspääoma, joka erääntyy myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Pitkäaikaiset velat		
1.1.2023 tai sen jälkeen erääntyvät velat	2018	2017
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	23 842 138,00	15 900 537,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Yhteensä	23 842 138,00	15 900 537,00

28) Liikkeeseen lasketut joukkovelkakirjalainat

Kempeleen kunnalla ei ole liikkeeseen laskettuja joukkovelkakirjalainoja.

29) Pakolliset varaukset

Pakolliset varaukset				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Muut pakolliset varaukset				
Potilasvahinkovastuuvak.maksu PPSHP	877 468,22	854 502,76		
Muut pakolliset varaukset yhteensä	877 468,22	854 502,76	0,00	0,00

30) Pitkä- ja lyhytaikaiset velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille sekä muille omistusyhteisöille

Vieras pääoma	2018		2017	
	Pitkä-aikaiset	Lyhyt-aikaiset	Pitkä-aikaiset	Lyhyt-aikaiset
Velat tytäryhteisöiltä				
Ostovelat	0,00	37 332,56	0,00	15 470,33
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	0,00	1 765 917,47	0,00	2 120 902,43
Velat osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Vieras pääoma yhteensä	0,00	1 803 250,03	0,00	2 136 372,76

31) Sekkilimiitti

Kempeleen kunnassa ei ole käytössä luotollisia sekkitilejä.

32) Liittymismaksut ja muut velat

Muiden velkojen erittely	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Muut velat				
Liittymismaksuvelat	5 688 033,40	5 230 791,63	0	0
Muut velat	1 382 635,70	1 120 344,17	977 106,37	751 753,59
Muut velat yhteensä	7 070 669,10	6 351 135,80	977 106,37	751 753,59

33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Erittely siirtoveloista	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Lyhytaikaiset velat				
Lomapalkkakajakotus				
Kempeleen kunta	4 212 390,25	4 345 486,36	4 212 390,25	4 345 486,36
Kempeleen Vesihuolto Oy	102 142,17	101 209,77		
Kiinteistö Oy Kempeleenkartano	0,00	36 296,00		
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri	1 266 973,92	1 223 068,13		
Osekk	327 430,18	291 498,94		
PPL lomapalkkavaraus	16 629,60	18 209,88		
Korkojaksotus				
Kempeleen kunta	97 050,71	79 495,79	97 050,71	79 495,79
Kiinteistö Oy Kempeleenkartano	17 423,70	47 018,62		
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri	1 233,17	1 209,41		
Osekk	641,11	1 562,35		
Potilasvakuutusvelka				
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri	100 428,56	102 981,23		
Palkkojen ja sivukulujen jaksotus				
Kempeleen kunta	997 991,71	126 452,06	997 991,71	126 452,06
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri	219 771,08	147 871,70		
Osekk	327 430,18	59 841,03		
Projektirahoitusten siirrot				
Kempeleen kunta	38 000,00	38 000,00	38 000,00	38 000,00
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri	59 069,37	76 467,03		
Osekk	184 292,95	130 342,48		
Pohjois-Pohjanmaan liitto	269 685,67	10 849,27		
Tasausrahastolaskutus				
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri	68 914,89	172 881,94	0,00	172 881,94
Muut siirtovelkoihin sis olennaiset erät				
Menojäämäpalkat	117 283,59	257 535,17	117 283,59	257 535,17
Palkkojen kertaerä, maksettu 01/2019	296 928,90		296 928,90	0,00
Kansalaisopiston kurssimaksut	61 000,00	55 000,00	61 000,00	55 000,00
Muut siirtovelkoihin sisältyvät erät yhteensä	554 202,60	504 256,93	165 184,63	33 105,46
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	9 336 914,30	7 827 534,09	5 985 829,79	5 107 956,78

Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

34) Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	7 171 708,85	7 002 285,36	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	6 529 017,54	4 040 613,44	0,00	0,00
Yhteensä	13 700 726,39	11 042 898,80	0,00	0,00

35) Muut vakuudet, joita ei ole kohdassa 34 mainittu

Ei ole.

36) Vakuudet, jotka on annettu samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

Vakuudet, jotka on annettu samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Pantatut tonttien vuokraoikeudet	0,00	27 091,56	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	27 091,56	0,00	0,00

37) Muut vakuudet

Ei ole.

38) Vuokravastuut

Vuokravastuut	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Vuokravastuut yhteensä	3 519 586,63	3 708 132,22	2 699 692,28	2 756 370,10
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	680 577,01	421 388,66	575 646,36	321 030,90
Leasingvastuut yhteensä	13 330 817,20	13 783 600,79	13 073 976,96	13 586 906,96
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	844 166,81	897 815,94	751 878,39	819 288,55
Siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasingvastuut	577 410,16	642 995,36	577 410,16	642 995,36
Yhteensä	16 850 403,82	17 491 733,02	15 773 669,24	16 343 277,06

39) Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Tytäryhteisöjen puolesta annetut tak.				
Alkuperäinen pääoma	0,00	0,00	17 199 291,85	20 263 941,39
Kiinteistö Oy Kempeleenkartano	0,00	0,00	17 199 291,85	20 263 941,39
Jäljellä oleva pääoma	0,00	0,00	9 809 237,54	10 380 552,82
Kiinteistö Oy Kempeleenkartano	0,00	0,00	9 809 237,54	10 380 552,82

40) Muut annetut vastuusitoumukset ja muut vastuut

Vastuusitoumukset	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	1 842 130,00	1 912 410,64	1 618 000,00	1 618 000,00
Lakeuden keskuspuhdistamo Oy	1 608 000,00	1 608 000,00	1 608 000,00	1 608 000,00
Ympäristölupatakaus	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00
PPSHP:n konserniin kuuluvat yhteisöt	224 130,00	294 410,64		
Jäljellä oleva pääoma	867 240,18	1 054 107,41	713 717,30	828 574,06
Lakeuden keskuspuhdistamo Oy	703 717,30	818 574,06	703 717,30	818 574,06
Ympäristölupatakaus	10 000,00	10 000,00	10 000,00	10 000,00
PPSHP:n konserniin kuuluvat yhteisöt	153 522,88	225 533,35		
Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista			2018	2017
Kempeleen kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuusta 31.12.			100 106 028,00	96 831 372,00
Kempeleen kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.			0,00	0,00
Kempeleen kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.			64 313,50	63 997,26

41) Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Muut taloudelliset vastuut	Konserni		Kunta	
	2018	2017	2018	2017
Maankäyttösopimuksista kunnalle velvoitteet				
Kaavakorvaukset kunnalle	0,00	173 174,31	0,00	173 174,31
Kunnalle aiheutuvat kustannukset	0,00	315 278,58	0,00	315 278,58
Kunnalle syntyy katualueiden ja puistojen rakentamisvelvoitteita.				
Sopimuksiin sisältyvät vastuut				
OSEKK	395 890,55	367 955,71	0,00	0,00
Johdannaissopimukset, PPSHP	6 191,19	18 721,24	0,00	0,00
Koronvaihtosopimukset nim.arvo, OSEKK	0,00	505 316,03	0,00	0,00
Koronvaihtosopimukset markkina-arvo, OSEKK	0,00	4 705,70	0,00	0,00
Sopimusvastuut yhteensä	402 081,74	896 698,68	0,00	0,00
Vammaispalvelulain mukaisen tuleva tuetun asumisen vastuu, PPSHP	271 017,30	271 546,61	0,00	0,00
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu				
Linnakankaan koulu (2009 -2023)	1 756 732,00	1 756 732,00	1 756 732,00	1 756 732,00
Ylikylän yhtenäiskoulu (2012 - 2026)	1 520 000,00	1 520 000,00	1 520 000,00	1 520 000,00
OSEKK, perustamishankkeet	908 649,28	985 248,80	0,00	0,00
Valtionosuuden palautusvastuu yht.	4 185 381,28	4 261 980,80	3 276 732,00	3 276 732,00
Arvonlisäveron palautusvastuu,				
Kempeleen kunta	5 688 292,06	5 197 837,44	5 688 292,06	5 197 837,44
Kempeleen Vesihuolto Oy	264 667,53	263 396,72	0,00	0,00
OSEKK	512 758,73	617 293,09	0,00	0,00
Rakennusurakoiden pankkitakaukset				
Kempeleen kunta	1 064 587,00	1 852 061,00	1 064 587,00	1 852 061,00

Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkiota ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

42) Henkilöstön lukumäärä 31.12.2018

Vakinaiset	2018	2017
Hallintopalvelut	99	103
Peruspalvelut	690	669
Tekniset palvelut	47	45
Yhteensä	836	817
Määräaikaiset	2018	2017
Hallintopalvelut	15	10
Peruspalvelut	178	177
Tekniset palvelut	6	8
Yhteensä	199	195
	2018	2017
Työllistetyt	122	129
Oppisopimussuhteiset	2	3

43) Tilikaudella aktivoidut henkilöstökulut

Henkilöstökulut	2018	2017
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	45 687 539,16	43 951 529,38
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineelliseen hyödykkeisiin	271 441,24	309 975,88
Henkilöstökulut yhteensä	45 687 539,16	43 951 529,38

44) Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja puolueen tai puolueyhdistykselle tilitetyt luottamushenkilömaksut

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2018	2017
Keskusta	11 247,60	11 666,20
Kokoomus	3 718,97	3 186,53
Kristillisdemokraatit	1 790,85	1 195,50
Sosiaalidemokraatit	3 328,28	1 664,00
Vihreät	968,56	525,60
Perussuomalaiset	1 779,00	1 213,00
Tilitetyt luottamushlömaksut yhteensä	22 833,26	19 450,83

45) Tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastajan palkkiot	2018	2017
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiota	13 251,90	11 180,84
Tilintarkastajan lausunnot, selvitykset	0,00	252,96
Muut palkkiot, tarkastuslautakunnan kokouspalkkiot	3 515,40	5 400,20
Palkkiot yhteensä	16 767,30	16 834,00

46) Intressitahotapahtumat

Kempelekonsernin lähipiirin/intressipiirin kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

10 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT**Tilinpäätöksen allekirjoitus**

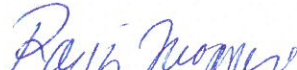
Kempeleessä 25. maaliskuuta 2019

KEMPELEEN KUNNANHALLITUS

Antti Ollikainen

Rita Kumpulainen

Raija Juopperi

Arto Tahkola

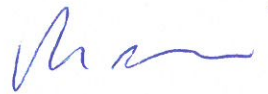
Seppo Heikkilä

Janne Halunen

Henriikka Pakarinen

Minna Huusari

Petra Neitola

KUNNANJOHTAJA

Tuomas Lohi

Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Kempeleessä ____ päivänä _____ kuuta 2019.

BDO Audiator Oy

Tilintarkastusyhteisö

Tiina Mikkonen-Brännkärr

JHT, KHT

11 LUETTELOT JA SELVITYKSET

47) Tositenumerosarjat 2018

Nrosarja	Nimi	Alkunro	Loppunro
10	Kassatositteet	110085	11327
20	Effica-toimeentulotuki	1	187
30	Pankkitositteet	1	495
32	Ostolaskut P2P	1	18949
34	Hyvitysten kohdistus OSRE	1	14
35	Ostolaskujen maksut	1	238
36	Ostolaskut käsintallennetut	1	70
40	Myren viitesuoritukset	1	221
41	Myre käsintallennetut suoritukset	1	83
42	Intime yleislaskutus	10000000	10000157
47	Myre enn.ja maksumäär.kohdistu	1	197
52	Päivähoito	60000015	60004667
54	Kempeleopisto	50000000	50001401
55	Kotihoito	90000000	90003231
56	Tekninen laskutus/huoneistovuoro	30000000	30000221
57	Vapaa-aika laskutus	70000000	70000029
58	Opetustoimen laskutus	14000000	14001992
5A	Terveyskeskuslaskutus	12000000	12017074
5H	Tekninen laskutus	11000000	11001433
5J	Virkistysuimala	13000000	13000128
5K	Sosiaalitoimi	80000000	80000743
63	eMemo Payment	18000000	18000010
80	Web-muistiotosite johto ja tek	1	285
81	Käsinkirjatut muistiotositteet	1	9
82	Matkalaskut	1	35
83	Yleismuistiot MYRE	1	1
84	Palkkatositteet	1	42
85	Luottotappiot	1	1
86	Hyvitysten kohdistus MYRE	1	81
87	Sumu-poistot	1	17
88	Käyttöomaisuuden luovutukset	1	16
89	Poistoeron muutokset	1	5
8A	Web-muistiotosite Sivistyspalv	1	101
8A	Web-muistiotosite Sivistyspalv	15137	15207
8B	Web-tosite sosi.ja terveyspalv	1	181
90	Vyörytykset	12003140	12048209
91	KP laskennalliset	40040000	12004980
93	SL laskennalliset	4003510	12004980
96	Kirjanpidon tulos	1	12
97	Kirjanpidon tulos laskennallis	1	12
98	Sisäisen laskennan tulos	1	12
99	Sisäisen laskennan tulos laske	1	12

Selvitys kirjanpidon säilytyksestä**KIRJANPITOKIRJAT**

	SÄILYTYSAJAT
Tasekirja, sidottu	pysyvästi
Tilipuitteet, sidottu	pysyvästi
Tase-erittelyt, tuloste	10 vuotta
Päiväkirja, atk - sähköinen arkisto	10 vuotta
Pääkirja, atk - sähköinen arkisto	10 vuotta
Myyntireskontra, atk - sähköinen arkisto	10 vuotta
Ostoreskontra, atk - sähköinen arkisto	10 vuotta
Talousarvion toteutumisvertailu, sidottu	10 vuotta
Liitetietotositteet, tuloste	10 vuotta

PALKKAKIRJANPITO

Palkkakortit	50 vuotta
Palkka - ajot	11 vuotta
Palkkaluettelot	5 vuotta

Kirjanpitoaineistoa säilytetään Archive-sähköisessä arkistossa sekä kunnan keskusarkistossa lukuun ottamatta viimeisimpien vuosien aineistoja, jotka säilytetään taloushallinnon lähiarkistossa.

